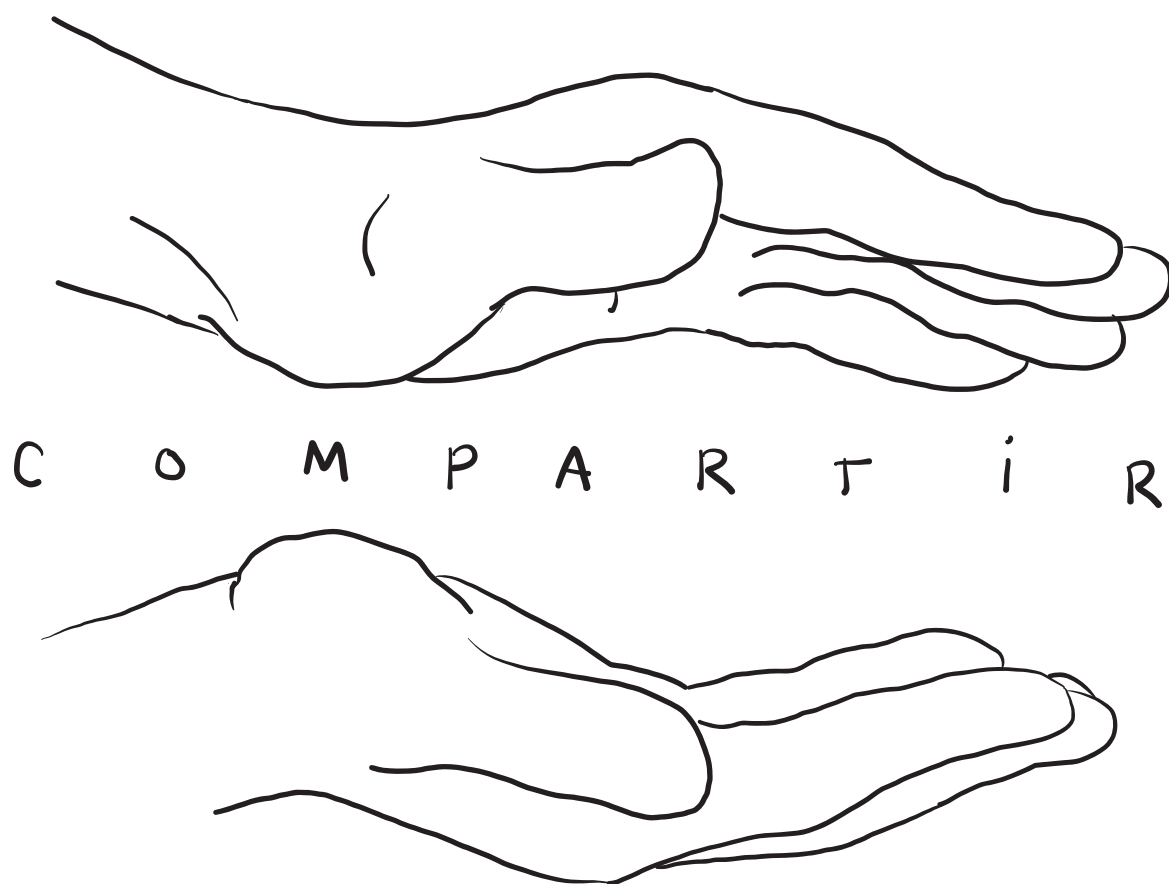

Memòria 2023

Consorci d'Acció Social de la Garrotxa

CURES. Abraçant les diversitats

Diccionari de les cures: compartir, escoltar, vida, empatia, resiliència, comunitat i acompanyar.

Aquestes són les paraules que, a través de les mans, expressen la manera de fer del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa (CASG). La imatge de la portada és una intervenció artística a les finestres de Can Castellanes, seu del CASG. És fruit d'un taller dut a terme per Artistes Salchichas [<https://salchichas.art/>] amb professionals del CASG per copsar com treballem i quins valors volem transmetre. Amb aquesta acció, conjuntament amb el mural de la paret de l'avinguda Bisaroques, l'edifici esdevé una peça present a la ciutat que vol donar a conèixer la nostra manera de fer.

Aquesta és una de les accions que s'han portat a terme per celebrar el 25è aniversari del CASG.

Edició:
Consorti d'Acció Social de la Garrotxa
Plaça Palau, 8 - 17800 Olot (la Garrotxa)
Tel.: 972 266 644
www.casg.cat

Disseny i maquetació:
Freshdesign
www.freshdesign.cat

Impressió:
Impremta Aubert
www.aubert.cat

Olot, abril del 2024

Índex

1. FEM MEMÒRIA	5 pàg.	
2. ELEMENTS DE L'ENTORN	7 pàg.	
3. ANALITZEM LA COMARCA	11 pàg.	5.3. L'ACCIÓ DAVANT LES NECESSITATS RELACIONALS FAMILIARS 50 pàg.
4. QUI SOM	17 pàg.	5.3.1. QUI HEM ATÈS 50 pàg.
4.1. A què ens dediquem	17 pàg.	5.3.2. QUINES INTERVENCIIONS HEM FET 53 pàg.
4.2. Els òrgans de govern	18 pàg.	5.3.2.1 Atenció als infants, als adolescents, als joves i a les seves famílies 53 pàg.
4.3. L'equip	19 pàg.	5.3.2.2 Atenció a la infància i l'adolescència desprotegida 57 pàg.
4.4. El creixement professional	20 pàg.	5.3.2.3 Atenció a les violències masclistes 57 pàg.
4.5. El coneixement	21 pàg.	5.3.2.4 Promoció dels bons tractes i dels hàbits saludables 59 pàg.
4.6. Els aspectes transversals	22 pàg.	
4.7. El treball en xarxa	25 pàg.	
5. L'ACCIÓ SOCIAL	27 pàg.	5.4. L'ACCIÓ DAVANT LES NECESSITATS RELACIONALS COMUNITÀRIES 60 pàg.
5.1. L'ACCIÓ DAVANT LES NECESSITATS D'AUTONOMIA 31 pàg.		5.4.1. QUI HEM ATÈS 60 pàg.
5.1.1. QUI HEM ATÈS 31 pàg.		5.4.2. QUINES INTERVENCIIONS HEM FET 62 pàg.
5.1.2. QUINES INTERVENCIIONS HEM FET 35 pàg.		5.4.2.1 Acollida i acompanyament a persones immigrants 62 pàg.
5.1.2.1. Serveis d'atenció i promoció de l'autonomia: 35 pàg.		5.4.2.2 Emancipació i inclusió juvenil 64 pàg.
5.1.2.2. Serveis d'atenció a les situacions de dependència en l'entorn residencial 38 pàg.		5.4.2.3 Diversitat de creences 65 pàg.
5.2. L'ACCIÓ DAVANT LES NECESSITATS BÀSIQUES I INSTRUMENTALS 39 pàg.		5.4.2.4 Cooperació 66 pàg.
5.2.1. QUI HEM ATÈS 39 pàg.		5.4.2.5 Servei d'atenció integral LGTBI+: Va de gènere! 66 pàg.
5.2.2. QUINES INTERVENCIIONS HEM FET 42 pàg.		5.4.2.6 Programa d'intervenció comunitària als barris i municipis 68 pàg.
5.2.2.1 Servei bàsic d'atenció social 42 pàg.		5.4.2.7 Veïnatge i convivència 69 pàg.
5.2.2.2 Facilitar els drets de ciutadania 42 pàg.		5.4.2.8 Participació ciutadana 71 pàg.
5.2.2.3 Acompanyar en la inserció social i promocionar-la 44 pàg.		5.4.2.9 Servei integral de suport a l'associacionisme 71 pàg.
5.2.2.4 Acompanyar en la inserció sociolaboral i educativa 45 pàg.		
5.2.2.5 Facilitar els recursos materials per garantir la cobertura de les necessitats bàsiques 47 pàg.		6. PRESSUPOST 74 pàg.
		7. EL 2023 EN 10 PUNTS 77 pàg.

1.

1. FEM MEMÒRIA

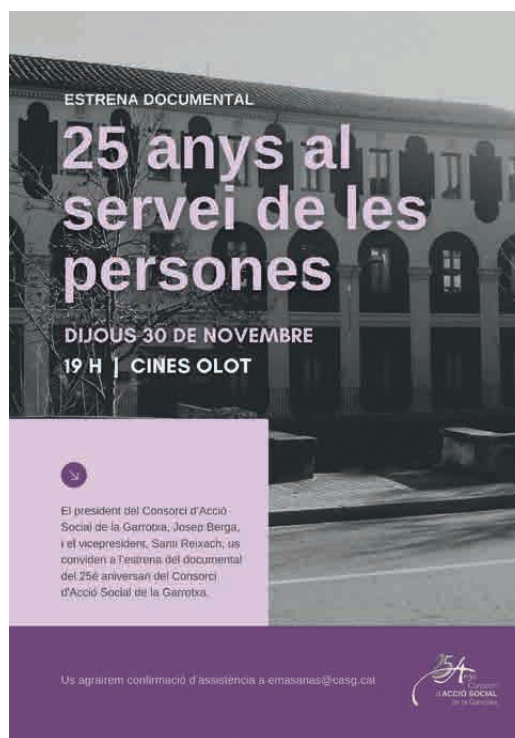
L'any 2023 ha estat especial per al Consorci d'Acció Social de la Garrotxa (d'ara en endavant, CASG), ja que hem celebrat els seus 25 anys.

L'Ajuntament d'Olot i el Consell Comarcal de la Garrotxa, l'any 1997 van gestar aquest projecte: esdevenir una entitat pública, dinàmica, innovadora i compromesa que gestiona i facilita els serveis necessaris a les persones i a la comunitat per millorar el benestar i contribuir a la cohesió social. Al llarg d'aquests anys el CASG ha necessitat mirar a fora per conèixer les necessitats socials de la societat garrotxina i poder-se organitzar per donar els serveis més adequats.

Amb i per a les persones és una manera de fer del CASG, per això també hem volgut celebrar aquest aniversari amb diversitat d'actes. Excuses per reconèixer les persones que s'han implicat en aquesta organització, polítics, equips professionals que formen el CASG, entitats i empreses amb qui col·laborem, i, en especial, persones, famílies, grups i entitats *amb i per a qui treballem*.

I amb l'alegria que acompanya una celebració, un any més analitzem amb quines necessitats socials ens hem trobat durant el 2023, quines intervencions hem fet, com hem treballat amb la resta d'agents de la comarca i com ens hem organitzat internament. En aquest document també volem destacar elements de l'entorn i polítiques públiques que impacten en la nostra intervenció, així com les persones, les famílies i els grups amb qui hem treballat.

Per això, en aquest document podreu llegir les reflexions i els resultats de la tasca de l'equip professional del CASG a la comarca de la Garrotxa.

2.

2. ELEMENTS DE L'ENTORN

Des de la nostra mirada social apuntem elements del context que ens impacten com a professionals i persones en la nostra vida quotidiana.

ESCALA INTERNACIONAL

1. Els diferents **conflictes** bèl·lics arreu del món estan provocant un canvi estructural i un moviment migratori global:

a. La **pressió migratòria** de les Canàries ha causat aquest 2023 una arribada total de més de 40.000 persones provinents sobretot del Senegal i Gàmbia. Això té una repercussió directa a la comarca, ja que l'arribada de persones procedents de les Canàries és una realitat a la Garrotxa des d'aquest passat estiu.

b. La **situació política, econòmica i social** en alguns països impulsa molts joves i famílies a migrar a altres indrets. La violència del triangle centreamericà provoca arribades significatives a la Garrotxa des de països com Colòmbia i Hondures.

c. **L'esclat de la guerra** entre Israel i Palestina, el mes d'octubre, s'ha sumat a la continuació del conflicte entre Rússia i Ucraïna.

d. La **crisi d'accés i les garanties als béns bàsics**. La guerra a Ucraïna ha agreujat les dificultats d'accés a l'energia, als aliments i a l'aigua potable. En definitiva, la provisió dels béns públics globals, que és vital per a la reducció de la pobresa.

2. **Fons europeus Next Generation**: són una oportunitat i alhora comporten una tasca exhaustiva i complexa de gestió. Aquesta subvenció ha aterrat en forma de diferents projectes.

3. **L'extrema dreta** ha guanyat a l'Argentina i als Països Baixos però ha retrocedit a Polònia.

4. **Inestabilitat i descontentament socials**. Els impactes de la permacrisi tenen una incidència directa en l'empitjorament de les condicions de vida de les llars, i això es tradueix en un augment del malestar social i de les protestes ciutadanes com a expressió del descontentament.

5. **Xarxes socials**. Les xarxes socials no són només un canal de difusió, sinó també de comunicació. I, per tant, impacten en la manera de relacionar-se de les persones, tant positivament com negativament. Així mateix, es visualitza cada vegada més la necessitat de protegir-nos de possibles atacs, i per això cal incorporar estratègies de ciberseguretat.

ESCALA ESTATAL ESTAT ESPANYOL

6. Augment desorbitat dels preus en les necessitats més bàsiques com són l'alimentació i els subministraments, sense que el poder adquisitiu augmenti al mateix ritme, cosa que suposa una davallada en l'accés als productes bàsics i, encara més, a la vida social i comunitària, que sol assumir-se com a menys prioritària.

7. Augment del salari mínim. El Govern va augmentar el salari mínim de 735 € a 1.080 €, fet que va suposar un 47 % d'increment. Tot i això és una pujada que es valora com a insuficient per pal·liar els efectes de l'augment del cost de la vida.

8. S'aprova la Llei estatal 4/2023, de 28 de febrer, per la igualtat real i efectiva de les persones trans i per la garantia de drets de les persones LGTBI+. Alguns canvis destacats:

a. Prohibició de les teràpies de conversió. Es prohibeixen els mètodes, els programes i les teràpies d'aversion per modificar l'orientació o la identitat sexual o l'expressió de gènere de la persona (article 17).

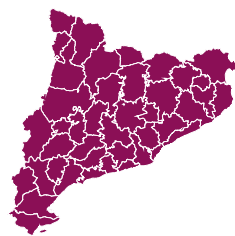
b. Drets de les persones intersex: es prohibeix la modificació genital sense finalitats mèdiques a menors de 12 anys (article 19).

c. Autodeterminació de gènere en la rectificació registral del sexe. Tenen legitimació les persones de nacionalitat espanyola majors de 16 anys.

9. El 23 de juliol se celebren les **eleccions generals a Espanya**. El PP guanya les eleccions en nombre de diputats, però el PSOE aconsegueix renovar la investidura de Sánchez amb el suport de Sumar, ERC, Junts, EH Bildu, BNG, PNB i Coalició Canària.

10. Eleccions autonòmiques que han permès l'entrada de Vox a governs com el valencià.

11. Llei 12/2003, de 24 de maig, pel dret a l'habitatge. En un intent per abordar els desafiaments i les necessitats en el mercat de lloguer d'habitatges a Espanya, s'ha promulgat recentment la nova Llei d'habitatge 2023. Aquesta legislació té com a objectiu regular diferents aspectes que afecten tant inquilins com propietaris. Un dels aspectes clau de la nova llei és la regulació del preu del lloguer en àrees tensades. Aquestes es defineixen com aquelles en les quals existeix una falta d'habitatge adequat i assequible i on els preus del lloguer s'han disparat. Per controlar aquesta situació, s'establirà un índex de preus de referència que servirà com a guia per fixar els preus màxims de lloguer en aquestes zones.

CATALUNYA

12. Augment de l'IRSC. S'incrementa l'indicador de renda de suficiència (IRSC). És l'indicador que estableix el nivell d'ingressos sota el qual es considera que no es pot viure amb dignitat i que permet accedir a prestacions socials de caràcter econòmic. No s'havia incrementat des de l'any 2010, i augmenta un 8 % i se situa en 717 € mensuals.

13. Modificacions de la Llei de dependència. Reial decret 675/2023, de 18 de juliol, pel qual es modifica el Reial decret 1051/2013, de 27 de desembre. Implica millores com la flexibilització dels requisits per ser cuidadora no professional i el pagament dels SAD, entre altres. També s'incrementa l'ajuda econòmica que perceben les persones amb dependència per contribuir al pagament d'una plaça residencial privada quan no poden accedir a una plaça pública, i passen de 747 € a 1.239 € mensuals.

14. Estratègia d'atenció social i sanitària integrada. Les àrees bàsiques de salut atendran directament les persones que es troben en una residència i han de garantir la mateixa atenció que a la resta de població. A més es comencen a implementar els primers projectes territorials, que han d'impactar en les persones amb dependència, discapacitat, malaltia mental i, en general, en les persones amb necessitats complexes.

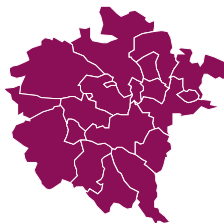
15. Desplegament del projecte Barnahus a 12 ciutats de Catalunya per poder atendre infants víctimes de violència sexual i per poder conscienciar de l'abús sexual infantil.

16. Tràmits d'estrangeria: La recent reforma del reglament d'estrangeria facilita la regularització dels menors no acompanyats a la majoria d'edat.

L'arrelament per formació, que permet obtenir la residència després de 2 anys d'empadronament si es compleixen certes condicions, presenta reptes per a estudiants, ja que l'oferta formativa vàlida és limitada a la comarca.

a. Col·lapse en la resolució dels informes d'estrangeria, cosa que ha provocat que les persones haguessin d'esperar en alguns casos 3 mesos per rebre una resposta.

b. Gran dificultat per obtenir cites a l'Oficina d'Estrangeria de Girona per a la primera entrevista de valoració de la demanda d'asil, així com per renovar les targetes, per fer tràmits de residència i treball, i per dur a terme altres gestions.

ESCALA COMARCAL

17. Poca planificació i previsió en l'**Estratègia catalana d'acollida i inclusió d'infants i joves emigrats sols**, la qual cosa genera dificultats a l'hora de donar una bona cobertura als serveis adreçats als joves, després de la majoria d'edat.

18. **Accés a estudis postobligatoris.** A Catalunya, en l'àmbit educatiu, l'accés dels estudis postobligatoris (PFI, PTT i FP) s'ha modificat i s'hi pot accedir només amb DNI o NIE. Alhora, succeeix el mateix amb els certificats professionals del SOC. Així mateix, es repeteix la mateixa dinàmica en els projectes d'ocupació juvenil. Per tant, la població jove en situació irregular administrativa no pot accedir al món educatiu formal, la qual cosa agreuja la seva promoció educativa i afecta les oportunitats de vida.

19. S'han obtingut els pitjors resultats de la història a l'**informe PISA**: Catalunya cau tres vegades més que el conjunt d'Espanya.

20. **Racisme.** El Govern català presenta les 70 mesures per a una Catalunya lliure de racisme.

21. El **foment de l'associacionisme.** S'ha aprovat la Llei 11/2023, de 27 de desembre, de foment de l'associacionisme.

22. **Pobresa energètica.** El Govern aprova la creació d'una oficina que ha de permetre un abordatge integral i una finestra única. També el Govern va condonar la meitat del deute elèctric del 2021 que 41.000 llars vulnerables tenien amb Endesa.

23. S'aprova el nou **Codi d'accessibilitat**, que ha de permetre anar més enllà de les barreres arquitectòniques i actuar amb l'accessibilitat comunicativa i cognitiva dels productes i serveis o activitats culturals, esportives i de lleure.

24. **Escletxa digital.** L'ús de les tecnologies digitals és habitual per a la vida quotidiana: relació amb el banc, compres de productes d'alimentació, vestimenta i experiències, i també per la relació amb l'Administració (tràmits, compres d'entrades, salut...). Moltes persones tenen dificultats ja sigui per l'accés als dispositius, per tenir connexió i/o per mancances d'habilitats digitals.

25. **Traspàs de l'ingrés mínim vital.** La Generalitat gestionarà aquesta prestació de manera integral amb la renda garantida de ciutadania, que ha de permetre simplificar tràmits, ser més eficaços i poder arribar a més persones que en tenen dret.

26. **Projecte Barris en futur.** S'aprova el projecte Barris en futur per treballar noves metodologies d'intervenció de les polítiques socials i urbanes, i per aconseguir una Catalunya cohesionada.

27. El 28 de maig del 2023 hi ha les **eleccions municipals**, que configuren nous consistoris 6 als municipis de la comarca.

28. Tenim un baix percentatge **d'atur** a la comarca i alhora persones treballadores d'alguns sectors que tenen condicions laborals precàries, cosa que fa que algunes famílies tinguin dificultats per cobrir les necessitats bàsiques.

29. **L'habitatge, una necessitat social prioritària.** Per una banda, la dificultat d'accedir a habitatges de lloguer i, en especial, quan es donen situacions d'abús: estat, problemes de racisme en l'accés a l'habitatge, dificultats per a l'empadronament... Cal dir que algunes famílies no tenen una llar, és a dir, un espai de seguretat i confortabilitat per fer la vida quotidiana i familiar. Ocupen un espai (habitatge en condicions precàries o una habitació) que no compleix el que li demanem a una casa.

30. Augment **d'espais de culte evangèlics informals** a Olot entre la població llatinoamericana que arriba a la ciutat.

31. Han augmentat **20 places residencials per a gent gran públiques**, amb concert amb el Departament de Drets Socials.

32. Els **recursos formatius** de l'Escola d'Adults són insuficients per les demandes generades per la població nouvinguda a la comarca.

33. La comarca de la Garrotxa, seleccionada com un dels set territoris per **implementar nous projecte d'atenció integrada social i sanitària**. Es finançaran nous projectes pioners que permetin identificar pràctiques de valor i que serveixin d'aprenentatge per a altres territoris de Catalunya.

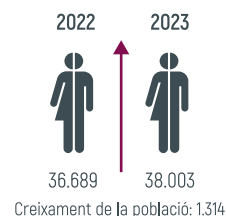
34. **Next Generation.** Finançament dels projectes de rehabilitació de la Residència Sant Jaume d'Olot i del projecte Momentum, una eina predictiva en les necessitats socials.

35. Entitats socials, propietaris, agents immobiliaris, persones i col·lectius afectats treballen amb l'Ajuntament d'Olot per evitar la **discriminació racial en l'accés a l'habitatge**. Es concreten mesures de prevenció, formació i sensibilització, i s'identifiquen possibles mesures per combatre aquestes situacions.

36. L'Ajuntament d'Olot continua impulsant, conjuntament amb la Fundació La Fageda, el projecte de **l'Escola de Noves Oportunitats Noima**. Aquest any es crea la Fundació Noima per poder avançar en el projecte.

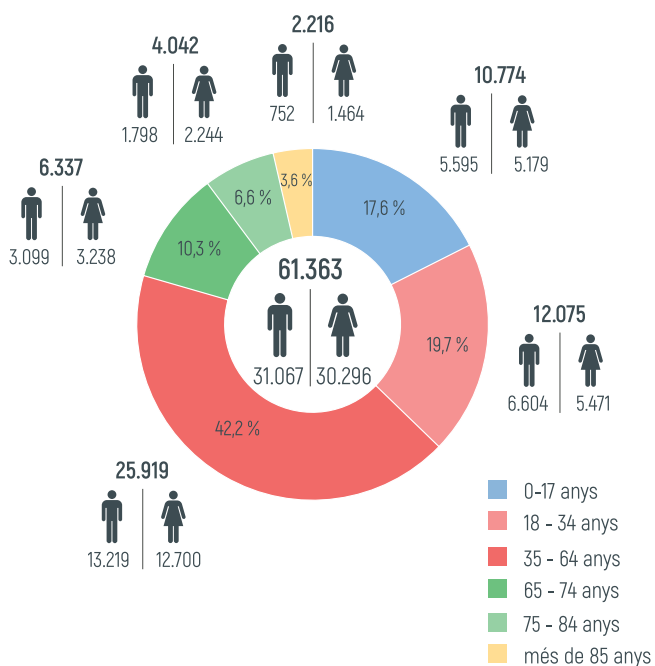
3.

3. ANALITZEM LA COMARCA

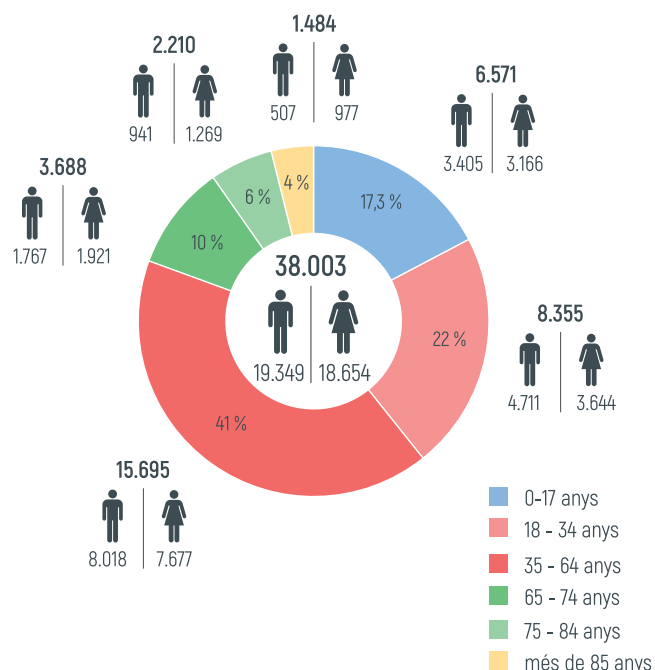

La Garrotxa va tancar l'any 2023 amb **61.363 habitants**, 1.613 més que l'any passat. Un 61,9 % de la població es troba en edat laboral; un 17,6 % és població infantil i juvenil, la qual baixa lleugerament respecte de l'any anterior (18 %), i un 20,5 % té més de 65 anys, i puja 1 punt respecte del 2022 (20 %).

Població de la Garrotxa, 2023

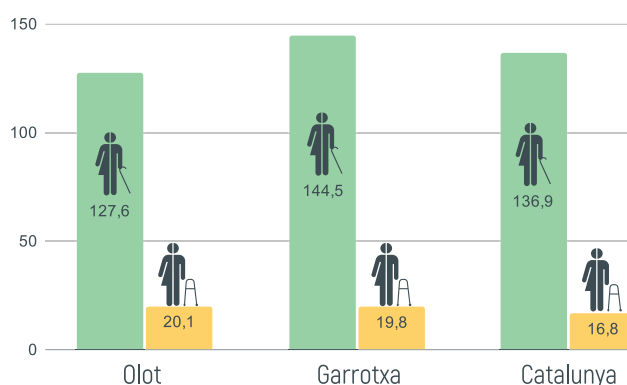
Població d'Olot, 2023

A Olot l'increment és de 1.314 persones; té un total de **38.003 habitants**. Veiem que es segueix la tendència comarcal, ja que la població infantil ocupa un 17 %, un 63 % es troba en edat laboral i un 20 % té més de 65 anys.

La Garrotxa és una de **les poblacions més envellides** de la província de Girona. Per cada 144,5 persones majors de 65 anys de la comarca n'hi ha 100 que són menors de 15 anys. A Olot, la tendència no és tan alta: de cada 127,6 persones majors de 65 anys n'hi ha 100 que són menors de 15 anys. El nombre de persones de més de 85 anys en relació amb les de més de 65 anys ens indica el sobreenvelliment de la població. Podem veure la longevitat de vida de les persones i, especialment, de les dones de la comarca.

Índex d'envelliment i sobreenvelliment, 2023

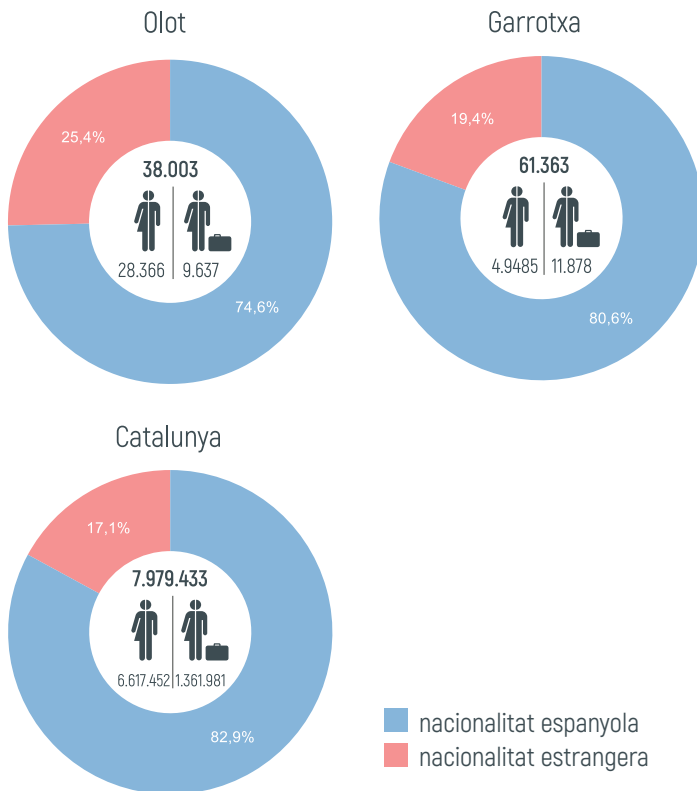

Tenim 53 persones en edat no activa per cada 100 persones en edat activa. Aquest índex, de 53,2 que mostra la dependència global, baixa 1 punt respecte de l'any passat (54,7 %). A Olot, on tenim més població infantil i juvenil, la tendència baixa una mica.

També cal destacar que van augmentant les persones grans que viuen soles.

Persones grans que viuen soles, 2023

	de 65 a 85 anys		més de 85 anys	
Garrotxa	1.015	2.111	213	692
Olot	580	1.442	127	464

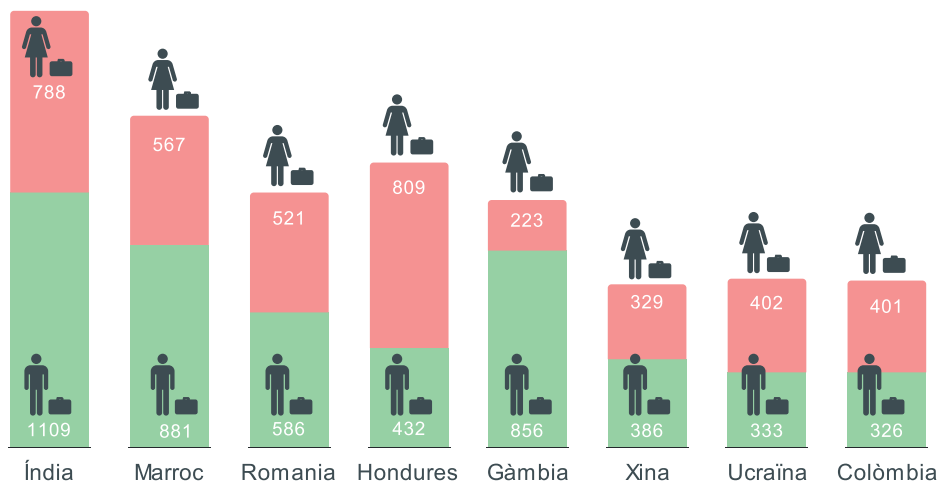
La Garrotxa és una comarca amb **una població molt diversa**, especialment en relació amb l'origen cultural de les persones que hi viuen. Ens trobem en un context amb molta mobilitat migratòria. Un 19 %, 1 punt més que l'any passat, és el percentatge de població estrangera. I, a Olot, la pujada és de 2 punts, un 25 %. És un percentatge més alt que la mitjana de Catalunya (17,1 %), encara que la tendència de l'augment és similar.

Als gràfics podem veure les principals nacionalitats per gènere, tant pel que fa a Olot com a la Garrotxa i Catalunya.

Aquesta diversitat també queda reflectida als centres educatius als quals durant el curs escolar han arribat 340 infants de 42 nacionalitats diferents (principalment de Catalunya, Hondures, Colòmbia i l'Índia), i de P3 a 4t d'ESO, segons les dades de l'Oficina Municipal d'Escolarització.

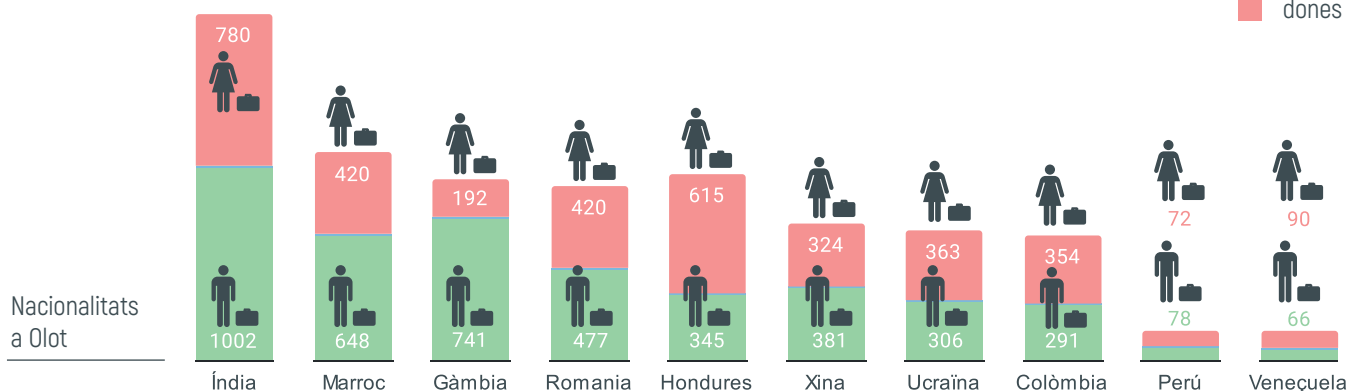
Principals nacionalitats, 2023

Font: Idescat

Nacionalitats a la Garrotxa

■ homes
■ dones

Nacionalitats a Olot

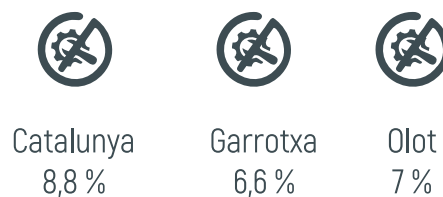
Nous empadronaments, Olot 2022

Font: Padró municipal, 2022.

Taxa d'atur registrat, 2023

Font: Dinàmig.

Pel que fa a la **situació econòmica**, seguim veient un percentatge d'atur baix, especialment comparat amb la mitjana de Catalunya. Tot i que al llarg del document es fa evident de nou que disposem de sectors econòmics motors que provoquen condicions laborals precàries.

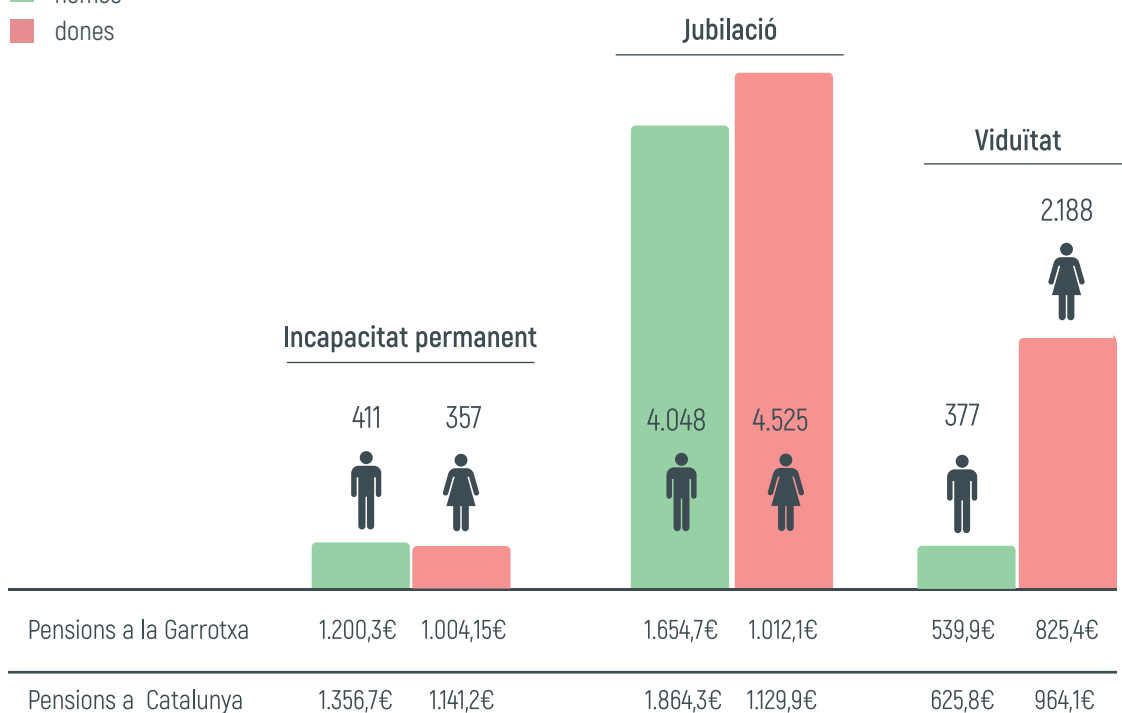
Cal afegir que en les pensions contributives per règim general, és a dir, incapacitat permanent, jubilació i viudetat, hi veiem una distribució desigual entre homes i dones. I la mitjana de l'import és més baixa que a la resta de Catalunya.

Tot seguit podem posar el focus d'aquestes dades a cada municipi de la comarca de la Garrotxa.

Pensions (Mitjana), 2023

Font: Idescat

■ homes
■ dones

GARROTXA				
61.363 habitants				
Atur 6,60 %				
0-17	18-64	65-84	≥85 anys	
10.774	37.994	10.379	2.216	
Persones estrangeres			11.878	19 %

Castellfollit de la Roca				
938 habitants				
Atur 8 %				
0-17	18-64	65-84	≥85 anys	
138	564	185	51	
Persones estrangeres			100	10,7 %

Montagut i Oix				
981 habitants				
Atur 6 %				
0-17	18-64	65-84	≥85 anys	
164	636	145	36	
Persones estrangeres			78	8 %

La Vall de Bianya				
1.359 habitants				
Atur 4 %				
0-17	18-64	65-84	≥85 anys	
257	849	200	53	
Persones estrangeres			103	7,6 %

Riudaura				
524 habitants				
Atur 5 %				
0-17	18-64	65-84	≥85 anys	
121	318	75	10	
Persones estrangeres			21	4 %

Sant Joan les Fonts				
3.081 habitants				
Atur 7 %				
0-17	18-64	65-84	≥85 anys	
531	1.794	631	125	
Persones estrangeres			381	12,4 %

Olot				
38.003 habitants				
Atur 7 %				
0-17	18-64	65-84	≥85 anys	
6.571	24.050	5.898	1.484	
Persones estrangeres			9.637	25,36 %

La Vall d'en Bas				
3.177 habitants				
Atur 4 %				
0-17	18-64	65-84	≥85 anys	
581	1.907	537	152	
Persones estrangeres			111	3,5 %

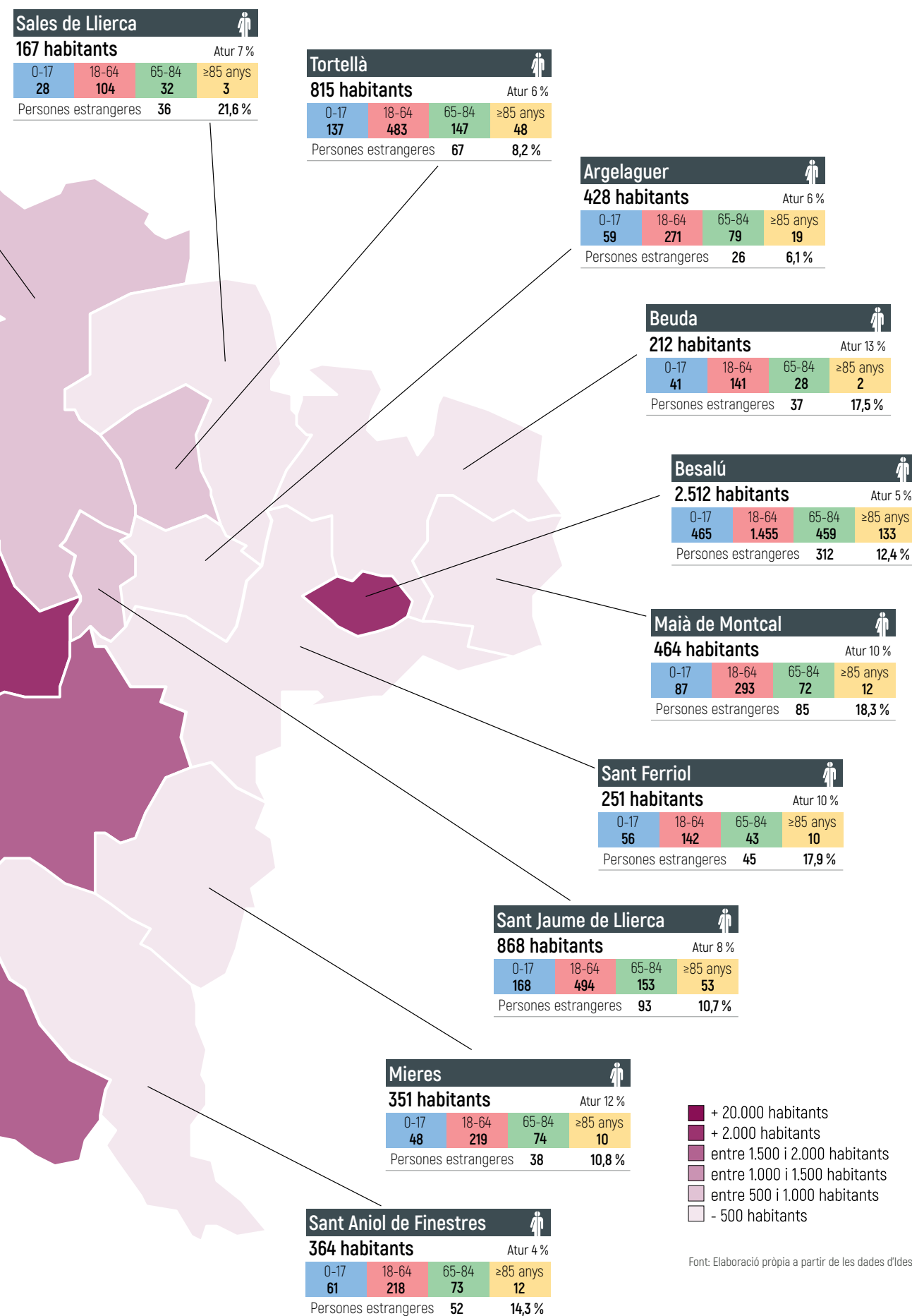
Les Preses				
1.903 habitants				
Atur 5 %				
0-17	18-64	65-84	≥85 anys	
371	1.170	308	54	
Persones estrangeres			89	4,7 %

Santa Pau				
1.614 habitants				
Atur 6 %				
0-17	18-64	65-84	≥85 anys	
268	946	333	67	
Persones estrangeres			93	5,8 %

Sant Feliu de Pallerols				
1.596 habitants				
Atur 6 %				
0-17	18-64	65-84	≥85 anys	
340	926	269	61	
Persones estrangeres			267	16,7 %

Les Planes d'Hostoles				
1.755 habitants				
Atur 6 %				
0-17	18-64	65-84	≥85 anys	
282	1.008	360	105	
Persones estrangeres			207	11,8 %

Població per municipis. Garrotxa, 2023

4.

4. QUI SOM

El CASG, creat el 1997, és l'entitat pública formada per l'Ajuntament d'Olot i el Consell Comarcal de la Garrotxa que té l'encàrrec de gestionar els serveis socials a la comarca.

4.1. A QUÈ ENS DEDIQUEM

Entenem que **les persones** som éssers socials que necessitem altres persones per viure. Som interdependents. Cada una és diversa i singular, en funció de la seva edat, gènere, orientació sexual, cultura, salut, creences, classe social... La família, amb tota la diversitat de models, és el primer i primordial espai de socialització, on la persona genera vincles afectius i el sentiment de pertinença.

Les **relacions socials** es generen a la comunitat, de manera quotidiana. És a través del dia a dia que les persones poden satisfer les seves necessitats de benestar material, físic, interpersonal i emocional.

Les **necessitats socials** són estats de carència relacionats amb el desenvolupament personal i social que s'emmarquen en una societat concreta que viu en un territori i en un moment històric concret i, per tant, canviant.

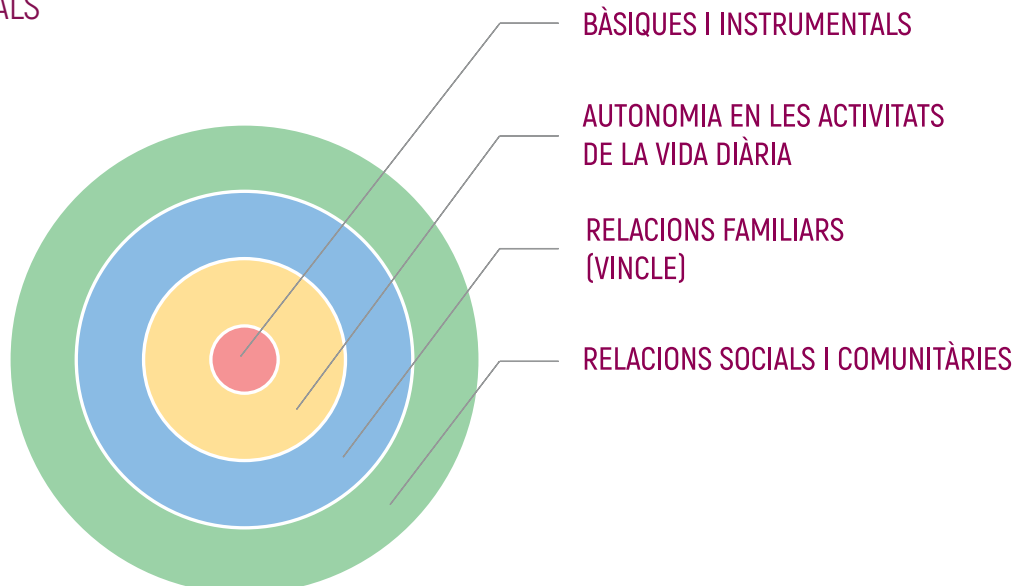
Una persona està en situació de vulnerabilitat quan pateix alguna debilitat i, en conseqüència, es troba en una situació de risc que podria desencadenar un procés d'exclusió. Aquest és un procés multidimensional, de pèrdua d'integració o de participació de l'individu en la societat,

en un o en diversos àmbits. Les dimensions de l'exclusió són: laboral, econòmica, residencial (habitatge), relacional, formativa, de salut, de ciutadania i de participació.

La inclusió social pretén assegurar que totes les persones tenen les oportunitats i els recursos necessaris per participar plenament en la vida econòmica, social i política per gaudir d'unes condicions de vida.

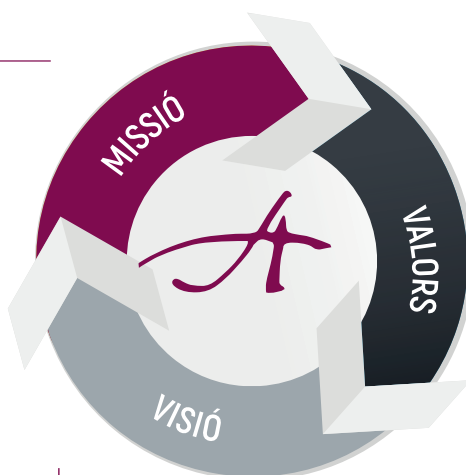
Entenem l'acció social com aquelles accions que tenen la finalitat de facilitar la **interacció** entre les persones, des de la seva **autonomia funcional** per la vida diària i la seva relació dins del marc **familiar** i amb la resta de la **comunitat**. I que busquen la transformació per aconseguir la inclusió social.

NECESSITATS SOCIALS

MISSIÓ

Entitat pública, dinàmica, innovadora i compromesa, formada per un equip de professionals que treballa bàsicament a la Garrotxa, gestionant i facilitant els serveis necessaris a les persones i a la comunitat per millorar el **benestar** i per contribuir a la **cohesió social**.

VALORS

Els principis que marquen les nostres actuacions i maneres de fer són: la comunicació, la motivació, el respecte, el treball en equip, el compromís, la flexibilitat i la coherència.

VISIÓ

Volem ser una entitat que ofereixi una atenció de qualitat, plural, oberta i flexible, i que sigui capaç d'anticipar-se als canvis socials i a les noves demandes de la població; que disposi de recursos per atendre els sectors més desfavorits i que potencii l'autonomia de les persones i l'acompanyament en les situacions de dependència, i que sigui capaç d'influir en la societat garrotxina per aconseguir la inclusió de totes les persones, especialment de les més desfavorides.

Volem ser una entitat referent en l'àmbit de l'acció social, tant a la Garrotxa com a la resta de Catalunya, innovadora i centre d'investigació, d'assessorament i de formació.

Volem que el nostre equip de professionals estigui orgullós de treballar a la nostra organització i que s'identifiqui amb els valors de la institució i amb els codis ètics de la professió.

4.2. ELS ÒRGANS DE GOVERN

Els òrgans de govern del CASG són:

- La Junta General
- El Consell de Direcció
- La Presidència

Els membres de la **Junta General** són nomenats i substituïts per les entitats integrants del CASG; actualment són 15 membres, dels quals 7 són representants de l'Ajuntament d'Olot i 8 ho són del Consell Comarcal de la Garrotxa. Es reuneix, com a mínim, cada 3 mesos. Enguany, s'han reunit 3 vegades en sessions ordinàries i 1 en sessió extraordinària, en les quals s'han aprovat 36 acords, que es distribueixen a la taula següent.

Acords Junta General	2023
Econòmics	14
Òrgans de govern	11
Contractes	2
Serveis	1
Personal	1
Convenis	4
Encomanes de gestió	1
Normativa	2
TOTAL	36

Enguany, també s'han proposat i convalidat 591 decrets de presidència de tipologies diferents.

Decrets de Presidència	2023
Econòmics	156
Convenis	46
Serveis	10
Òrgans de govern	2
Encomanes de gestió	3
Contractes	116
Personal	258
TOTAL	591

En relació amb el **Consell de Direcció** (format pel president, el vicepresident, la regidora d'Acció Social de l'Ajuntament d'Olot, la consellera comarcal d'Acció Social, el gerent del Consell Comarcal de la Garrotxa i la directora), s'ha reunit 10 vegades aquest any, menys del que és habitual, degut a les eleccions municipals, que han provocat una parada en els consells de direcció.

En aquestes reunions, la direcció informa de totes les gestions i de les actuacions fetes i es fa el seguiment dels projectes i les activitats; també es prenen les decisions oportunes, que, posteriorment, s'aprovaran per decret o a la Junta General.

La directora del CASG també participa en diferents espais en què es demana la seva incorporació, com a directora o pel coneixement del sistema de serveis socials i/o de la comarca. Aquest any ha participat en:

- Consell Assessor del Campus de Cohesió i Compromís Social de la Universitat de Girona.
- COTESBA. Consell Territorial de Serveis Socials Bàsics de Girona.

• Comissió Permanent de Benestar Social de l'Associació Catalana de Municipis.

• Membre del Consell Assessor del Pla d'Atenció Integrada Social i Sanitària i participació al Grup de Treball de l'Atenció Integrada en l'Entorn Domiciliari.

• Comissió Estratègica del Pla Estratègic de la Comarca de la Garrotxa. Fem Garrotxa.

• Grup de Treball d'Habitatge de l'Ajuntament d'Olot.

• Comissió Comarcal de coordinació amb l'Agència d'Habitatge de Catalunya.

• Grup impulsor Noima, Escola de Noves Oportunitats de la Garrotxa.

• Patronat Fundació de l'Antic Hospital Sant Jaume.

També hem tingut visites institucionals:

• Visita de Josep Maria Grego, director del màster en Gestió Integrada de Serveis d'Atenció Primària, Socials, Hospitalaris i Comunitaris. GESAPH.

• Visita de Félix Arrieta, de la Universidad de Deusto, del País Basc.

• Visita del director general d'Acció Cívica i Comunitària, el Sr. Xavier Godàs, per treballar el projecte Barris en futur.

4.3. L'EQUIP

En relació amb els professionals del CASG, el 2023 s'ha comptat amb una plantilla de 101 professionals.

Cal fer esment que, durant l'any 2023, l'equip de professionals del CASG, conjuntament amb les professionals del Consell

Equip 2023	Professionals
Equip d'acollida	3
Equip d'atenció a l'autonomia	8
Equip d'atenció a la infància i les famílies i atenció a les dones + EAIA	20
Equip de promoció social	12
Equip comarcal	7
Equip d'atenció comunitària i serveis socioeducatius de lleure	14
Serveis de valoració de la dependència i la discapacitat	9
Atenció al públic i suport administratiu	9
Administració, serveis informàtics i administració electrònica	8
Direccions, coordinacions	11
TOTAL	101

Comarcal i del Consorci SIGMA que formen part del mateix conveni laboral, han reivindicat a la Comissió de Seguiment del Conveni Laboral, amb reunions amb representants polítics i amb manifestacions en el ple del Consell Comarcal i de l'Ajuntament d'Olot, l'increment dels sous.

Es planteja un compromís polític que durant l'any 2024 es realitzarà: la relació de llocs de treball, l'única manera viable de poder reconèixer l'increment en els sous.

4.4. EL CREIXEMENT PROFESSIONAL

En el marc estratègic, un dels eixos de treball és el creixement professional. Aquest eix preveu totes les accions formatives per millorar la intervenció social amb les persones, les famílies i la comunitat. Enguany, hem organitzat diversos **seminaris i tallers**.

Hem fet 1 curs coorganitzat amb altres organitzacions de serveis socials de la província de Girona anomenat Acompanyament a l'impuls de la mirada comunitària als serveis socials, amb l'entitat Marges. Aquest curs es va iniciar la tardor de l'any 2022. Una vegada acabat s'ha fet una sessió per acompanyar la implementació d'accions. El valor afegit d'aquesta formació ha estat que ha tingut un fort caràcter pedagògic amb la voluntat de ser aplicable i, sobretot, que s'ha compartit l'espai amb professionals d'altres comarques. També s'ha fet una sessió amb les coordinadores per acompanyar en la implementació de la mirada comunitària.

I hem seguit fent **espais de supervisió**.

23 professionals
21 hores

Acompanyament a l'impuls de la mirada comunitària als serveis socials

Accions formatives	Hores	Professionals
Seminari Drets civils De la intersecció a la intervenció amb Cepaim Fundació.	4	80
Seminari Igualtat de gènere Presentació de la revisió del Pla d'igualtat.	4	78
Taller Protecció dels treballadors Taller Eines per a la protecció dels professionals: autodefensa feminista, amb Mireia Muñoz.	4	18
Taller Sensibilització lingüística Seminari organitzat pel Consorci de Normalització Lingüística.	6	32

Espais de supervisió	Hores	Professionals
Un espai mensual conjunt entre professionals de diferents equips, amb Anna Viñas.	8	49
Un d'especialitzat, amb Carme Tuset, per a l'EAIA.	6	8
Un d'especialitzat, amb Elisenda Castanys, en l'acompanyament educatiu i terapèutic de l'equip d'infància i famílies.	16	16

L'equip també es forma de manera externa per aprofundir en temes per millorar la seva tasca.

78 professionals

2.785 hores

10.896 €

Formació externa

4.5. EL CONEIXEMENT

El CASG vol ser **una organització que aprèn**, i per això un dels eixos estratègics és el coneixement, com generar-lo, com transmetre'l i com difondre'l a través de:

Suport a la planificació i al model d'intervenció social i comunitària

La unitat de suport a la planificació vetlla perquè tots els equips tinguin espais periòdics i organitzats per poder planificar. La principal finalitat és la millora continua, i per això es defineixen els objectius, s'avaluen les intervencions, s'analitzen les necessitats de les persones que s'atenen i es va definint, de manera conjunta, el model d'intervenció social i comunitària.

Enguany, la unitat ha estat focalitzada en el disseny d'una nova proposta organitzativa que millori la visió comarcal i la mirada comunitària. La implementació d'aquesta organització es realitzarà durant el 2024.

ERESS, espais de reflexió ètica dels serveis socials

El grup ERESS ha seguit treballant els dilemes ètics en què ens trobem en la nostra intervenció, tot i que aquest any, i en el marc del 25è aniversari del CASG, s'ha centrat en la jornada "L'ètica en les relacions d'ajuda", adreçada a professionals dels serveis socials. També s'han continuat els espais "Parlem d'ètica", per donar a conèixer a les persones que s'han incorporat a la nostra organització com entenem l'ètica i la seva importància en la intervenció.

Píndoles tècniques

Per tal de compartir el coneixement que tenim les professionals del CASG, s'organitzen píndoles, és a dir, sessions d'una hora on s'explica detalladament la informació d'un tràmit, protocol, recurs, servei o projecte, ja sigui intern o bé extern.

Píndoles tècniques	
Sessions	Professionals
5	48

Assessoraments

Disposem d'espais d'assessorament per tal de millorar el nostre coneixement i poder coordinar millor les actuacions.

Organització	Tema	Sessions
Xarxa de Salut Mental (XSM)	Salut mental	9
Mas les Mates	Ocupació	8
Oficina d'Habitatge	Habitatge	10
Elsa Salgado	Ajudes i tràmits	4

Enguany també s'ofereix un assessorament jurídic a les professionals i a les persones usuàries.

Assessorament jurídic	
Consultes de persones usuàries	Consultes de professionals
108	46

Pràcticum

El CASG s'implica en la formació de les persones que es formen per a les disciplines de l'acció social i garanteix una acollida i un procés de pràctiques adequat i acordat amb la institució educativa corresponent.

Enguany hem tingut 6 alumnes de pràctiques a través de convenis amb:

1. Universitat de Girona: estudiant del grau d'Educació Social.
2. Centre d'Estudis Secundaris Joan Maragall de Badalona: estudiant del grau superior d'Igualtat de Gènere.
3. Escola l'Esplai Girona: estudiant de monitora del lleure.
4. UNED: estudiant de Treball Social.

5. Universitat de Lleida: estudiant del grau de Treball Social.

6. Institut La Garrotxa: estada d'empresa.

CASG informa

Aquest és un espai de conversa entre les persones que treballen a l'organització i la directora del CASG on poden preguntar i dialogar sobre qualsevol aspecte relacionat amb l'organització. S'han generat 4 sessions paral·leles per poder acollir 87 professionals.

Participació en xerrades

Per tal de compartir la nostra experiència i els nostres aprenentatges, quan es considera oportú participem com a ponents en xerrades, taules rodones, formacions...

- Intercanvi amb l'Ajuntament del Prat de Llobregat per conèixer com ens organitzem i per reflexionar sobre com millorar el treball transversal.
- Intercanvi amb l'Ajuntament de Premià de Mar.
- Presentació de la nostra manera de treballar en el marc de l'Escola d'Estiu de l'Ajuntament del Prat de Llobregat.

Cercles de comparació

Els cercles de comparació intermunicipal és un projecte de la Diputació de Barcelona, amb periodicitat anual, en què es mesuren, es comparen i s'avaluen resultats de totes les poblacions que hi estan adherides, mitjançant uns indicadors comuns consensuats, per tal de millorar els serveis públics.

En el cas dels serveis socials, els serveis que s'avaluen són: els serveis socials bàsics, el servei d'atenció domiciliària i els centres diürns. A més, es forma part d'un grup de treball per intercanviar les experiències.

Projectes estratègics i innovadors DIGITALISSB

Projecte per a la millora i la transformació dels models de gestió i d'intervenció social dels serveis socials bàsics dels ens locals, per mitjà del disseny, el desenvolupament, la implantació i l'avaluació en 18 àrees bàsiques. Es concreta a partir de 2 solucions tecnològiques: DigitalISSB, intervenció que ha de facilitar la relació entre els professionals i també entre els professionals i les persones usuàries, i DigitalISSB-QdC, que és una solució per la presa de decisions, planificació i avaluació de l'atenció, en forma de quadres de comandament.

El projecte està impulsat per la Fundació iSocial, la Fundació Universitat Rovira i Virgili, la Fundació Víctor Grífols i Lucas, i l'empresa tecnològica Mass Factory, vinculada a la Universitat Autònoma de Barcelona. Aquest projecte rep finançament dels fons europeus Next Generation.

ADMIT

Projecte de transformació consistent en la implantació de serveis d'atenció integrada, entre el sistema social i de salut, tot oferint una atenció centrada en les necessitats de la persona (integral), potenciant l'atenció domiciliària i amb un component tecnològic rellevant amb el desenvolupament d'una plataforma tecnològica de gestió de l'atenció integrada dels casos i dels fluxos de treball conjunts. La coordinació del projecte la realitza el Parc Sanitari Pere Virgili. Participem en el projecte l'Ajuntament de Barcelona, l'Ajuntament de Tarragona i la comarca de la Garrotxa.

MOMENTUM

El CASG va presentar-se a la convocatòria dels fons europeus Next Generation per desenvolupar el projecte de desenvolupament d'una eina predictiva de necessitats de les situacions de vulnerabilitat i iniquitat de la població. És una eina desenvolupada per Momentum Analytics i ABD.

A partir del big data i d'algoritmes d'intel·ligència artificial, permet descriure les característiques sociodemogràfiques i econòmiques de les famílies del nostre territori amb l'objectiu d'ajudar a conèixer millor les necessitats reals i predir les futures.

Presentació del projecte en el marc de l'acte de presentació de les actuacions impulsades pel Departament de Drets Socials a les comarques gironines.

4.6 ELS ASPECTES TRANSVERSALS

La finalitat d'aquest apartat és destacar les actuacions que són transversals a tota la institució, que tenen un fort caràcter intern i que vetllen per la qualitat i per la millora contínua dels serveis.

Atenció inicial a la ciutadania

Des de la recepció de Can Castellanes, seu principal del CASG, durant el 2023, segons les dades registrades pel gestor informàtic, han augmentat considerablement les atencions presencials (2022: 20.236) i les atencions telefòniques (2022: 13.739); en canvi, han disminuït les sol·licituds i les consultes per Internet (2022: 595).

Atenció a la ciutadania	
Atencions presencials	34.227
Atencions telefòniques	22.059
Consultes per Internet	330

Reclamacions i suggeriments

Durant el 2023, s'han presentat 47 queixes o reclamacions al CASG (2022: 43), cosa que representa un 0,42 % de les persones ateses. Els motius principals de queixa tenen relació amb els serveis, les prestacions i/o els recursos, amb els quals no estan d'acord (59,57 %), i també del tracte rebut (21,27 %). Totes les reclamacions o queixes estan recollides en una instància i es responen o bé telefònicament o bé presencialment.

Seguretat, salut i protecció

El Comitè de Seguretat i Salut és l'òrgan paritari i col·legiat de participació que es destina a la consulta regular i periòdica de les actuacions de la institució en matèria de prevenció de riscos laborals. Enguany s'ha reunit 2 vegades per treballar la prevenció de riscos laborals, la prevenció tècnica i vigilància de la salut i les revisions mèdiques.

Des de la Comissió de Protecció, conjuntament amb la Comissió Disciplinària, s'han atès i resolt 22 incidències de protecció als professionals (9 més que l'any passat).

Seguretat, salut i protecció	
Incidències	22

Transparència i protecció de dades

El delegat de protecció de dades (DPD) és una figura clau segons el Reglament general de protecció de dades (RGPD), ja que és qui garanteix el compliment de la normativa de protecció de dades a les organitzacions. La seva funció és assessorar i supervisar el compliment de l'RGPD i altres normatives de protecció de dades així com gestionar els riscos del tractament de dades per protegir els drets i les llibertats de les persones afectades.

Administració electrònica

Gestionar i mantenir els sistemes i els serveis digitals és la principal funció. Sobretot pel que fa al gestor d'expedients i a les eines que el Consorci AOC ofereix a les administracions públiques per comunicar-se amb la ciutadania i amb altres administracions públiques així com el Portal de Transparència i l'aplicació de les mesures d'accessibilitat: resoldre incidències, donar orientacions en l'ús dels serveis digitals tant per a les professionals com per a la ciutadania i vetllar perquè s'apliquin les mesures de seguretat necessàries per oferir la protecció i el control d'accés a la informació que gestiona el CASG.

Ciberseguretat

Vetllar i implementar mecanismes per fer front a possibles atacs informàtics, complint els requeriments del Reial decret 311/2022, de 3 de maig, pel qual es regula l'Esquema

nacional de seguretat. És la principal funció de la persona responsable de la informàtica de l'ens.

Gestió per processos i qualitat

Des del CASG ens esforcem per aconseguir la qualitat i la millora dels processos interns. Això vol dir buscar i implementar mesures que permetin optimitzar els procediments, augmentar l'eficiència, reduir els costos i els errors, i proporcionar un millor servei a les persones usuàries dels serveis. Això implica l'ús de noves tecnologies, la reorganització de tasques, l'eliminació de passos innecessaris, l'eliminació de processos que no aporten valor, l'estandardització de procediments i la formació del personal.

Actualment, la gestió se centra principalment en la implementació i l'anàlisi de les dades extretes dels diferents sistemes d'informació. El GESS (gestor d'expedients de serveis socials) és el nostre principal sistema d'informació social, d'on s'obtenen les dades i la informació relacionades amb les persones que atensem als diferents serveis. Aquest gestor d'expedients es comparteix amb les comarques del Pla de l'Estany, el Ripollès, l'Alt Empordà i el Gironès-Salt.

Igualtat de gènere

La Comissió d'Igualtat vetlla per tirar endavant el Pla d'igualtat del CASG, que és l'eina que estableix els mecanismes interns per promoure la igualtat d'oportunitats entre totes les professionals i per contribuir a sensibilitzar i a transformar per una societat més justa entre dones i homes. Enguany la Comissió ha centrat els seus esforços a actualitzar el Pla d'igualtat.

Les jubilades

Quan les persones que treballen al CASG es jubilen fem el comiat de l'etapa laboral a través del projecte Les jubilades. Una entrevista que recull la seva trajectòria dins de l'organització. Una manera de reconèixer a la persona i compartir els seus aprenentatges. Enguany s'ha jubilat dues persones.

Comunicació

Per poder fer difusió de les nostres actuacions, disposem del web www.casg.cat.

25 ANYS DEL CONSORCI D'ACCIÓ SOCIAL DE LA GARROTXA

25 anys al servei de les persones

Creació d'un logotip com a element clau per a la imatge corporativa de tota la campanya de comunicació.

21 de febrer, de 9.30 a 15 h, als Cinemes Olot	L'ètica en les relacions d'ajuda	260 professionals
De març a novembre	Visita a Santa Pau i tastet de fesols Sant Joan les Fonts, la ruta de les tres colades i el monestir medieval Argelaguer, un poble per descobrir El romànic de Beuda i Maià de Montcal Francesc de Verntallat i els remences a Sant Feliu de Pallerols La Vall d'en Bas, la vall rica	50 persones
29 de març, a les 19 h, a la sala El Torín d'Olot	Acte institucional: 25 anys teixint relacions	200 persones
Maig	Rap amb Paula Grande: aquesta és la nostra veu, la nostra història, la nostra cançó	30 persones
Novembre	Presentació del documental 25 anys al servei de les persones	140 persones
Desembre	Mural a l'edifici de Can Castellanes i a les finestres: Cures. Abraçant les diversitats	

Tots els vídeos relacionats amb els actes esmentats es poden trobar a:

www.casg.cat/programa-dactes-25-anys-del-consorci/

4.7. EL TREBALL EN XARXA

Entenem el treball en xarxa quan posem a disposició, uns dels altres, els recursos, els contactes, els coneixements i també els dubtes, els problemes i les limitacions.

Davant les complexitats en les situacions socials, cal generar sinergies per aconseguir un resultat millor; calen aliances amb tots els agents del territori.

A vegades, a més, és necessari un treball col·laboratiu per aconseguir una suma d'esforços que ens porta a un objectiu comú.

Per això generem espais o comissions de treball:

Treball en xarxa	
Atenció integral social i sanitària (AISS)	Comissió d'Atenció a les Persones en Salut Mental
	Comissió d'Atenció a les Persones i a l'Entorn Cuidador en Situació de Complexitat Sanitària i Social
	Comissió 7x24
	Comissió de Suport a les Cuidadores
	Comissió de Residències de Gent Gran
Taula de Joves amb Vulnerabilitat	Comissió Laboral
	Comissió d'Habitatge
	Comissió d'Oci, Lleure i Espai Públic
	Comissió de Salut i Benestar Social
Taula d'Infància	Comissió d'Atenció als Maltractaments Infants
	Comissió d'Atenció i Prevenció de les Mutilacions Genitals Femenines i Matrimonis Forçats
Taula per a la Cohesió Social	Comissió d'Alimentació i Necessitats Bàsiques
	Comissió d'Ocupació
	Comissió d'Habitatge
	Comissió d'Igualtat d'Oportunitats
	Comissió d'Atenció a la Pobresa Energètica
Gent gran en situació de dependència	Comissió Única de Gent Gran
	Comissió d'Habitatges per a Gent Gran
	Comissió de Direccions de Residències
Taula Comarcal de Violència Masclista	
Taula de Gènere	
Taula de Coordinació pel Dret a l'Habitatge	

5.

5. L'ACCIÓ SOCIAL

Durant el 2023 hem atès: 15.360 persones:

15.360 persones ateses
ANY 2023

11.239 persones beneficiàries que formen 7.262 famílies han rebut una acollida, han disposat d'un diagnòstic de la situació social, individual o familiar, i hem elaborat un pla de treball.

4.121 persones han participat en un espai per crear vincles i treballar necessitats col·lectives.

161 entitats han rebut un assessorament i/o han participat en un espai per crear xarxa i treballar objectius en comú.

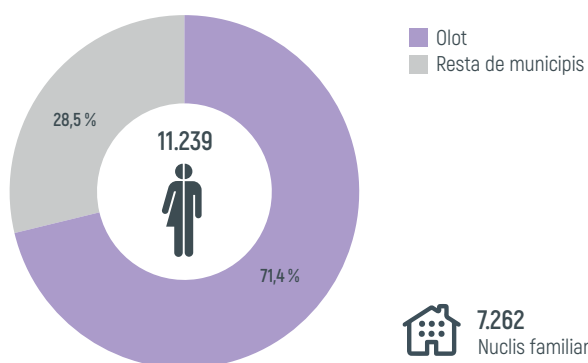
246 unitats familiars han participat en una acció per conèixer i millorar la convivència entre els veïns dins del seu habitatge.

11.239 persones beneficiàries
ANY 2023

El nombre de persones ateses ha augmentat respecte de l'any anterior (2022: 9.869 persones) en un 13,8 %.

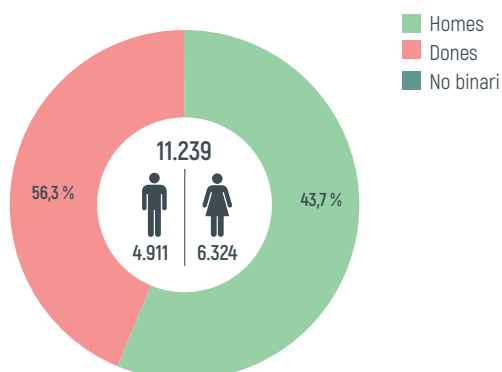
Un 71,4 % –8.025 persones– viu a Olot, amb un grau de cobertura d'un 21,1 %. 3.214 persones viuen a la resta de municipis, assumint un 18 % de grau de cobertura comarcal.

Persones beneficiàries, 2023

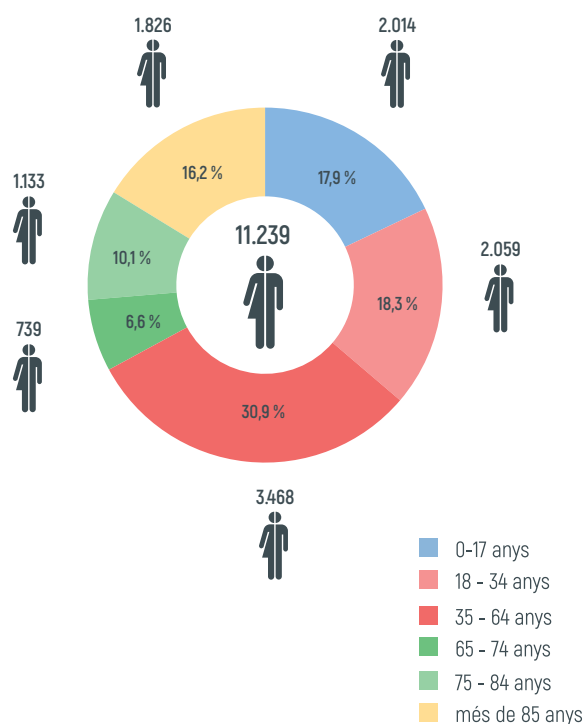
D'aquestes, un 56,3 % són dones, un 43,7 % són homes i un 0,3 % és de gènere no binari, seguint la tendència de l'any passat.

Gènere persones beneficiàries, 2023

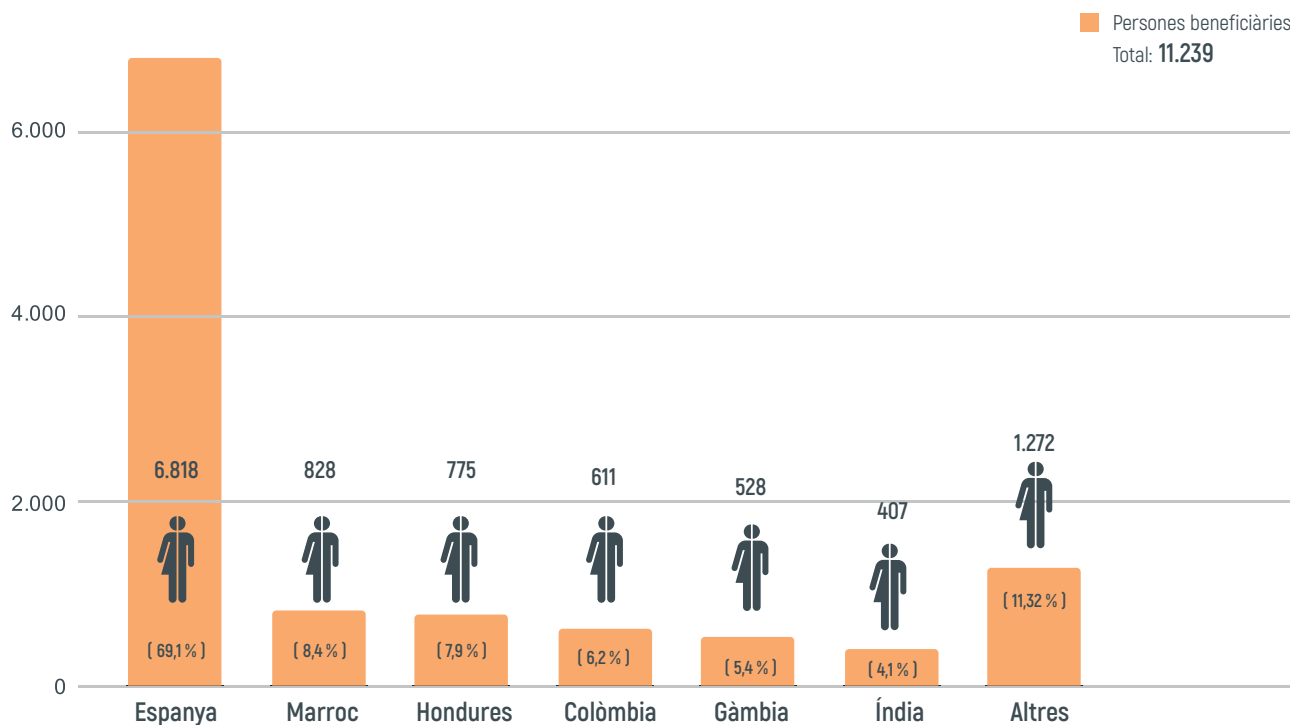

Per franges d'edat, un 35,7 % té més de 65 anys. Segueix augmentant el nombre de persones, especialment dones, de més de 85 anys.

Edat persones beneficiàries, 2023

Nacionalitat persones beneficiàries, 2023

Pel que fa a la nacionalitat, tal com podem veure al gràfic, l'espanyola és la principal, amb un 69,1 %. Els principals països d'on provenen les persones amb nacionalitat estrangera que venen als nostres serveis són: el Marroc, Hondures, Colòmbia, Gàmbia i l'Índia. Cal esmentar que enguany comencem a atendre persones provinents de Veneçuela.

Pel que fa a les problemàtiques de les persones beneficiàries, cal seguir posant el focus a les relacionades amb la salut, tot i que de manera general ha disminuït 6 punts respecte de l'any passat.

Les mancances socials, que són un 13,5 % del total, veiem que augmenten a la petita infància i que sobretot es troben en persones de 18 a 34 anys, que tenen dificultats de relacions familiars i/o socials.

Enguany, destaquem que han augmentat les problemàtiques per discapacitat, sobretot amb persones de 35 a 64 anys.

Les dificultats d'aprenentatge també han augmentat lleugerament respecte de l'any passat, especialment en adolescents de 12 a 17 anys i en joves de 18 a 34 anys.

La sospita de maltractaments ha augmentat respecte de l'any passat, i sobretot és una situació que es dona en dones de 35 a 64 anys.

Veiem que les **dones de 75 a 84 anys de nacionalitat espanyola formen part del col·lectiu que més pateix limitacions per la tercera edat i/o lligades a una malaltia crònica**, cosa que els comporta pèrdua d'autonomia per a les activitats de la vida diària.

28

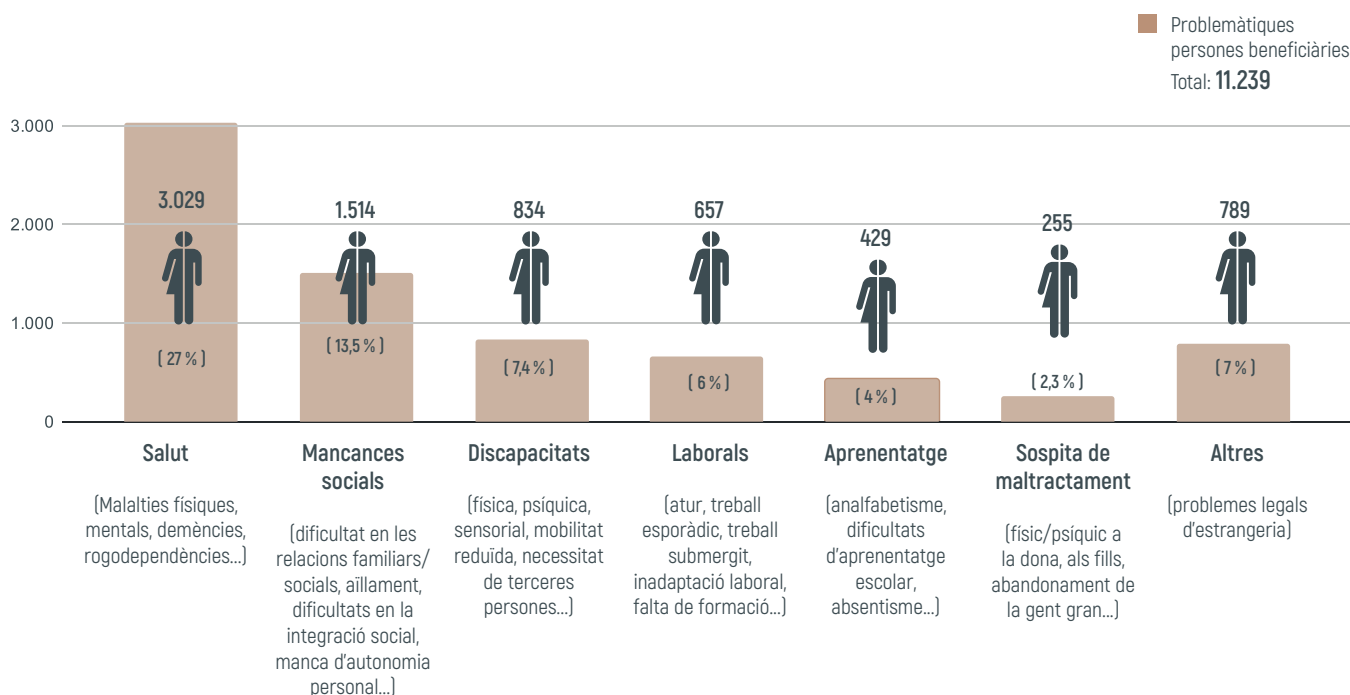
1.155

persones ateses en
situació irregularitat

ANY 2023

1.155 persones ateses estan en situació d'irregularitat administrativa, un 10,2 % del total de persones ateses. S'ha incrementat un 20,3 % respecte de l'any passat. Especialment, augmenten les persones provinents d'Hondures, Colòmbia, el Marroc, l'Índia i Gàmbia. Tot i que cal dir que l'augment de persones en situació irregular no ha pujat tant, com de l'any 2021 al 2022.

Problemàtiques persones beneficiàries

Els nuclis familiars també han augmentat (2022: 6.441 persones). Les famílies, en un 71,4 %, viuen a Olot, i un 28,6 % ho fa a la resta de municipis, dels quals destaquen Besalú, les Planes d'Hostoles, Sant Joan les Fonts i Castellfollit de la Roca.

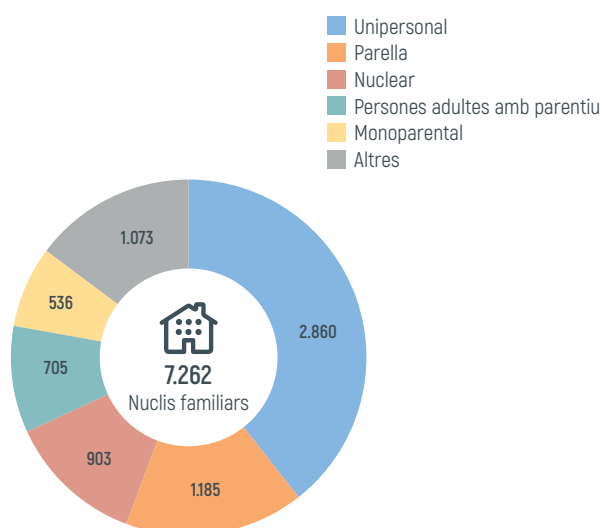
Segueix la tendència majoritària, d'aquests darrers anys, de la unitat familiar unipersonal, és a dir, persones que viuen soles. Augmenten lleugerament, respecte de l'any passat, les famílies nuclears, és a dir, progenitors amb fills a càrrec, i les parelles. Tot i que encara són importants, per la complexitat que representen, baixa lleugerament el

nombre de famílies monoparentals i d'unitats familiars que són adults amb parentiu.

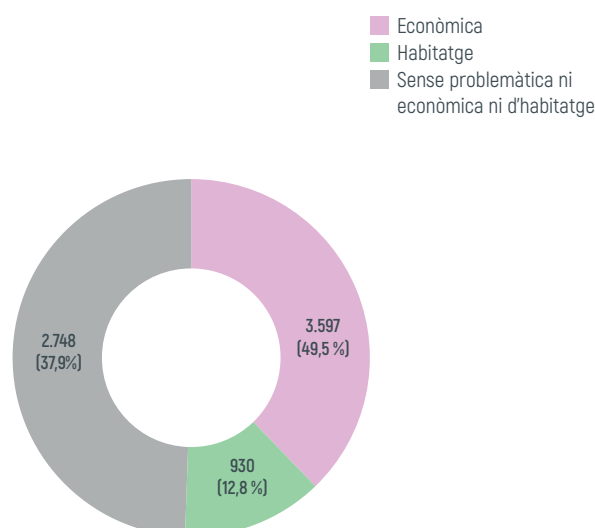
Un 37,9 % de les famílies ateses al servei tenen problemàtiques econòmiques. D'aquestes, un 24,4 % no tenen ingressos suficients per cobrir les necessitats bàsiques. Un 7,7 % a més de problemes econòmics tenen problemàtica en l'habitatge.

Un 12,8 % tenen problemes d'habitatge, per manca d'habitatge, per manca de subministraments i/o serveis relacionats amb l'habitatge, amuntegament, ocupació, barraquisme, desnonaments...

Nuclis familiars, 2023

Problemàtiques familiars, 2023

2.530

noves persones beneficiàries

1.812 FAMÍLIES

2.530 PERSONES BENEFICIÀRIES QUE FORMEN 1.812 FAMÍLIES enguany han estat ateses per primera vegada al CASG.

Malgrat una petita disminució en el nombre de nuclis familiars, el nombre total de persones beneficiàries s'ha mantingut constant. Aquesta situació indica que les noves atencions dels serveis socials probablement es concentren en nuclis familiars de més d'un membre, com ara parelles o famílies nuclears. Aquesta correlació entre l'augment dels membres en els nuclis familiars i l'increment en el nombre de persones beneficiàries suggereix un canvi en la demanda i en les necessitats dels serveis socials cap a aquest tipus de famílies.

Pel que fa a les edats, destaquem que la població infantil i adolescent representa un 14,2 % i la població envellida de 75 a 84 anys, un 10,3 %.

Aquestes dades revelen un augment notable en l'atenció a nous beneficiaris amb nacionalitat espanyola, seguits per aquells de nacionalitat colombiana. En contrast, es mostra una lleugera disminució, tant en percentatge com en nombre absolut, en les nacionalitats marroquina, índia i gambiana. Tot i que no es destaca en les dades, també s'observa un augment significatiu en la presència de la nacionalitat veneçolana, malgrat que en termes absoluts és un nombre relativament petit.

30

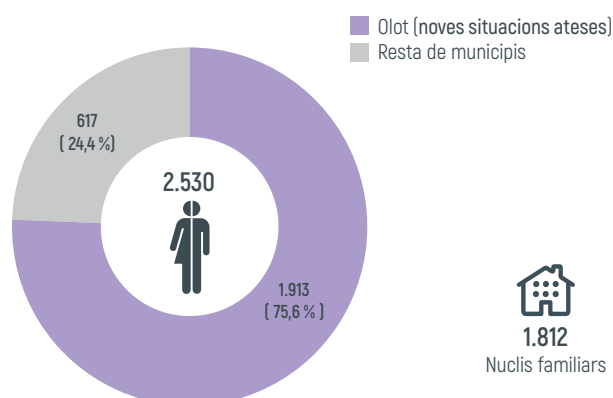
354

persones ateses en situació administrativa irregular

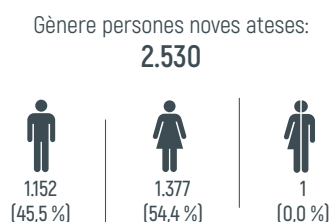
14 %

354 persones, un 14% de les ateses per primera vegada, estan en una situació administrativa irregular. Tot i mantenir un percentatge elevat de persones ateses en situació administrativa irregular (10,28 %), destaquem una davallada del 18 % d'atencions noves respecte de l'any 2022.

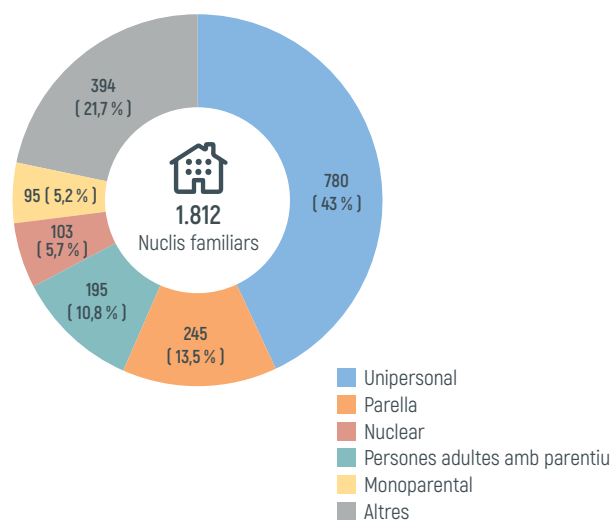
Noves situacions ateses, 2023

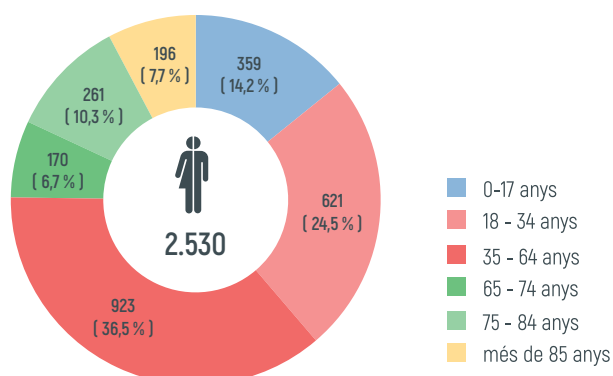
Persones noves ateses, 2023

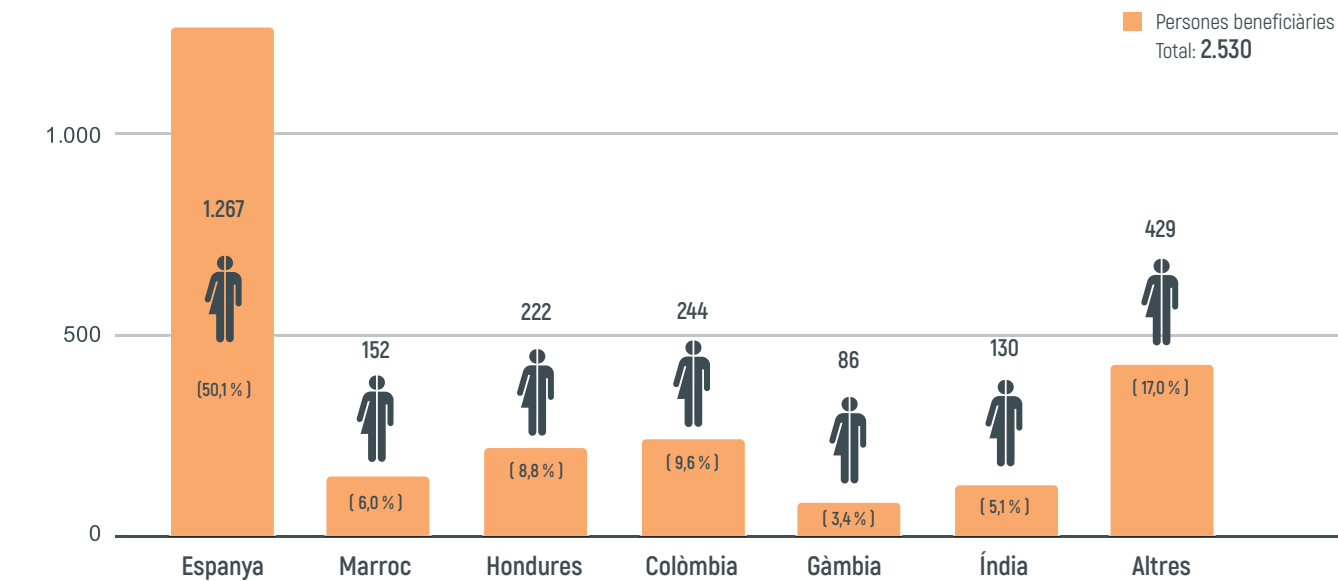
Tipologia nous nuclis familiars, 2023

Edat noves persones, 2023

Nacionalitat persones beneficiàries noves, 2023

5.1. L'ACCIÓ DAVANT LES NECESSITAT D'AUTONOMIA

L'acció dels serveis socials davant les necessitats d'autonomia se centra en l'acompanyament a persones en situació de dependència, la gran majoria provocada per l'edat i les malalties cròniques.

Les persones amb manca d'autonomia física, mental, intel·lectual i/o sensorial sovint necessiten l'atenció d'una altra persona o ajuts importants per fer les activitats bàsiques de la vida diària, ja sigui de manera permanent o transitòria.

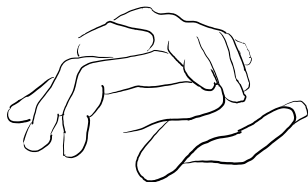
Els models de vida en l'etapa de l'envelliment són diversos; en general, les persones prefereixen viure a casa seva, tot i que per raons de malaltia i/o dependència poden veure afectada la seva vida quotidiana i necessitar espais residencials per manca d'adequació o suport en l'entorn domiciliari.

5.1.1. QUI HEM ATÈS

3.938 persones beneficiàries
3.152 FAMÍLIES

El nombre de nuclis familiars atesos en situació de dependència segueix a l'alça com a tendència dels darrers anys, ja que la comarca té un percentatge alt de població d'edat avançada. S'han atès 3.152 nuclis familiars. Més d'un 11,8 % en relació amb l'any anterior, que correspon a 3.938 persones. Per tant les persones que atenem bàsicament amb necessitats en relació amb l'autonomia són persones soles.

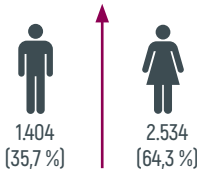
D'aquests expedients, un 57,8 % són d'Olot i un 42,2 %, de la resta de municipis. I si valorem els nuclis familiars, hi ha un 35 % d'homes i un 65 % de dones.

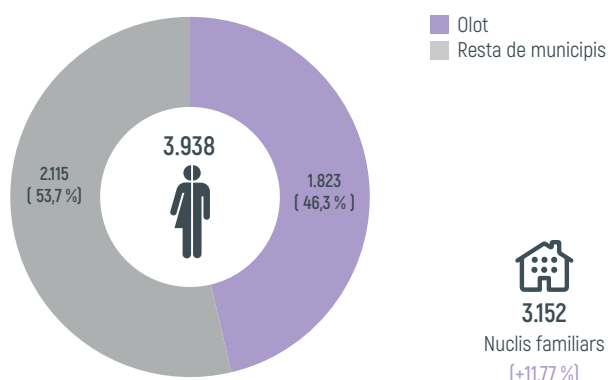
A C O M P A N Y A R

Persones beneficiàries, 2023

Total: 3.938 [+16,23%]

Persones beneficiàries, 2023

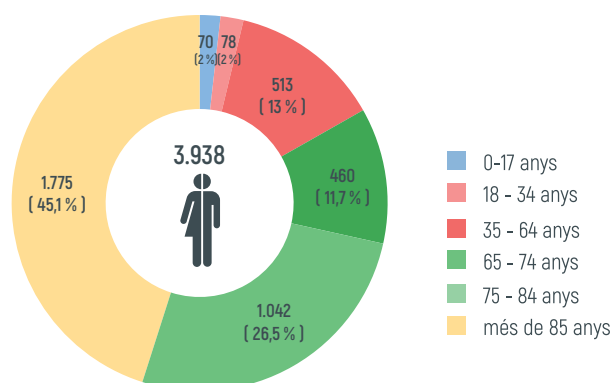

Un 70 % de les persones que hem atès té més de 75 anys, i cal destacar que el focus important són persones de més de 85 anys. Veiem la longevitat de la vida de les persones i les mancances d'autonomia per la vida quotidiana, generades per l'estat de salut, especialment.

Tot i la gran majoria de persones ateses amb necessitats d'autonomia espanyoles, comencem a detectar l'atenció de persones reagrupades ascendents pels fills.

Algunes d'aquestes persones es troben en situació de vulnerabilitat i dependència i amb impossibilitat de poder ser valorades pels serveis de discapacitat i dependència per no entrar dins dels requisits establerts de temps de permanència mínima al país.

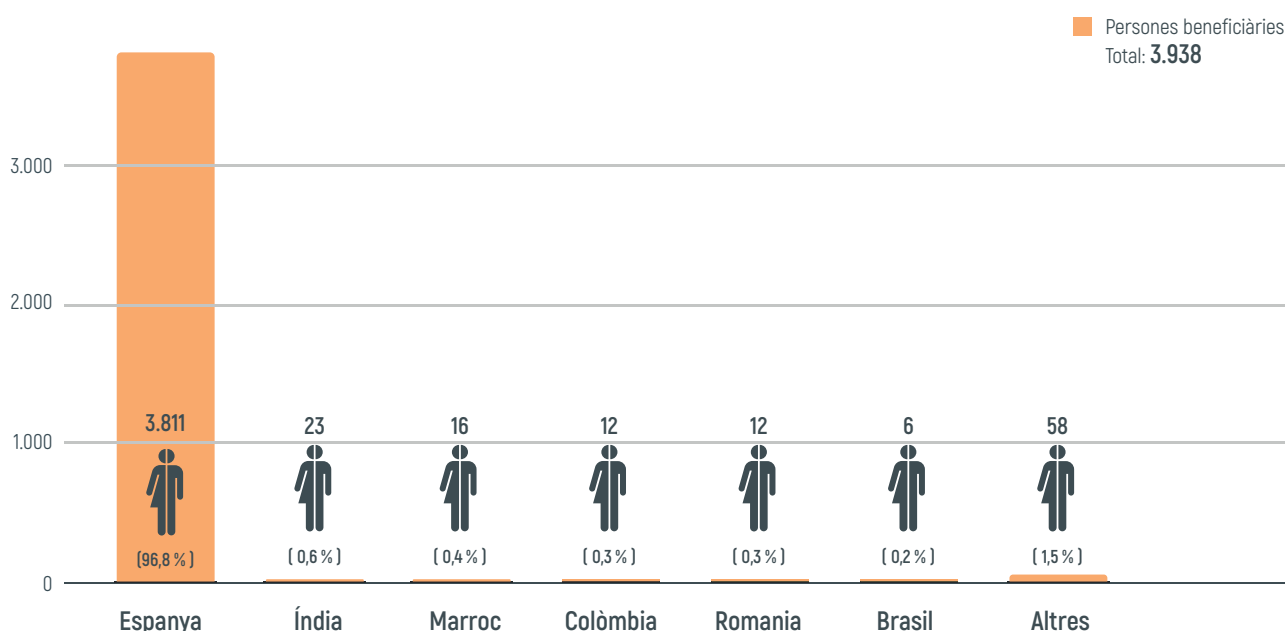
Edat persones beneficiàries, 2023

Un 65,2 %, principalment, tenen una malaltia física crònica i/o limitacions de la tercera edat, i cal destacar que un volum important pateixen Alzheimer i altres demències. Les acompanya un sentiment de pèrdua de la seva autonomia molt important.

Un 15,7 % de les persones ateses estan en una situació de discapacitat; principalment parlem d'una disminució física i psíquica, i en un tant per cent menor, sensorial. Hi ha un gran nombre de persones amb mobilitat reduïda, dada que complementaria l'augment de targetes d'aparcament per a persones amb mobilitat reduïda que s'han tramitat aquest any. Aquest augment significatiu de persones amb valoració de discapacitat també s'explica amb l'augment de persones valorades pel Centre d'Atenció a la Discapacitat (CAD).

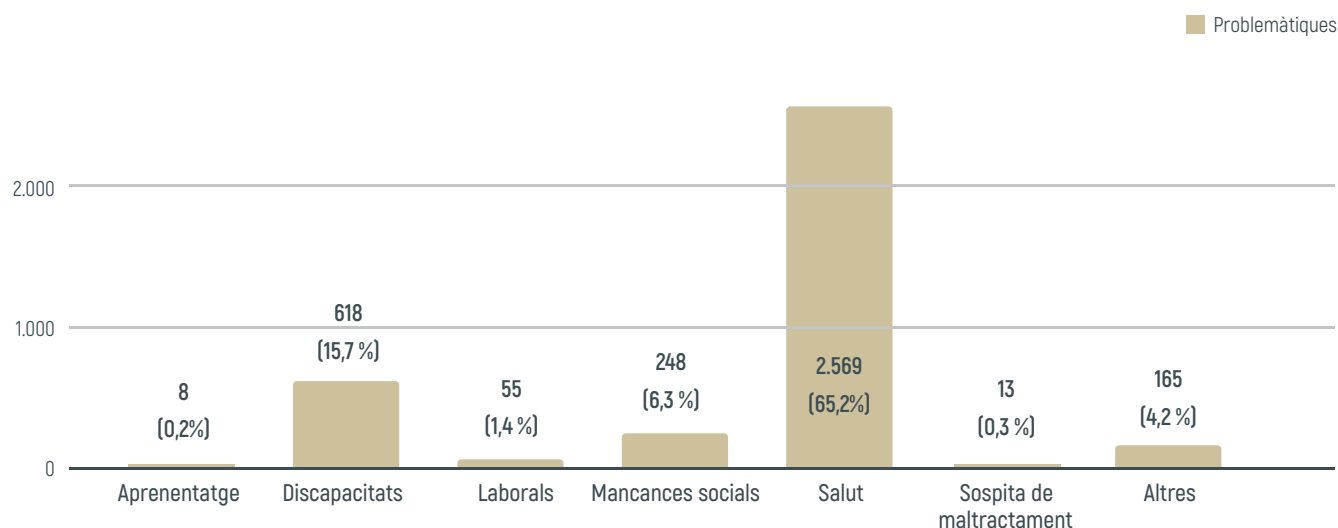
Nacionalitat persones beneficiàries, 2023

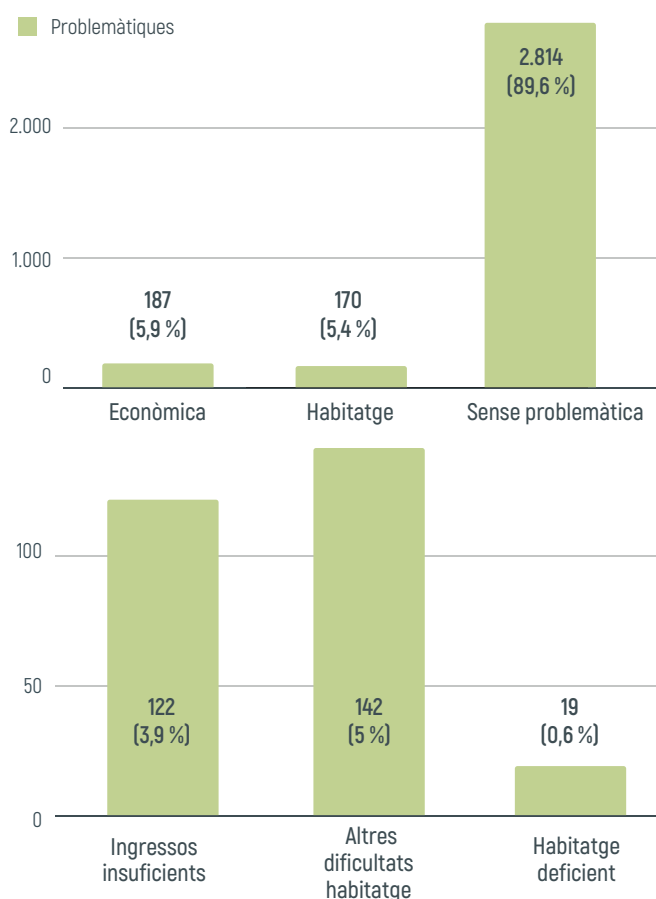
Un 6,3 % de les persones ateses tenen mancances familiars. S'entenen aquestes mancances per damunt de tot en dos conceptes: un que té més a veure amb les dificultats de manca d'autonomia personal i l'altre, en relació amb les dificultats en les relacions familiars.

Un 1,4 % té dificultats laborals, i s'entén principalment en aquelles situacions que hi ha una pèrdua d'autonomia puntual o definitiva i que la persona està en edat laboral o bé amb persones amb discapacitat i la dificultat d'accedir al món laboral.

Problemàtiques persones beneficiàries

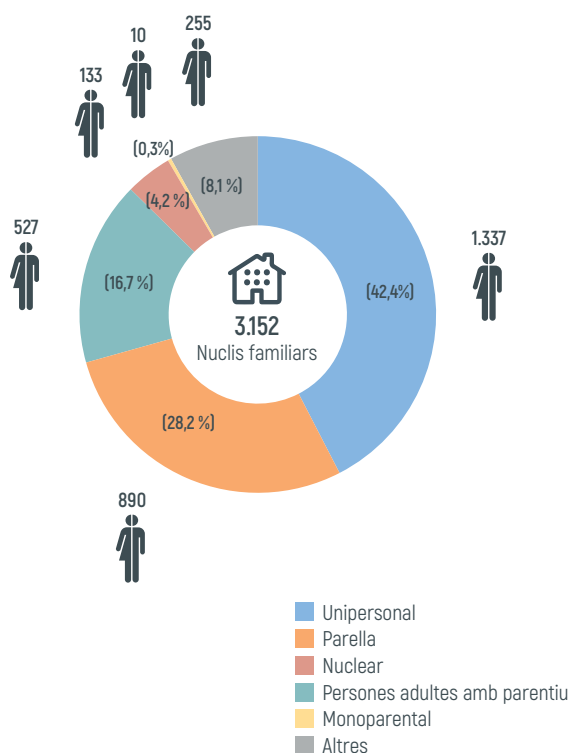
Problemàtiques familiars, 2023

En tants per cent el nombre de nuclis atesos tenen més o menys la mateixa composició de nuclis familiars que l'any anterior. Continua havent-hi un 42,4 % de persones que viuen soles, amb un lleuger descens del 0,4 %. Seguit d'un 28,20 % de nuclis que viuen en parella, augmenta un 1 % en relació amb l'any anterior, i un 16,7 % de persones adultes amb parentiu, que en aquest àmbit la majoria són pares i fills adults que conviuen al mateix habitatge. Cal destacar que d'aquestes 42,4 % unipersonals, un 75,5 % són dones i un 25,4 % són homes. I, d'aquestes, un 55,8 % tenen més de 85 anys, un 27,7 % tenen de 75 a 84 anys i un 10,7 % tenen de 65 a 74 anys.

Les problemàtiques econòmiques, en l'àmbit familiar, no són representatives. Tot i l'augment respecte de l'any passat (un 15 %) representen un 5,9 %. Una de les dificultats de poder detectar bé aquesta problemàtica ve donada perquè les persones grans no verbalitzen aquesta dificultat, estan habituades a viure amb allò que tenen (pensions baixes) i sovint no es visualitza la seva precarietat econòmica.

Nuclis familiars amb necessitats d'autonomia, 2023

Les problemàtiques dels nuclis familiars que tenen problemàtica d'habitatge representen un 5,4 % del total de nuclis atesos. Malgrat aquesta dada, que és poc significativa, sí que cal tenir present que es constata un increment respecte de l'any anterior, majoritàriament en aquells habitatges que tenen barreres arquitectòniques que impedeixen o que no faciliten que la persona es pugui desenvolupar amb autonomia.

Quan a la família hi ha una persona en situació de dependència, es generen situacions en què s'ha de trobar l'equilibri entre el suport dels serveis, el familiar i el de la xarxa més propera. Encara que es donen circumstàncies molt diverses:

Situacions de dependència que molt sovint tenen el suport de les dones cuidadores, que poden ser familiars o professionals, i algunes treballen 24 hores, ja que viuen al domicili. Totes tenen en comú la cura de la persona, les seves expectatives i les dels familiars, les dificultats que es van trobant, l'acceptació de la pèrdua d'autonomia de la persona que cuiden... **La cura és una tasca molt poc valorada, i fins i tot podem parlar de la invisibilització de les dones cuidadores.** Comencen a aparèixer dones que reclamen el seu dret a viure la vida i no assumir el rol que s'espera d'elles i trencar amb la dinàmica de cura familiar.

Persones grans que venen a jubilar-se a la comarca, a la casa que sempre ha estat la segona residència, i sovint no hi tenen la xarxa familiar i de suport que els pot acompanyar en la seva pèrdua d'autonomia.

Persones itinerants que van de casa d'un fill a casa d'un altre fill i que estan empadronades a un lloc on tenen els recursos oficials i llavors no es poden activar altres recursos. El sistema no afavoreix la cura. No arrelen a cap municipi.

Persones grans amb dificultats per desenvolupar les activitats bàsiques de la vida diària, cosa que s'agreuja pel fet que no tenen les necessitats bàsiques cobertes. Algunes d'elles tenen ingressos mínims per fer front a les despeses bàsiques però no són suficients per tenir accés a recursos de cura.

Persones soles amb manca d'autonomia, que tenen disponibilitat econòmica i sense xarxa. Requereixen molt suport i orientacions ja que a vegades és difícil prendre decisions i es deleguen a les professionals. Els processos judicials com l'assistent personal no són àgils.

Les relacions familiars al voltant d'una situació de manca d'autonomia esdevenen clau a l'hora de fer front a la situació. Apareixen expectatives, desitjos, possibilitats, mancances, valors, discrepàncies, maneres diferents de relacionar-se, desconeixement i expectatives dels recursos públics... de cada un dels membres de la família, i com es gestiona la situació fa més fàcil o no el dia a dia.

Barreres arquitectòniques als barris, als municipis i a l'entorn més immediat: ens adonem que les persones necessiten tenir el seu entorn adequat. Els entorns acaben invalidant la mobilitat de la persona i, per tant, també limiten que aquesta sigui autònoma en la seva vida quotidiana i amb qui i quan es relaciona.

Habitatges amb barreres arquitectòniques i amb impossibilitat de poder fer-hi front per diferents motius: econòmics, propietaris que no se'n volen fer càrrec... les conseqüències són que perden llibertat per sortir del domicili.

5.1.2. QUINES INTERVENCIIONS HEM FET

Des de la nostra perspectiva, les situacions de dependència d'una persona impacten en:

– La seva pròpia autonomia: el fet de veure com perds les capacitats per poder fer la teva vida diària requereix una acceptació de la pròpia vulnerabilitat. Aquest és un procés lent, que demana fer un dol de les pèrdues. La persona passa per diferents fases. Hi té un paper important la pròpia vivència i la capacitat d'escolta i empatia cap a una mateixa.

– El seu entorn més proper, que també és un element clau: l'impacte que té per als fills i filles, els familiars i les persones de referència veure com aquesta persona entra en un procés de pèrdua d'autonomia amplifica punts forts i dificultats en les relacions. Això comporta un desgavell al nucli familiar, tant pel que fa a l'organització diària com a la gestió emocional d'aquesta situació.

Són molt importants les relacions familiars i la relació amb l'entorn. Oferim un acompanyament des del vincle de la part emocional per poder comprendre la nova situació i identificar quins suports es fan necessaris per poder gaudir de la vida quotidiana de manera més autònoma possible.

5.1.2.1. SERVEIS D'ATENCIÓ I PROMOCIÓ DE L'AUTONOMIA

1. Servei bàsic d'atenció social (SBAS)

El servei bàsic és de caràcter polivalent, comunitari i preventiu. Disposem d'un equip de professionals que detecta les necessitats, ofereix informació, orientació i assessorament, fa un diagnòstic a la persona i/o família, proposa i estableix el programa individual d'atenció; acompanya i fa el seguiment la professional de referència per a la persona.

A més de l'equip de professionals del servei bàsic es disposa, si escau, de serveis per a les persones i/o famílies que es fan en l'entorn domiciliari per donar suport a les persones cuidadores.

Per poder atendre amb qualitat i de manera integrada, ens cal treballar conjuntament amb professionals de la salut. Per això és clau el treball previst al full de ruta per al desenvolupament de l'atenció integrada social i sanitària (AISS) de la Garrotxa.

La valoració del grau de dependència és el primer pas per iniciar el reconeixement de dependència i/o discapacitat. Una vegada feta la valoració, serà a través del PIA (Programa individual d'atenció) que establirem els objectius, els serveis i les prestacions de suport per poder atendre la persona i la seva família.

SERVEIS DE VALORACIÓ

Són serveis de valoració, gestionats pel CASG, de titularitat del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya, que valoren el grau de discapacitat i de dependència de la persona.

2. Servei de valoració de la discapacitat (CAD)

La valoració de la discapacitat d'una persona es fa a partir d'una sol·licitud al Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb el Decret 284/1996, de 23 de juliol.

Discapacitat	
Valoracions	496
Primeres sol·licituds	337
Revisions	116
Provisionals	43

Amb aquesta valoració, s'acredita legalment el grau de discapacitat que facilita l'accés a diversos drets, serveis, programes i prestacions. S'ha incrementat el nombre de valoracions considerablement en relació amb l'any passat, un 44 % més. I les primeres valoracions representen un 68 % del total de persones ateses. Pel que fa al gènere de les persones valorades, es continuen valorant més homes que dones pel servei. Les valoracions fetes han estat dels tipus següents: un 65 % físiques, un 14,5 % psíquiques i un 20,5 % mixtes. S'incrementa la valoració de persones amb discapacitat física.

3. Servei de valoració de la dependència (SEVAD)

A partir de les sol·licituds del grau de dependència, l'equip de professionals fa visites al domicili de les persones sol·licitants per fer les valoracions i la proposta d'informe de dependència. A partir d'aquí, la Generalitat emet la resolució del grau de dependència.

Dependència	
Valoracions	653
Primeres valoracions	379
Revisions	274

Enguany hi ha hagut menys valoracions (687 l'any 2022). Les dones representen un 60 % del total de les primeres valoracions i un 65 % del total de revisions.

Persisteix la tendència dels darrers anys del fet que en la dependència es valora un major nombre de dones, que tenen una major esperança de vida.

A un 39 % de persones valorades per primera vegada se'ls reconeix un grau I de dependència: això vol dir que la situació en la qual es troben és de dependència moderada. Quan les persones sol·liciten revisar el grau, la tònica dels darrers anys era que la situació havia empitjorat; en canvi, aquest 2023, la majoria de persones que insten una revisió continuen obtenint un grau II. Segurament hi ha hagut una davalla de la situació de la persona però no de manera significativa.

Valoracions grau de dependència	
Grau 1	149
Grau 2	106
Grau 3	346
No dependent	78
TOTAL	679

4. Programa individual d'atenció (PIA)

És l'instrument que utilitzem els serveis socials per determinar les modalitats d'intervenció més adequades per atendre les necessitats de les persones, entre els serveis i les prestacions econòmiques previstes pel seu grau de dependència. Incorpora en la seva formulació la participació de la persona beneficiària i/o la família o el representant legal en el cas d'incapacitació. Amb la comparació de l'any 2022, disminueixen un 8 % els PIA fets i també disminueixen les modificacions en un 22 %.

Programa individual d'atenció	
PIA	232
Modificacions PIA	105

L'entorn domiciliari és l'àmbit clau per a l'atenció a les situacions de dependència. De fet, les persones manifesten que volen ser ateses a casa seva, i vetllem perquè això sigui possible, tot i el poc desenvolupament de polítiques públiques actuals per a les cures. Són serveis que donen suport a les tasques diàries de cura al domicili.

SERVEIS EN L'ENTORN DOMICILIARI

5. Servei d'ajuda al domicili (SAD)

Conjunt organitzat i coordinat d'accions que es fan bàsicament a la llar de la persona i/o família, dirigides a proporcionar atencions personals, ajuda a la llar i suport social a aquelles persones i/o famílies amb dificultats de desenvolupament o d'integració social o manca d'autonomia personal.

Servei d'ajuda al domicili	
Persones	313
Dones	203
Homes	110

Aquest any s'han atès 313 persones: 203 dones i 110 homes. Hi ha hagut una davallada de persones ateses i d'hores fetes en relació amb l'any anterior, quan s'havia experimentat un lleuger creixement del servei. Hi va impactar molt el canvi de les empreses del servei i la pandèmia de la COVID-19, i davant les necessitats que hi ha es dedueix que els serveis s'obtenen per altres mitjans, majoritàriament cuidadores que viuen al mateix domicili i molt sovint en situació irregular.

6. Servei d'àpats a domicili

Aquest servei proporciona àpats elaborats i equilibrats a persones en situació de dependència que ho necessitin. També poden sol·licitar aquest servei, de manera puntual, persones que per exemple acaben de sortir de l'hospital i estan en període de recuperació.

Servei d'àpats a domicili	
Persones	135
Àpats	24.312

Enguany s'han atès 135 persones, que han tingut cobertura dels àpats que s'elaboren a la cuina de la Residència Montsacopa. Aquest any s'havia aconseguit arribar a un 2,54 % més de població. I a 14 persones se les ha servit des de la Residència Edat 3 Besalú.

7. Servei de teràpia ocupacional i productes de suport (BAT)

El BAT és un servei que pretén que la persona estigui en un entorn que afavoreixi, tant com sigui possible, l'autonomia. Treballem de manera coordinada amb professionals dels àmbits social i sanitari per fer la valoració de les necessitats, ajudar a planificar i facilitar l'accés als productes de suport, així com adaptar, si és necessari, l'entorn físic del domicili. També fem assessorament a les persones cuidadores familiars i/o professionals perquè tinguin cura de la pròpia salut i s'entrenin en l'ús dels productes de suport.

Servei de teràpia ocupacional	
Persones	198
Productes prestats	124
Valoracions	322

En aquest servei hi ha un augment d'un 30 % del nombre de persones ateses en relació amb l'any passat, amb un total de 198 persones. Aquesta dada s'explica en part perquè s'ha pogut disposar d'una terapeuta ocupacional a jornada sencera l'últim trimestre de l'any. La terapeuta ocupacional és la professional que realitza els assessoraments i els entrenaments als domicilis.

8. Servei de teleassistència (TLA)

És un servei que garanteix la seguretat i l'acompanyament a les persones que poden estar en situació de fragilitat per factors d'edat, solitud, salut o dependència, les 24 hores del dia i els 365 dies a l'any. Es detecten situacions d'emergència i s'hi dona una resposta immediata.

Teleassistència	
Persones	1.773
Emergències ateses	1.114

En total han sigut 1.773 persones, cosa que representa un 7 % més que les persones ateses l'any anterior, i s'han atès 1.524 llars, les quals representen un 6 % més que l'any 2022. Quan la persona disposa d'un aparell de teleassistència, i per tal de prevenir possibles incidències domèstiques, es poden instal·lar, si es vol, detectors que alerten de diverses situacions (caigudes, fum, inactivitat...). El nombre de detectors instal·lats ha augmentat gairebé un 16 %.

Detectors	
Fum o foc	120
Fuites de gas	72
No mobilitat o passivitat	56
Caigudes	14
Unitat de control remot adaptada	5
Teleassistència mòbil	7
TOTAL	274

9. Servei de transport adaptat (TA)

Servei adreçat a persones amb discapacitat i/o dependència per tal d'accedir als diferents recursos especialitzats, centres de dia per a gent gran i centres ocupacionals per a discapacitats.

Servei de transport adaptat	
TPersones	269
Viatges periòdics a un centre de dia per a persones grans	97
Viatges periòdics a un centre de dia per a persones amb discapacitat	15
Viatges esporàdics	67

Aquest 2023 hi ha hagut un increment de les persones transportades atès que ha incrementat el nombre de persones esporàdiques que han fet ús del servei. El nombre de persones transportades fix incrementa un 1 % en persones grans i hi ha hagut un descens en el total de persones que han fet ús del servei per anar a centre de dia per a persones amb discapacitat.

10. Targeta d'aparcament per a persones amb dificultats de mobilitat

Des del CASG es fa la tramitació perquè les persones que tenen una valoració feta amb un reconeixement de grau de discapacitat i barem de mobilitat reduïda puguin sol·licitar una targeta per poder aparcar als llocs reservats com a tal.

Targetes d'aparcament	
Targetes	378
Conductors	125
Acompanyants	253

Enguany s'ha incrementat un 11 % en relació amb les targetes emeses l'any 2022. Augmenta considerablement, un 17 %, el nombre de targetes de no conductors.

La targeta d'aparcament és personal i intransferible per facilitar la mobilitat de la persona amb dificultats, i per això quan se'n fa un mal ús es retira. Enguany s'han requisat 13 targetes.

11. Centres de dia per a gent gran

És un servei d'acolliment diürn que complementa l'atenció pròpia de l'entorn familiar, amb els objectius d'afavorir la recuperació i el manteniment de l'autonomia personal i social, mantenir la persona en el seu entorn personal i familiar en les millors condicions possibles i proporcionar suport a les famílies en l'atenció a les persones grans dependents.

Centres de dia a la Garrotxa	
Centres a escala comarcal	10
Places	269
Públiques	128
Privades	121

De les places públiques gestionades pel CASG, el **SAIAR El Llierca** (Servei d'Atenció Integral a la Gent Gran en l'Àmbit Rural) ha atès 23 persones, 3 menys respecte de l'any anterior, i s'han fet 8 activitats setmanals programades i 2 d'extraordinàries cada mes. I al **Centre de Dia Montsacopa** s'han atès 90 persones. S'han fet 17 activitats grupals programades, amb un total de 1.367 sessions. Són activitats d'estimulació i manteniment de les capacitats físiques, funcionals, psicològiques i cognitives. I activitats quotidianes i significatives.

12. Serveis diürns per a persones amb discapacitat

Els serveis diürns per a persones amb discapacitat tenen la funció d'oferir atenció individual per aconseguir el màxim grau d'autonomia personal i d'integració social a les persones valorades amb algun grau de discapacitat. La tipologia de serveis oferts comprèn:

- **Servei ocupacional d'inserció (SOI).** Facilita formació en hàbits i tasques laborals. Es treballa per potenciar i conservar les capacitats de les persones susceptibles d'integrar-se a l'empresa. Aquest servei esdevé un pas intermedi entre els centres ocupacionals i els centres especials de treball. La Fageda Fundació compta amb 22 places.

- **Servei de teràpia ocupacional (STO).** Aquest servei té dues funcions principals: l'ocupació terapèutica i l'ajustament personal i social (psicomotricitat, estimulació cognitiva...), i és l'alternativa des de l'àmbit dels serveis socials a la integració de les persones amb discapacitat intel·lectual

que no poden incorporar-se al sistema de treball ordinari, quan no poden assolir prou nivell de productivitat. La Fageda Fundació disposa de 52 places i Integra, amb 34 places concertades.

Quan la persona no pot viure al domicili, a causa de la situació de dependència, són les residències els serveis que tenen la funció d'acollir i facilitar un entorn substitutori de la llar. Són equipaments públics, concertats o privats que consten d'habitació, serveis comuns i un equip de professionals diversos que cuiden i acompanyen en les funcions d'allotjament i convivència.

5.1.2.2. SERVEIS D'ATENCIÓ A LES SITUACIONS DE DEPENDÈNCIA EN L'ENTORN RESIDENCIAL

13. Residències per a gent gran

Les residències per a gent gran són serveis adreçats a persones de més de 65 anys que no tenen prou autonomia per fer les activitats de la vida diària pel seu compte i/o no disposen d'una persona cuidadora i/o els serveis d'atenció a l'entorn domiciliari ja no cobreixen les necessitats de la persona i necessiten una supervisió permanent.

A la Garrotxa es compta amb **10 residències per a persones grans**, amb 639 places: Edat 3, El Tura, La Caritat, Torreblanca, La Tardor, Antic Hospital Sant Jaume, Edat 3 Besalú i la Residència Montsacopa. I 2 més només amb places privades: El Mirador del Puigsacalm i La Salut.

Residències	
Places a la comarca	639
Places públiques	386
Places privades	253

Es fan reunions amb totes les direccions dels centres per poder treballar aspectes, criteris i necessitats que afecten totes les residències, a través de la Comissió Única.

Pel que fa a la **Residència Montsacopa** (titularitat del CASG i gestionada per la Fundació Antic Hospital Sant Jaume), disposa de 97 places públiques i de 4 places privades acreditades.

Residència Montsacopa	
Persones	128
Dones	93
Homes	35

14. Residències per a persones amb discapacitat

A la Garrotxa es compta amb 1 residència i 2 dues llars residència. La Residència Vorariu, de titularitat del CASG i gestionada per Integra, disposa de 22 places. S'hi potencien les relacions interpersonals, s'hi treballen hàbits d'autonomia i s'hi promou el descans i el lleure. S'han atès 21 persones.

1 plaça és de respir i té per objectiu millorar el descans dels familiars; aquest any se n'han beneficiat 8 famílies. Es compta amb 2 llars residencials per a persones amb discapacitat amb 36 places (El Cassés amb 13 i El Caliu amb 23) gestionades per La Fageda Fundació.

Es compta amb 2 llars residencials per a persones amb discapacitat amb 36 places (El Cassés amb 13 i El Caliu amb 23).

Es compta amb 28 places del servei de suport a l'autonomia a la mateixa llar (SSPALL), que és un servei que permet que les persones puguin viure de manera autònoma al seu domicili, també gestionat per La Fageda Fundació.

5.2. L'ACCIÓ SOCIAL DAVANT LES NECESSITAT BÀSIQUES I INSTRUMENTALS

L'acció dels serveis socials davant les necessitats materials i instrumentals se centra en l'acompanyament a les persones en situacions de dificultat per cobrir **les necessitats bàsiques d'alimentació, higiene personal i/o dificultats per accedir a un habitatge i als subministraments, però també els déficits formatius, administratius i relacionals**. Sovint les dificultats per cobrir aquestes necessitats fan que les persones estiguin en risc d'exclusió social. Cal tenir en compte la rellevància, en aquestes situacions, de factors estructurals com l'habitatge, l'ocupació o els aspectes legals d'estrangeria.

5.2.1. QUI HEM ATÈS

2.968

persones beneficiàries

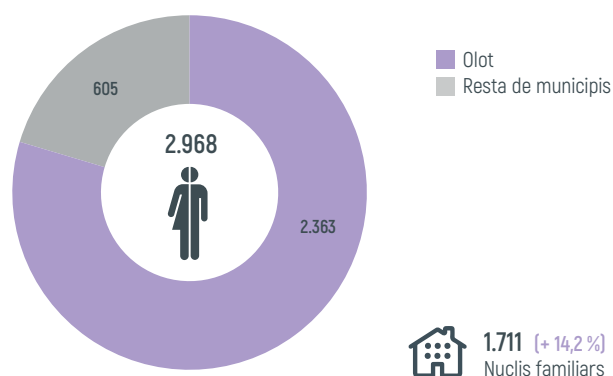
1.711 FAMÍLIES

Es manté la tendència al creixement del nombre de persones amb problemàtiques molt complexes, en situació de pobresa i exclusió a la comarca. Això ens indica que tot i ser una comarca amb un índex d'atur baix, també hi ha cada vegada una part més nombrosa de la població la situació de la qual és més precària.

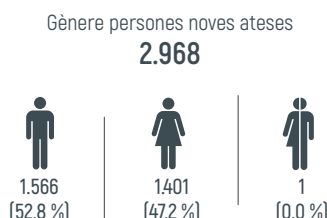
Als municipis on hi ha un major percentatge de persones ateses amb dificultats per cobrir les necessitats bàsiques i materials són: Olot, Besalú, Sant Joan les Fonts, les Planes d'Hostoles i Castellfollit de la Roca.

Aquest any disminueix la presència femenina amb aquestes dificultats respecte de l'any anterior, essent les dones ateses un 47,2 % del total. El canvi de tendència respecte de l'any anterior ens preocupa, ja que ens porta a **reflexionar sobre la invisibilització de la pobresa femenina i de gèneres dissidents**.

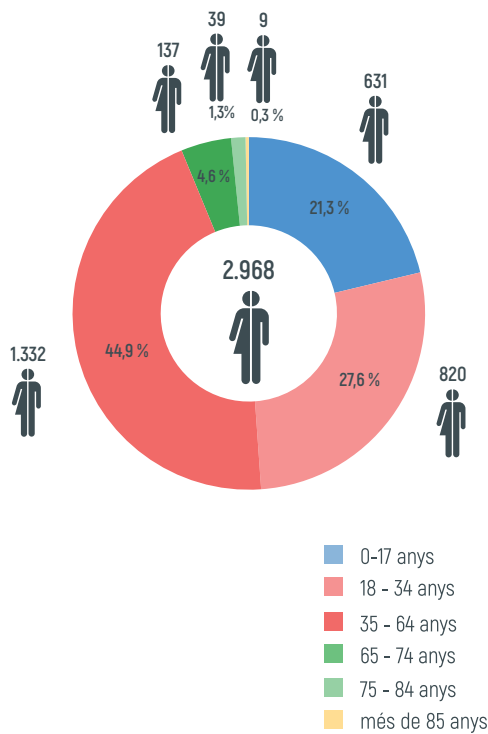
Persones beneficiàries i famílies, 2023

Gènere persones beneficiàries, 2023

Edat persones beneficiàries, 2023

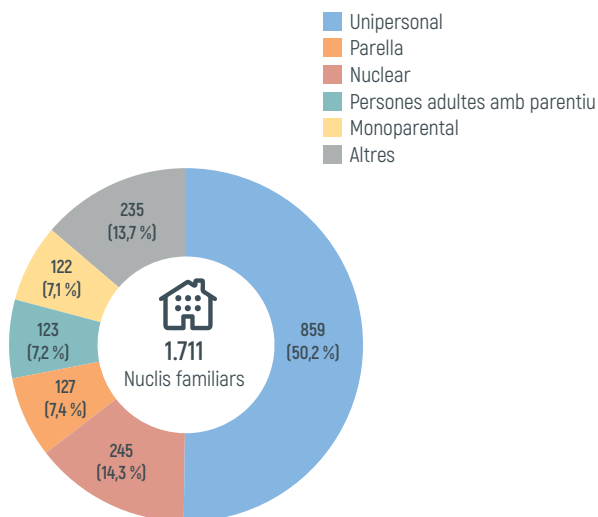

Aquestes situacions de precarietat per cobrir les necessitats bàsiques es donen sobretot en persones de 35 a 64 anys (44,88 %), persones amb dificultats econòmiques i amb dificultats per trobar feina estable, que sovint necessiten fer tràmits relacionats amb ajudes econòmiques, cites prèvies en altres administracions locals, autonòmiques o estatals, tràmits en línia...

El grup de joves de 18 a 34 anys (27,63 %) també és significatiu, especialment entre els joves que han emigrat amb l'expectativa de millorar la seva vida i la de la seva família. Ens preocupa l'augment percentual d'aquesta franja d'edat, ja que ens indica les **dificultats de moltes persones joves per poder assolir una vida digna i autònoma**, amb la possibilitat que això implica, de caure en una situació de pobresa severa o d'exclusió, i les conseqüències que això comportarà socialment i també en d'altres àmbits, com la salut, l'ocupació o la convivència.

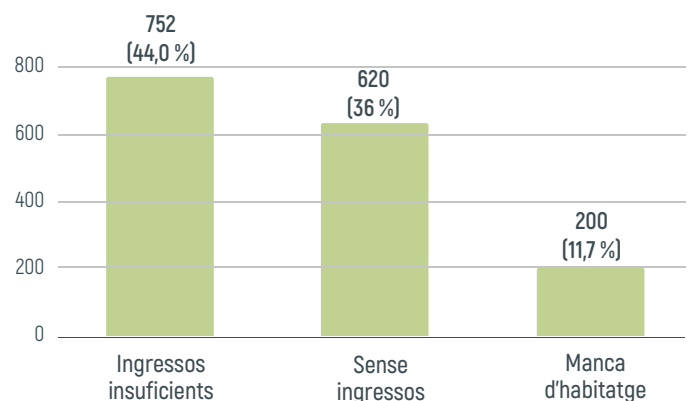
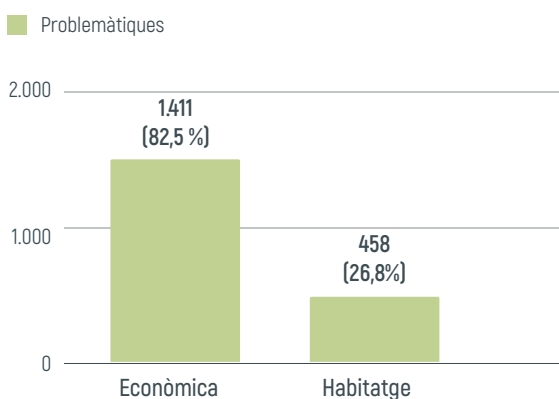
La tipologia de família més significativa és la unipersonal. La situació greu de risc d'exclusió de les persones s'agreuja més quan estan soles perquè han perdut el lligam familiar i social. També volem destacar els nuclis familiars de persones adultes amb o sense parentiu, és a dir, persones adultes que conviuen degut a les dificultats per poder assumir les despeses de l'habitatge. Veiem, doncs, que les dificultats per poder afrontar les despeses del manteniment de l'habitatge fan que apareguin noves fórmules de convivència, que moltes vegades impliquen amuntegament, manca d'espais privats i dificultats de convivència. Veiem que un 82,5 % d'aquestes famílies tenen problemes econòmics i que un 26,8 % en tenen d'habitatge.

Nuclis familiars, 2023

En la majoria d'aquestes situacions hi ha moltes dificultats per accedir al món laboral, moltes dificultats en les relacions familiars i socials, i hi augmenten els problemes legals d'estrangeria.

Problemàtiques familiars, 2023

La situació administrativa irregular implica greus dificultats

i una manca d'oportunitats que condiciona i marca molt quines són les possibilitats d'èxit personal. Les persones en aquesta situació no poden accedir de manera regulada al mercat laboral ni al de l'habitatge ni tampoc a cap mena de prestació o ajut del Govern. Tot plegat fa que aquest col·lectiu sigui especialment vulnerable.

Aquesta situació les aboca al treball submergit i, en conseqüència, a unes pitjors condicions laborals. Apareix, també, un mercat no regulat de "lloguer" que afavoreix que s'ofereixin habitatges inadequats i indignes per poder-hi viure.

Pel que fa a les persones que hem atès i que es troben en situació administrativa irregular, diferenciem entre les que disposen de xarxa familiar al territori, ja que tenen un suport essencial, de les que no en tenen, i que, per tant, han d'afrontar les dificultats soles; en aquest cas requereixen un acompanyament professional molt més intens.

També trobem diferències importants segons el motiu que ha dut a les persones a migrar. Hi ha persones que al país d'origen tenien una posició socioeconòmica estable i que per tant no viuen la migració com una millora i/o un projecte de vida, sinó que s'han vist obligades a emigrar per escapar de discriminacions per qüestions de violència, polítiques, de gènere o per extorsions. Han arribat sense haver previst amb temps la migració, a diferència de les persones que emigren per qüestions econòmiques i que han estat elaborant i preparant el seu procés migratori. El xoc d'unes i les altres respecte de les expectatives, la frustració i el dol migratori són molt diferents.

Quan les persones sense documentació tenen la previsió de poder obtenir-la en breu, ja sigui a través d'asil o d'arrelament, diferenciem entre les que per la seva situació laboral i formativa tenen una major possibilitat d'èxit de les que tindran més dificultats per poder inserir-se laboralment i arribar a ser suficientment autònomes.

Un elevat tant per cent de les persones que atensem (un 82,5 %) té com a principal problemàtica que no disposa d'ingressos o que els ingressos dels quals disposa són iguals o inferiors a la renda de suficiència. Per tant, totes elles es troben en una situació de pobresa severa. Identifiquem diversos motius pels quals les persones es troben en aquesta situació:

Dificultats per accedir o mantenir-se en el món laboral; en aquesta circumstància trobem diversos col·lectius:

Dones migrades, sobretot subsaharianes i marroquines, que fa molts anys que són al territori, amb nul·la o poca experiència laboral, sense formació, sovint analfabetes, amb molta dificultat amb l'idioma, amb càrregues familiars, amb dificultat de conciliació familiar i amb poca xarxa social. Tenen poca consciència del que comporta treballar.

Persones que pateixen una situació de salut sobrevinguda que suposa una pèrdua de feina o la impossibilitat de treballar, que passen a cobrar prestacions més baixes que les nòmines que cobraven amb anterioritat (per tant han perdut poder adquisitiu), i que progressivament perden la seva xarxa informal per no poder mantenir les activitats lúdiques que feien abans.

Persones pobres, que tot i treballar o disposar d'una prestació no disposen dels ingressos suficients per poder cobrir totes les necessitats bàsiques. Trobem diversos perfils amb aquesta situació:

Dones migrants, amb situació administrativa irregular, que treballen en feines de cures a tercers o fent neteges, algunes amb fragilitat de salut psíquica, cosa que reverteix en la salut física, i que han deixat família al país d'origen.

Dones amb nacionalitat espanyola que treballen en feines de cures a tercers o fent neteges, que no poden millorar la seva situació personal i laboral per una manca de formació i d'habilitats, però sobretot per culpa d'una càrrega i d'un dany emocional important no treballat i que repercuteix en no poder resoldre les situacions sobrevingudes del dia a dia.

Persones adultes amb dificultats econòmiques que necessiten suport per cobrir les necessitats bàsiques (CDA, pobresa energètica, consulta sobre prestacions, ajut puntual del lloguer). Aquesta població suposa el percentatge més alt de perfil de persones ateses en l'àmbit de promoció social.

Persones adultes en situació d'exclusió cronificada, amb històries de vida molt complicades, sense capacitats socials i laborals per poder canviar la seva situació, sovint associada a problemàtiques de salut mental i/o consum de tòxics. Entre elles, ens preocupen les dones, moltes vegades invisibilitzades, sense xarxa familiar o amb relacions familiars conflictives, sense una xarxa social que els proporcionï contactes positius, amb pocs o sense recursos econòmics per cobrir les necessitats bàsiques,

amb dificultats d'accés a les prestacions i amb dificultats d'accés a un recurs residencial segur i estable, amb manca de formació i orientació laboral, sovint amb poques habilitats socials, amb problemes de salut física però amb reticències per fer el seguiment mèdic necessari, i sovint amb consum actiu de tòxics.

El fet de no disposar d'ingressos suficients, afegit a la manca d'oferta i a les dificultats d'accés a l'habitatge, desemboca en situacions de molta vulnerabilitat, degut a la inestabilitat i a la inseguretat que provoca no disposar d'un **lloc segur, digne i íntim on viure**. Amb aquesta problemàtica hi trobem diferents col·lectius. Un dels que volem significar és el dels joves que tenen interès a emancipar-se. Són joves que treballen però que no poden fer-ho, ja que no disposen de suficients ingressos per fer front al pagament d'un habitatge o perquè, per motius de discriminació, no hi tenen accés tot i disposar dels ingressos necessaris. Això pot acabar provocant situacions de malestar i/o conflicte als seus nuclis familiars d'origen.

5.2.2. QUINES INTERVENCIIONS HEM FET

La nostra mirada vers les persones en risc d'exclusió social se centra en dos elements:

- Reconèixer, conjuntament amb la persona, les seves necessitats, les seves capacitats i el seu moment vital, perquè sigui conscient de la seva situació, valori les possibilitats i vulgui provocar els canvis necessaris en la seva vida quotidiana per viure millor.

- Identificar els aspectes del context que bloquegen o que faciliten que la persona es pugui sentir inclosa. Aquí, per a nosaltres, es fa imprescindible el treball en xarxa.

5.2.2.1. SERVEI BÀSIC D'ATENCIÓ SOCIAL (SBAS)

El servei social bàsic és de caràcter polivalent, comunitari i preventiu. Són les professionals les que detecten les necessitats, ofereixen informació, orientació i assessorament, fan un diagnòstic amb la persona i/o família, proposen i estableixen els ajuts, els serveis i els recursos especialitzats per fomentar l'autonomia; acompanya i fa el seguiment la professional de referència per a la persona.

Garantir el dret de ser ciutadà o ciutadana no és només competència dels serveis socials. No tenir la documentació necessària no et permet accedir al sistema sanitari ni educatiu, ni al món laboral, ni tampoc a un habitatge. Aquestes conseqüències són les causes de l'inici d'un procés d'exclusió social. Des dels serveis socials veiem imprescindible el nostre paper d'acompanyar i facilitar el dret a la ciutadania als habitants de la Garrotxa.

Les condicions precàries, la situació administrativa, les dificultats per accedir a un habitatge i les mancances en l'àmbit de la salut –física, mental, emocional– generen dificultats a les persones i a les famílies de poder tenir una vida quotidiana de qualitat. La situació personal juntament amb aquests condicionants estructurals fan que les persones entrin en un procés d'exclusió.

5.2.2.2. FACILITAR ELS DRETS DE CIUTADANIA

1. Acompanyament en tràmits d'estrangeria

De les 676 persones ateses en fer un acompanyament en tràmits d'estrangeria, s'han tramitat 156 informes d'arrelament (INF02) a la Generalitat i 8 d'integració (INF03). D'aquests, 121 s'han tramitat a Olot i la resta, als altres municipis de la comarca.

Destaquem el retard en la resolució dels informes per part de la Generalitat, havent d'esperar fins a 3 mesos. Això provoca que algunes persones perdin la possibilitat de regularitzar-se pels retards en les resolucions d'estrangeria ja que els tràmits se'ls allarguen molts mesos.

A finals del 2022 va sorgir una nova forma jurídica: **l'arrelament per formació**. A inicis del 2023 s'inicia un circuit que s'ha de seguir per part de totes les persones interessades per arrelament per formació en què participen Càritas, com a servei jurídic, SOAC, com a orientació formativa i laboral en joves, el SOC i el servei de primera acollida del CASG. Arran d'això, també es decideixen engegar sessions informatives sobre arrelament per formació en format grupal, per tal de reduir el nombre d'atencions individuals i per poder explicar el funcionament del tràmit i quins passos s'han de seguir. S'han dut a terme 4 sessions i hi han participat 36 persones.

Un dels programes que hem potenciat a la comarca és el **Programa de treball i formació** del SOC, línia ACOL, que s'adreça a les persones migrades que, trobant-se en situació administrativa irregular, estan en disposició de fer un arrelament social a través d'un contracte laboral amb una entitat del territori.

Aquest 2023 s'han pogut regularitzar en el programa ACOL 18 persones: 9 a Integra, 8 a La Fageda i 1 al Núria Social.

Aquest any, per primera vegada, des de la Comissió d'Ocupació s'ha dissenyat un **dispositiu d'acompanyament a les persones participants del programa TRFO ACOL**, per tal d'acompanyar-les mentre es resol la seva situació administrativa.

Enguany cal destacar els casos **d'irregularitat sobrevinguda**, ja que s'ha notat un augment important sobretot pels retards en les resolucions i per l'elevat nombre de denegacions de protecció internacional i de persones sol·licitants de protecció internacional que no aconsegueixen la cita corresponent. També hi ha hagut un augment de les persones que demanen el **retorn voluntari** al país d'origen, un programa que any rere any exhaureix els seus recursos per fer-ho efectiu a mitjans d'any.

2. Empadronament

Des del CASG facilitem l'empadronament, en determinades situacions excepcionals, per garantir els drets fonamentals de les persones, com ara l'accés a la sanitat, a l'educació i a la documentació, quan aquestes no tenen cap possibilitat

d'empadronar-se en un altre lloc. Durant el 2023 s'han empadronat a Can Castellanes 255 persones, un 51 % menys que el 2022 (497). La majoria dels empadronaments s'han fet a persones de nacionalitat colombiana; en segon lloc, hi trobem persones de nacionalitat índia, seguides de persones de nacionalitat hondurenya.

Aquest any hem regulat restrictivament aquest empadronament al CASG, de manera que s'han fet menys altes i més baixes, i s'ha disminuït el nombre total de persones empadronades al CASG a final d'any. Amb tot, però, hi ha hagut un major moviment d'empadronaments al llarg de l'any.

Comprendre la situació, acompanyar la persona per veure què i com pot canviar a través de la generació de vincles és la nostra principal funció. Impulsem estratègies per promocionar l'autonomia de la persona i el treball de les habilitats socials perquè aquesta es pugui vincular a altres persones, entitats i serveis de l'entorn, des d'un enfocament comunitari.

Tràmits d'estrangeria	
Persones	676
Arrelaments	156
Integració	8
Arrelament formatiu	36
ACOL	18

C O M U N I T A T

5.2.2.3. ACOMPANYAR EN LA INSERCIÓ SOCIAL I PROMOCIONAR-LA

3. Atenció preventiva a les famílies

Aquest projecte neix amb la idea de treballar, des de la prevenció, la igualtat d'oportunitats i la necessitat de crear xarxa entre les persones ateses. Treballem amb les famílies des d'un model sistèmic, acompanyant-les i enfortint les relacions tant dins la mateixa família com amb l'entorn més proper. L'objectiu es apoderar les famílies perquè es puguin desenvolupar de manera autònoma. El treball individual tracta d'atendre les necessitats bàsiques, donar suport en les gestions i fer un acompanyament emocional. L'habitatge és un dels focus que centra la intervenció. Moltes famílies ateses viuen en pisos ocupats o en habitatges insalubres o amuntegats. Tot això crea malestar, relacions conflictives o tenses, inseguretat... Des del servei acompanyem totes aquestes situacions tant a escala emocional com pel que fa al treball administratiu.

Per tal de promocionar la igualtat d'oportunitats entre els infants, es treballa amb les famílies per conscienciar de la importància que els fills comparteixin espais de lleure amb iguals fora del centre educatiu. Així doncs, poden gaudir d'una beca per a activitats extraescolars i/o casals d'estiu, ja sigui subvencionada pel mateix CASG o per Accés Obert.

Atenció preventiva a les famílies	
Famílies	255
Persones beneficiàries	1.007

La nacionalitat amb més volum de casos continua sent l'espanyola (293), amb un augment significatiu respecte del 2022 (223). S'ha de destacar que aquest any la segona nacionalitat més atesa ha sigut la colombiana, que ha passat de 89 persones el 2022 a 141 aquest 2023. Paral·lelament han disminuït les atencions a persones amb nacionalitat marroquina, que han passat de 147 l'any 2022 a 139 aquest any.

4. Projecte Sostre 360°

El projecte Sostre 360° és un programa d'acompanyament personalitzat a joves que ha de nodrir-se del treball en xarxa i multidisciplinari per superar la conflictivitat i evitar la cronificació de les situacions crítiques, complementat per la disponibilitat d'habitatge social protegit per a joves en situació de vulnerabilitat i risc d'exclusió.

La finalitat del projecte és oferir un marc estable de referència per ajudar a construir un projecte de vida autònom i autosuficient per als joves i que abordi, des d'una vessant social i educativa, les necessitats de les persones en un entorn residencial compartit. També ha de consolidar actituds i habilitats necessàries per tal que puguin viure de manera autònoma, tinguin accés als recursos de l'entorn i es garanteixi una convivència positiva entre les persones que conviuen als habitatges i amb l'entorn veïnal i comunitari.

Aquest projecte s'adreça als joves majors d'edat que estan en situació de vulnerabilitat, en ocasions, en situació de sense llar i sense referents al territori, o que aquests són febles o perjudicials, independentment de la seva situació administrativa en cas que siguin persones migrades.

Projecte Sostre 360°	
Joves	67

Des del CASG es treballa en l'acompanyament en 3 habitatges gestionats des del projecte (8 joves en un recurs, 6 en un altre i 3 en un altre), un total de 17 joves.

5. Atenció a les persones en situació d'exclusió social

Aquest programa té la finalitat d'abordar, de manera integral, l'autonomia en la vida quotidiana de les persones en situació d'exclusió social, i per això ofereix diferents serveis:

Menjador social és un recurs que ofereix un espai adequat per fer un àpat al dia. Alhora, treballa la vinculació de la persona a una xarxa relacional i posa èmfasi en el fet que la persona pugui generar vinculació positiva per ella mateixa.

Menjador social	
Persones	78
Homes	54
Dones	24
Àpats	6.099

Dutxes i bugaderia ofereix la possibilitat de garantir la higiene personal i treballar els hàbits individuals, alhora que permet que les persones que per alguna raó no poden fer-ho al seu domicili, puguin rentar-hi i eixugar-hi la roba.

Dutxa i bugaderia	
Persones	91
Servei de dutxa	739
Servei de bugaderia	763

Acompanyament individual per promocionar l'autonomia de la persona, en especial en la gestió de la vida quotidiana pel que fa a compres, visites mèdiques i gestions administratives; fem acompanyaments i suport al domicili.

Acompanyament	
Persones	34
Intervencions	137

L'Espai obert és un projecte que pretén generar un espai acollidor i informal on les persones s'hi sentin bé, a gust, i així puguin crear vincles i treballar des d'una perspectiva comunitària. Poden trobar-hi, a més de la zona de cafè, te i infusions, esmorzar variat, premsa, televisió, ràdio, jocs de taula, accés a ordinadors amb wifi... Es promociona la participació de les persones a activitats culturals, esportives i de lleure de la ciutat.

A mitjans del mes de juny es va inaugurar com a **Espai guspira**, fruit de la reflexió conjunta entre les persones ateses al servei i les professionals, per tal de redefinir l'espai de trobada i adaptar-lo a les noves necessitats.

Espai guspira	
Persones	92
Participació mitjana diària	9

Acompanyament a projectes culturals i d'oci. Aquesta línia de treball pretén apropar l'univers cultural i d'oci a les persones en situació d'exclusió. Enguany hem participat en tres iniciatives: Música als Masos, Apropa cultura i organització de visites/sortides.

Activitats culturals i d'oci	
Espectacles	14
Participants	60
Visites/sortides	33
Participants	37

6. Atenció a les persones sense llar

Tenir una llar vol dir tenir un sostre per viure i un lloc on sentir-se protegit i amb sentiment de pertinença. Aquest projecte pretén que les persones que estan excloses per no tenir una llar puguin prendre les regnes de la seva vida, accedir a un habitatge i ser protagonistes de la millora de la seva vida. La finalitat és acompanyar i donar suport perquè les persones puguin fer el seu projecte vital de manera autònoma i arrelada a la comarca.

La nostra proposta d'abordatge del sensellarisme es fa des d'una mirada global amb el treball entre les administracions públiques i entitats per poder portar a terme actuacions i consensuar solucions transversals. Plantegem tres línies de treball. La primera és apropar-nos, conèixer i visibilitzar la situació de les persones. La segona, aconseguir que tothom tingui una llar. I, la tercera, promoure els espais de relació per incidir en l'enxarxament de les persones sense llar.

Atenció a les persones sense llar	
Persones	111
Homes	91
Dones	28
Nacionalitat espanyola	67
Nacionalitat estrangera	52
Situació administrativa irregular	14

Facilitar l'ocupació laboral és un dels objectius de molts dels nostres plans de treball, tot i que no se'n escapa que el fet de treballar no és garantia de poder fer-se càrrec de totes les despeses que implica viure de manera autònoma i digna. Acompanyem les persones perquè accedeixin a un itinerari formatiu/laboral que els permeti cobrir les seves necessitats bàsiques; en algunes ocasions cal adreçar-les a programes de suport a l'ocupació, que els permetin assolir competències i habilitats per poder entrar, posteriorment, a l'empresa ordinària.

5.2.2.4. ACOMPANYAR EN LA INSERCIÓ SOCIOLABORAL I EDUCATIVA

7. Programa treball i formació línia ACOL, TRFO

Subvencions destinades a un dels col·lectius de persones més desprotegits i, per tant, amb més risc d'exclusió social: les persones migrades que obtinguin una autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals d'arrelament social i que puguin subscriure un contracte de treball i fer una acció formativa, cosa que contribueix a la seva inserció sociolaboral.

El SOC, Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, subvenciona els contractes de treball de 12 mesos de durada i les accions formatives que s'han de fer de manera obligatòria durant el contracte i dins de l'horari laboral.

Programa Treball i formació	
Joves	13
Persones adultes	18

A la comarca s'han aconseguit 18 contractes ACOL (9 a Integra, 8 a La Fageda i 1 al Núria Social) i 10 contractes del programa Treball i formació joves tutelats i extutelats a 7 municipis: Santa Pau, Mieres, Tortellà, Castelfollit de la Roca, Montagut i Oix, la Vall d'en Bas i Olot –amb 4 places–). En total van participar-hi 13 joves (10 eren els joves atorgats; van haver-hi 3 baixes que vam substituir).

8. Empreses d'inserció

La inserció sociolaboral va dirigida a persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi que estiguin desocupades i que tinguin dificultats importants per integrar-se en el mercat de treball ordinari. Les empreses d'inserció, Càritas Garrotxa, El Faig de La Fageda, L'encant-Solidança, per tal de poder portar a terme el seu objectiu, disposen dels serveis d'intervenció i acompanyament social que tirem endavant els serveis socials i d'ocupació públics.

Persones amb contracte	
El Faig - Fageda	54
Encant - Solidança	14
Càritas - Ecosol	6
Integra	5
Suara	5
Garbet	7
TOTAL	86

La nostra tasca, com a serveis socials, és:

- Qualificar/acreditar situacions d'exclusió social.
- Emetre dictamen de la situació de risc d'exclusió de la persona candidata.
- Proporcionar serveis d'intervenció o mesures d'acompanyament.

Oferim recursos en forma de beques per accedir a activitats extraescolars, amb l'objectiu d'incidir en la inclusió social i fomentar la participació dels infants i joves en activitats grupals i de lleure per afavorir que tinguin un bon desenvolupament personal i social, especialment aquells infants i joves que presenten algunes dificultats que podrien millorar amb la participació en activitats. El sistema educatiu actual no afavoreix la inserció dels alumnes que no s'adapten als estils predominants dels centres educatius, fet que provoca que siguin expulsats del mateix sistema. Això fa augmentar les dificultats per trobar

feina i continuar estudiant, i totes les conseqüències que aquesta situació comporta tant per als mateixos joves com per a la mateixa societat.

9. Beques d'activitats extraescolars i estiu

És un ajut que pretén que la mainada participi en les activitats extraescolars durant el curs escolar i en les activitats de lleure de l'estiu (casals, campus...).

10. Joguina educativa

Des del CASG aquesta campanya la portem conjuntament amb la Creu Roja. La gran majoria de les famílies que han participat en el projecte de Joguina educativa són perceptores de la targeta moneder.

El projecte es duu a terme amb famílies amb infants de 0 a 12 anys en risc d'exclusió social. S'han atès 96 famílies amb un total de 155 infants.

Joguina educativa	
Infants	155
Famílies	96

Per tant podem veure que la participació en el projecte aquest any ha tornat a disminuir envers l'any anterior.

11. Noima, Escola de Noves Oportunitats

L'objectiu de Noima és oferir als joves de la comarca de la Garrotxa noves oportunitats per definir i executar projectes vitals des de la motivació i la confiança en les pròpies capacitats i abordant de manera específica l'esfera formativa i laboral. És un projecte de la Fundació La Fageda, finançat per l'Ajuntament d'Olot i amb la implicació de molts agents del territori.

Noima treballa amb metodologies vivencials per tal de potenciar, a través de l'aprenentatge, la xarxa relacional i de vinculació del jovent al territori. Proposa itineraris formatius flexibles i personalitzats en què l'equip de professionals exerceix un rol orientador per aconseguir implicar l'alumnat en el seu procés educatiu, formatiu i/o laboral.

El mes de setembre del 2023 es comença el segon curs complet a Noima. Es continuen oferint els 4 programes que s'havien iniciat durant el 2022 (Programa d'acollida, alfabetització i arrelament al territori; Programa d'activació sociolaboral; Programa de formació a mida, i Programa de prevenció de l'abandonament escolar prematur –PAEP–). Durant el curs 2022-2023 tots els programes han estat plens.

Noima curs 2022-2023	
Joves	147
Itineraris formatius	79
Insercions laborals	44

Un dels eixos d'exclusió més rellevant és l'econòmic. Són essencials les possibilitats de les persones de garantir-se uns ingressos mínims per viure. Les mesures d'àmbit nacional destinades als col·lectius de persones més desprotegides, i per tant amb més risc d'exclusió, sovint no són suficients per assegurar el dret de les persones a viure dignament durant totes les etapes de la vida, mitjançant la cobertura de les seves necessitats i de les necessitats socials (l'ingrés mensual de l'IMV per a un beneficiari individual durant el 2023 és de 565,37 €, i l'ingrés mensual d'RGC per a un beneficiari individual durant el 2023 és de 717,10 €). A més, moltes persones no poden accedir a les prestacions per dificultats en la gestió (tràmits telemàtics, protocols incomprensibles...) i en les condicions d'accés.

5.2.2.5. FACILITAR RECURSOS MATERIALS PER GARANTIR LA COBERTURA DE NECESSITATS BÀSIQUES

12. Prestacions de garantia d'ingressos

Hem acompanyat en els tràmits i hem certificat determinades situacions de l'**ingrés mínim vital (IMV)**, una prestació social no contributiva de la Seguretat Social que està dissenyada com a dret subjectiu per donar una resposta comuna a les situacions de pobresa estructural.

IMV - ingrés mínim vital	
Certificats	181
Olot	139
Resta municipis	42

Volem destacar que aquesta prestació no està arribant a gran part de les llars que en serien destinatàries.

També hem donat suport a la tramitació de la **renda garantida de ciutadania (RGC)**. En 107 situacions, com que la problemàtica és social o sociolaboral, també hem fet acompanyament.

RGC - renda garantida de ciutadania	
Expedients	308
Persones beneficiàries	484
Insercions laborals	44

La tramitació d'ambdues prestacions implica un excés de burocràcia. El llenguatge i la tramitació majoritàriament digital en dificulta la sol·licitud i, finalment, n'impedeix l'accés a les persones més vulnerables i en situació d'extrema pobresa.

Enguany, l'equip ha organitzat un espai especialitzat per informar dels tràmits a aquelles persones que només necessiten aquest tipus d'informació.

Esperem que el traspàs de la gestió a la Generalitat de Catalunya pugui millorar l'accés a la prestació.

Les ajudes d'urgència social, mitjançant la prevenció de situacions de risc i la compensació de dèficits de suport social i econòmic, busquen facilitar recursos materials per poder disposar d'ingressos, alimentar-se i tenir un habitatge.

13. Ajuts d'urgència

Els serveis bàsics d'atenció social tenen com a finalitat assegurar el dret de les persones a viure dignament durant totes les etapes de la vida, mitjançant la cobertura de les seves necessitats i de les necessitats socials, en el marc de la justícia social i del benestar de les persones, tal com queda establert en l'article 3 de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials. El CASG regula, en compliment de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, i de la Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic i temporal, l'atenció a persones i a nuclis familiars en risc d'exclusió social.

La situació socioeconòmica actual, enmig d'una crisi generalitzada, ha afectat directament l'increment de les demandes econòmiques, i les nostres accions han estat orientades a pal·liar aquests efectes en tres grans eixos d'atenció: la cobertura de les necessitats alimentàries de la població més vulnerable, que anomenem estratègia alimentària, la cobertura de les dificultats derivades de l'habitatge i el suport per cobrir altres necessitats bàsiques dins l'àmbit de la salut i el benestar.

ESTRATÈGIA ALIMENTÀRIA

14. Àpats d'exclusió

És un servei adreçat a persones en situació d'exclusió i amb un perfil d'alta complexitat que no disposen d'habitatge o cuina i que requereixen un acompanyament per assolir les competències i les habilitats per garantir-se els àpats diaris. Aquest servei ofereix diferents alternatives: àpats per emportar, àpats a domicili i assistència al menjador social.

També ofereix un espai de relació per establir vincles. Durant el 2023, al menjador social s'han servit 6.099 àpats. Han usat aquest servei 78 persones: 24 dones i 54 homes.

Àpats d'exclusió	
Àpats	11.905
Euros	21.024,86 €

15. Centre de Distribució d'Aliments de la Garrotxa (CDA)

El Centre de Distribució d'Aliments de la Garrotxa és un recurs, en conveni amb Càritas, destinat a oferir aliments bàsics a persones de la comarca de la Garrotxa que estan en una situació de precarietat econòmica i/o social i que tenen moltes dificultats per cobrir adequadament les seves necessitats més bàsiques.

El Centre disposa de productes de necessitat bàsica que procedeixen de compres, campanyes (Gran Recapte), donacions tant de particulars com d'empreses i de la Unió Europea, i sobretot de l'aportació econòmica dels municipis.

Durant l'any 2023, el CASG ha gestionat un total de 3.485 ajuts d'aliments, butà, llet infantil i/o bolquers (3.047 s'han entregat a famílies que viuen a Olot i 438, a famílies que viuen en altres municipis de la comarca de la Garrotxa).

CDA - Centre de Distribució d'Aliments	
Famílies	1.085
Persones beneficiàries	2.612
Cistelles	3.485
Euros	93.700 €

16. Targeta moneder o ingrés econòmic

La targeta moneder és una altra modalitat d'ajuts econòmics per a alimentació per a les famílies de la comarca i que gestionem a través d'un conveni amb la Creu Roja. Es tracta d'una targeta recarregable mensualment, un sistema que permet donar millor cobertura a les necessitats d'aliments per a les famílies.

L'any 2023 vam donar ajuts, a través de la targeta moneder, a 39 nuclis familiars de tots els municipis de la Garrotxa (32 famílies residents a Olot i 7 a la resta de municipis de la comarca), amb un import total de 29.303,71 €.

Targetes	
Famílies	39
Euros	29.303 €

En cas de no poder atendre les demandes d'ajut per cobrir les necessitats d'alimentació a través dels recursos exposats, i de manera més residual, s'ha optat per fer ajuts econòmics d'urgència per cobrir les necessitats alimentàries.

Els ajuts atorgats al llarg del 2023 han estat d'un total de 2.690,00 € (1.510 € a Olot i 1.180 € a la comarca), que han beneficiat 20 unitats familiars (16 d'Olot i 4 de la comarca).

Ajuts d'urgència per alimentació	
Famílies	20
Euros	2.690 €

COBERTURA DE NECESSITATS D'HABITATGE

Atès l'impacte que tenen la manca d'habitatge, les condicions de l'habitatge o les dificultats d'accés a l'habitatge en la població, es fa necessària una intervenció molt coordinada i conjunta del CASG amb l'Oficina d'Habitatge de l'Ajuntament d'Olot. És per això que es continuen les reunions setmanals políticotècniques instaurades l'any 2020.

17. Pensions

La manca d'habitatges socials a la comarca per atendre situacions d'emergència i/o per donar resposta a la necessitat d'allotjament a les persones en situació de sensellarisme fa que hàgim de comptar amb les pensions que, des de l'àmbit privat, ens faciliten la possibilitat de garantir l'allotjament en determinades situacions.

Per atendre les situacions de persones sense sostre i sense habitatge, des del CASG s'ha ofert allotjament en pensions i apartaments, amb els quals tenim un conveni de col·laboració, i en 3 recursos municipals propis. S'han atès 131 persones al llarg de l'any, 22 més que el 2022 (2023: 64 homes, 41 dones i 26 infants; 2022: 51 homes, 40 dones i 18 infants), que corresponen a 25 nuclis familiars i a 59 persones soles, amb un cost de 61.966,84 € (2022: 51.312,0 €) per part del CASG i de 147.583,40 € per part de l'Ajuntament d'Olot (2022: 267.101,3 €).

Pensions	
Persones	131
Euros	61.966 €

18. Ajuts per a l'habitatge

Des del CASG es facilita el lloguer d'habitacions a les persones que han trobat un lloc on viure però no tenen prou ingressos per afrontar-ne el pagament. És una de les

opcions que els permet garantir-se un habitatge. De totes maneres, són situacions de precarietat i inseguretat, ja que la persona no disposa de cap document legal ni d'autonomia de decisió respecte del lloc que habita.

S'incrementa aquesta situació davant la dificultat de trobar un habitatge o de poder permetre's afrontar el cost del lloguer. Aquesta solució provoca dificultats de convivència i condicions de vida molt precàries.

Aquest any seguim detectant famílies que, davant la dificultat de trobar un habitatge, opten per llogar un bungalou/parcel·la en un càmping. Aquest recurs ha anat en augment al llarg de l'any.

Ajuts habitatge	
Persones	303
Euros	77.803,85 €

Aquest 2023 hem proporcionat ajuda per llogar una habitació o un habitatge a 153 nuclis familiars (2022: 146). També hem proporcionat ajuda per llogar un bungalou o una parcel·la a 3 nuclis familiars.

GARANTIA DE SUBMINISTRAMENTS

19. Informes de pobresa energètica

Aquests informes tenen com a objectiu impedir la interrupció dels subministraments d'aigua, electricitat o gas a les persones en situació de vulnerabilitat econòmica, per impagament, o acreditar el risc d'exclusió residencial, tal com preveu la Llei 24/2015, de 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.

Informes	
Pobresa energètica	634
Exclusió residencial	19

20. Ajuts per a subministres

Tot i que des del CASG no ens fem càrrec del pagament dels deutes de subministraments, sí que fem ajuts puntuals per tal que es pugui tramitar una alta de subministrament, instal·lar comptadors, adquirir butà...

El cost d'aquests ajuts ha estat de 35.773,49 €, (27.265,82 € a Olot i 8.507,67 € a la resta de municipis); aquestes xifres són inferiors a les de l'any anterior (2022: 47.042,69 €).

Ajuts per a subministraments	
Olot	27.265,82 €
Rest a municipis	8.507,67 €

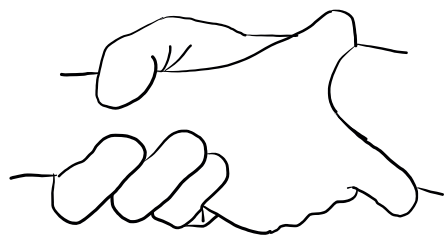
21. Altres tipus d'ajudes d'urgència

Des del CASG proporcionem altres ajudes per cobrir altres necessitats bàsiques: de salut, de desplaçament, per anar a adquirir productes bàsics, per fer gestions i tràmits necessaris i bàsics, o per garantir la igualtat d'oportunitats en l'àmbit formatiu o de lleure i de vestimenta i calçat. Aquests ajuts han augmentat respecte de l'any anterior, essent el 2023 de 85.335,06 € (2022: 33.397,80 €).

Altres ajudes d'urgència	
Olot	59.357,89 €
Rest a municipis	25.977,17 €
TOTAL	85.335,06 €

22. Atenció a transeünts

Entenem per transeünt la persona que està de pas per la comarca i que requereix un suport puntual per dormir, menjar o desplaçar-se. S'han atès 28 persones.

R E S I L I E N C I A

5.3. L'ACCIÓ DAVANT LES NECESSITATS RELACIONALS FAMILIARS

L'acció dels serveis socials davant les necessitats relacionals familiars s'enfoquen en els **vincles afectius i socials en el marc familiar**.

La família és l'origen dels vincles socials i interpersonals. Aquests vincles generen un desenvolupament més o menys útil i òptim per a les posteriors relacions socials i personals, i és en aquestes relacions on poden sorgir dificultats o situacions disfuncionals on cal posar la nostra intervenció, tant per prevenir-les com per tractar-les de millorar.

5.3.1. QUI HEM ATÈS

2.405

persones beneficiàries

824 FAMÍLIES

50

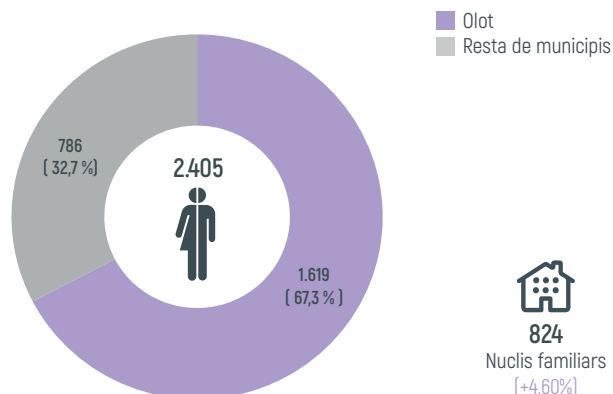

2.405 persones de 824 nuclis familiars han disposat d'una intervenció social per millorar les relacions familiars. Això suposa un increment d'un 4,6 % de famílies respecte de l'any passat (2022: 788).

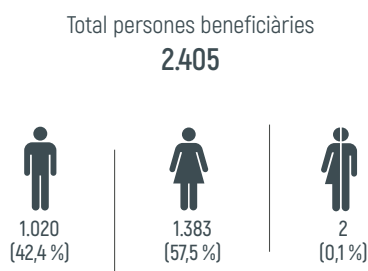
Aquest augment, sobretot, s'ha donat a Olot, Sant Joan les Fonts, Santa Pau i Sant Feliu de Pallerols.

Pel que fa a les edats, el gran gruix, un 42,8 %, es troba en la infància i l'adolescència. Un 23,4 % són joves de 18 a 34 anys. I un 32,2 % són persones adultes de 35 a 64 anys.

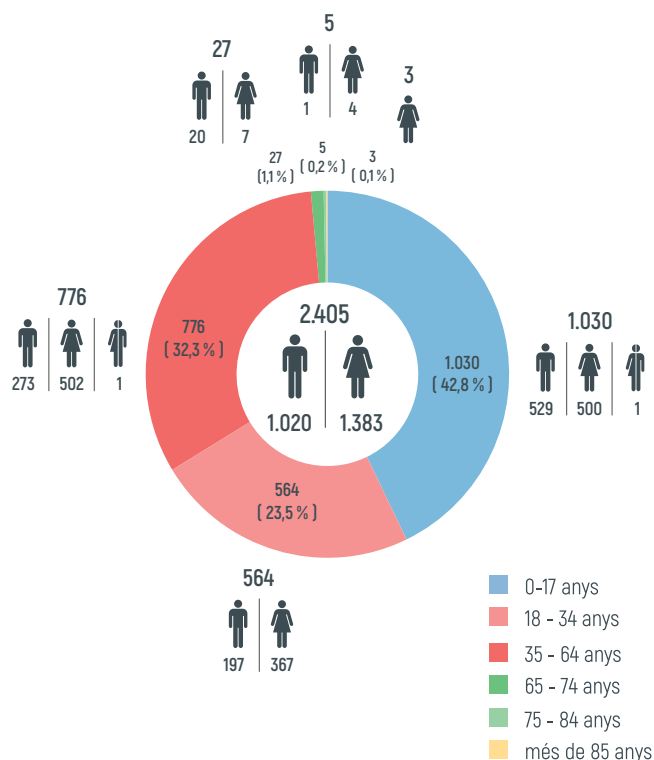
Persones beneficiàries, 2023

Gènere persones beneficiàries, 2023

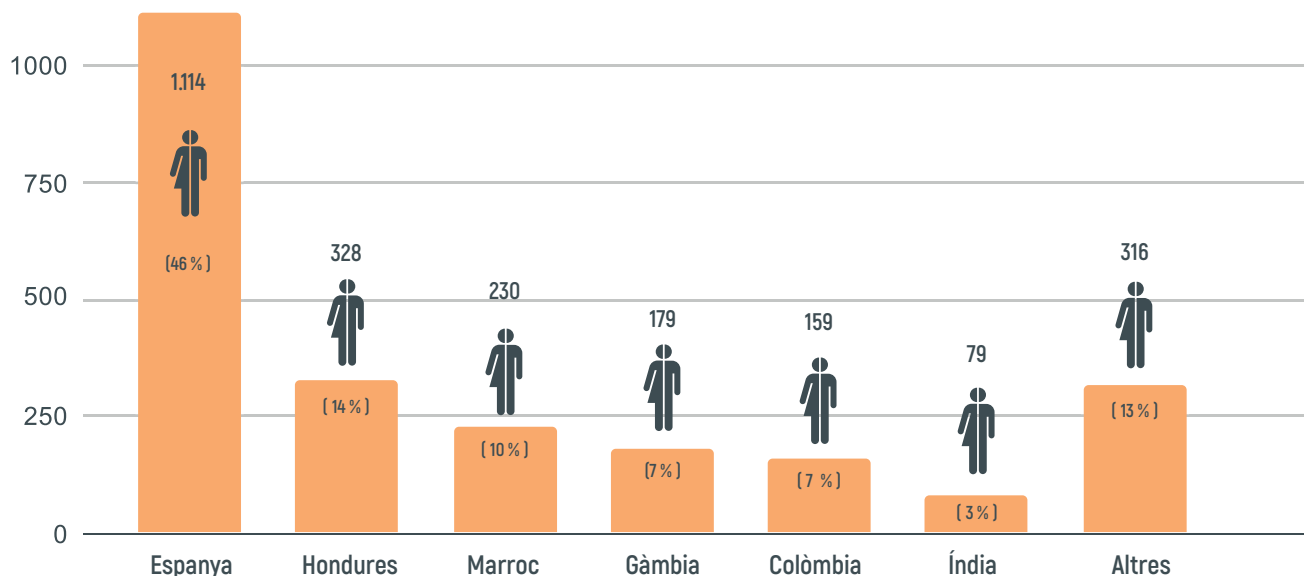

Edat i gènere de les persones beneficiàries, 2023

Nacionalitat persones beneficiàries, 2023

Persones beneficiàries
Total: 2.403

Pel que fa a la nacionalitat, un 46 % són persones amb nacionalitat espanyola. En un 14 % dels casos, el seu país d'origen és Hondures; aquesta és una xifra que ha augmentat respecte de l'any passat (2002: 245). Un 10 % té nacionalitat marroquina. Un 7 % és de nacionalitat colombiana; aquesta xifra també ha augmentat (2022: 79). Gàmbia és el país d'origen d'un 7 % de les persones, i la xifra puja respecte de l'any passat (2022: 148). I l'Índia representa un 3 %, i també augmenta (2022: 60).

824 famílies, de les quals un 66 % viuen a Olot i un 44 %, a la resta de municipis. Destaquen, amb un 31,8 %, les famílies nuclears, és a dir progenitors amb fills i/o filles a càrrec. Cal explicar que han augmentat significativament respecte de l'any anterior (2022: 254).

I un 35,6 % són famílies monoparentals. Les unitats familiars que són més d'un nucli familiar han augmentat (2022: 51).

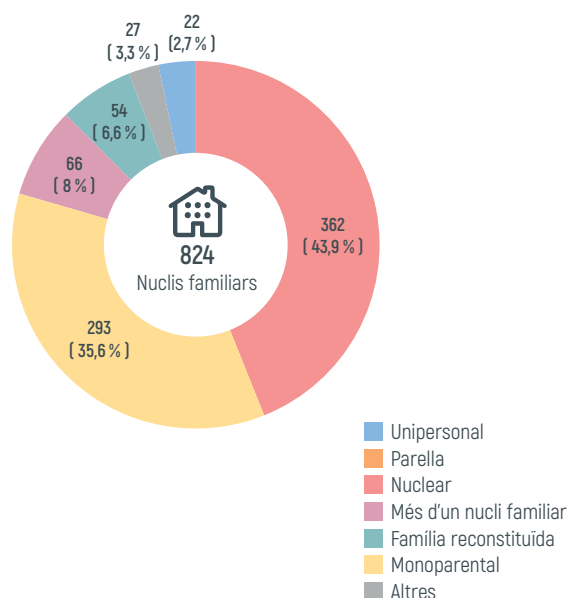
Un 78,2 % de les famílies ateses tenen dificultats econòmiques; d'aquestes un 60 % per ingressos insuficients.

L'augment de preus, degut a la pujada de la inflació, de necessitats bàsiques com l'alimentació, el vestir, els subministraments... juntament amb les situacions de precarietat laboral, amb ingressos insuficients o el treball en economia submergida, suposen un estrès emocional important a les famílies.

Un 14,0 % de les famílies tenen problemes d'habitatge.

Han augmentat les dificultats per accedir a un habitatge degut a les condicions de precarietat, inestabilitat i augment del preu del lloguer, del racisme i de la discriminació. Aquesta situació provoca que moltes famílies hagin de viure en condicions molt precàries, que siguin més vulnerables a màfies habitacionals i a habitatges ocupats, i que no disposin d'un entorn segur per als seus fills i filles. Tenir un habitatge en aquestes condicions no implica tenir l'espai de seguretat i comoditat que implica tenir una llar.

Nuclis familiars, 2023

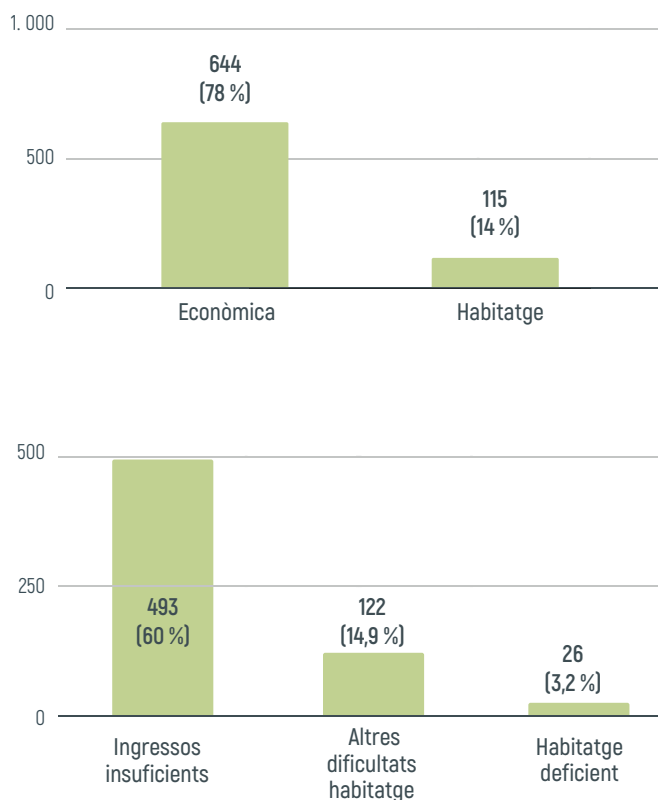
Garantir tenir una casa i una economia domèstica suficient és la base que genera seguretat a les famílies. Quan l'expectativa que tenen els pares i mares de poder oferir als seus fills i filles les necessitats bàsiques i d'assegurar el seu desenvolupament educatiu amb activitats extraescolars i de lleure no es compleix es generen dificultats de relació i de convivència en els nuclis familiars, tant entre la parella com amb els fills i filles.

 Un percentatge important d'aquestes famílies, un 35,6 %, és **monoparental**, és a dir, una persona sola, majoritàriament les dones, és qui s'ocupa de la família. Sovint tenen poca xarxa familiar i/o social amb qui comptar en el dia a dia. Es donen situacions més greus quan existeix una salut mental feble i problemàtiques d'addiccions o de risc afegides.

 En el cas de les **famílies reconstituïdes** ateses, la majoria són dones soles amb fills o filles que tenen una nova parella, sovint amb una temporalitat curta. La responsabilitat en la cura dels fills o filles és molt desigual i sempre està assumida per la mare (el pare acostuma a ser molt absent). Es donen nuclis de convivència amb cap projecte de futur conjunt.

Problemàtiques familiars, 2023

■ Problemàtiques

 Una part d'aquestes **famílies fa un procés de reagrupament**, ja sigui de descendents o bé d'ascendents. En aquest cas ens trobem amb famílies amb un origen cultural amb diferents estils de vida, cosa que implicarà canvis en la manera d'envellir que tindran aquestes persones en el nostre entorn.

 Les persones i les famílies que fan un procés migratori porten una càrrega emocional forta del dol: les persones que deixen la cultura i el context del país d'origen, les dificultats que es troben, les quals fan que es prengui la decisió de marxar, les expectatives de poder viure millor i unes expectatives no reals del país d'acollida. Cal incidir en les limitacions de la Llei d'estrangeria, que deixa les persones en una situació administrativa irregular i amb poques possibilitats d'accedir a un contracte laboral i a un habitatge. En algunes ocasions, cal afegir-hi la violència viscuda al país d'origen, ja sigui més estructural o bé violències masclistes en l'entorn familiar.

 La majoria són dones d'origen llatinoamericà en situació irregular, amb una alta vulnerabilitat en emigrar. Tenien un alt nivell laboral i formatiu al país d'origen, però disposen d'alta precarietat laboral i de poques oportunitats laborals a Catalunya. Tot i això existeixen uns canvis de rol en les dinàmiques familiars: les dones, tot i les grans dificultats per accedir al món laboral, opten a feines d'interne, cuidadores i de cures, i els homes han d'assumir rols de cura a casa.

La manca d'autonomia: les dificultats relacionals impacten en la vida quotidiana dels joves.

Existeixen pocs recursos comarcals per als joves i els adolescents, i la precarietat del transport intercomarcal també influeix en la manca d'oportunitats en no poder accedir a recursos més centralitzats a Olot. Es detecten situacions preocupants de salut mental, les quals estan agreujades per situacions d'adolescents amb xarxes socials pobres, amb moltes hores d'aïllament i en què l'activitat central sol ser el videojoc, la lectura, les xarxes socials i/o l'expansió de les hores de son, amb la qual cosa es presenta un ritme desajustat. També hi ha adolescents que trenquen la relació amb els centres educatius de secundària, amb absentisme continuat i amb abandonament dels estudis postobligatoris. No hi ha opció d'escolaritat amb els joves reagrupats majors de 16 anys sense documentació i amb necessitats laborals i prelaborals no cobertes. Tots aquests condicionants fan que els joves entrin en conflicte amb els adults de les seves famílies. Aquests desajustaments poden ser a conseqüència d'estats de fragilitats de salut mental i provoquen conflictes en l'entorn familiar.

5.3.2. QUINES INTERVENCIONS HEM FET

L'acció dels serveis socials se centra en l'acompanyament en les relacions familiars, en els vincles que s'estableixen en l'entorn familiar, de parella, paternofilia, entre germans, amb la família extensa i durant totes les etapes de la vida.

Davant d'aquest complex entramat de dificultats, tant materials com socials i estructurals, apareixen, consegüentment, situacions de risc en les famílies que afecten els infants (situacions de negligència i de maltractament, dificultats per atendre les necessitats bàsiques i emocionals o senzillament la transmissió de valors i/o d'afecte o el control parental...).

El treball i l'acompanyament en les competències parentals, els suports puntuals en aspectes educatius i de criança, i compartir espais grupals amb altres famílies i amb professionals ajuden a millorar aquestes mancances.

Treballem des d'un model d'acompanyament i de vincle amb les famílies des del respecte, el no judici i el fet de no empènyer les actuacions, tot promovent que les famílies puguin fer el seu procés i generin els canvis de consciència i cura de manera integrada i no imposada. Tenim en compte els vincles, l'ètica, els contextos familiars i socials, i valorem les opcions de protecció més adequades, ressaltant les oportunitats de millora de les famílies.

El treball compartit entre els serveis i els equips propis del CASG, així com amb la xarxa d'entitats, serveis de salut, educatius, de lleure, laborals, policials... segueix sent un objectiu present en tota la intervenció. Tot plegat posant al centre de la intervenció la família i veient les necessitats d'atenció més adequades en cada situació i moment vital.

L'objectiu és treballar per la igualtat d'oportunitats en els contextos educatius i de lleure. Les relacions que es donen entre la mainada dins del grup, amb la família, amb l'escola i amb el barri són l'eix principal d'aquests espais, ja que és a través del vincle que els infants i els adolescents aprenen els hàbits, les habilitats socials, els valors, les competències per gestionar les seves emocions... Tot contribueix al seu desenvolupament personal i social.

5.3.2.1. ATENCIÓ ALS INFANTS, ALS ADOLESCENTS, ALS JOVES I A LES SEVES FAMÍLIES

1. Serveis bàsics d'atenció social (SBAS)

Els serveis bàsics d'atenció social constitueixen el llindar de la primera atenció cap a la ciutadania. Les tècniques socials són qui detecten les necessitats dels infants, dels adolescents i de les seves famílies, qui n'elabora el diagnòstic social i qui inicia un pla de treball conjunt. Seran les professionals d'aquest servei les que faran d'enllaç de les famílies perquè puguin disposar d'altres serveis més especialitzats, com els d'intervenció socioeducativa (SIS), el servei de protecció a la infància i l'adolescència (SEAIA) i els serveis d'atenció a les violències masclistes (SIAD) i de diversitat afectiva i/o sexual (SAI), així com altres serveis externs.

Al llarg d'aquests darrers anys, per tal de donar resposta a les diferents necessitats, hem apostat per intensificar el treball en xarxa en l'àmbit educatiu, de salut mental infantil, joventut, salut, justícia i policial, per millorar l'atenció cap a les famílies. Aquesta intensitat dona el seu resultat i aporta possibilitats de treball conjunt molt més efectiu.

A partir de les CAD socials (comissions d'atenció a la diversitat dels centres educatius) cada referent de SBAS assisteix regularment als centres educatius per tal de coordinar-se i fer plans de treball conjunts davant les situacions que es detecten de risc social.

És la integradora social qui intervé en l'entorn domiciliari en els plans de millora amb les famílies per tal de reforçar i establir pautes i hàbits. S'ha fet acompanyament a 21 famílies, que corresponen a 43 infants i adolescents.

2. Projecte Enxarxa't

El projecte neix de la voluntat de visibilitzar i abordar l'impacte que tenen en els infants les situacions socioeconòmiques de les famílies més vulnerables. El projecte és una aposta per treballar de manera transversal entre els àmbits de promoció social i de relacions familiars i enfocar les intervencions des d'un caire més preventiu.

Així doncs, la missió del projecte és treballar des de la prevenció per promocionar la igualtat d'oportunitats i per crear xarxa amb les persones ateses i la comunitat. Es treballa des de dos enfocaments:

- Grupal: amb un grup de famílies d'origen sud i centreamericà amb l'objectiu de crear xarxa però treballant també aspectes emocionals i relacionals a través de l'abordatge de temes d'interès general, i el grup Enganxa't al català, a l'Escola Malagrida; a través de l'aprenentatge del català es treballen altres temes d'interès dels pares: coneixement de l'entorn, aspectes de caire escolar, tradicions...

- Comunitari: s'inicia un cicle de xerrades amb la finalitat de poder acostar la població als diversos serveis de la ciutat. Es realitzen un cop al mes i els ponents són professionals del recurs específic que es presenta.

La cobertura de les necessitats físiques i emocionals dels fills i filles és responsabilitat de la família, com a primer agent socialitzador, un sistema i un nucli bàsic per al desenvolupament de l'infant i l'adolescent. Les famílies necessiten les competències parentals per tal de tenir cura, protegir i educar els seus fills i filles, assegurant-se un desenvolupament prou sa. Les capacitats parentals fonamentals són la capacitat de vinculació als fills, l'empatia, els models de criança, la capacitat de participar en xarxes socials i utilitzar recursos comunitaris, i l'existència de xarxes familiars, socials i institucionals.

SERVEIS D'INTERVENCIÓ SOCIOEDUCATIVA (SIS)

Els serveis d'intervenció socioeducativa (SIS) atenen infants i adolescents de 0 a 18 anys i tenen per objectiu prevenir la desprotecció infantil i promoció les relacions familiars positives a partir de fomentar les capacitats parentals. Inclouen programes i accions d'atenció a les famílies en funció de les edats i les necessitats dels infants i adolescents.

El SIS disposa d'un equipament: l'Espai famílies [Carrer Estires, 5. Olot].

3. Servei 0-3

La tasca preventiva és molt important, i, per tant, és essencial intervenir en situacions de risc i/o en situacions de necessitat i vulnerabilitat ja des de l'embaràs. Aquesta etapa evolutiva és bàsica per al futur desenvolupament de l'infant, perquè les carències que es puguin donar en aquest moment evolutiu repercuten en el seu desenvolupament posterior.

D'aquestes famílies, 20 es troben en una situació de risc greu, ja que presenten una desestabilització familiar destacable i sovint dèficits en l'establiment del vincle

afectiu de base segura amb els seus fills i filles. 43 estan en situació de risc moderat: són parelles joves, famílies monoparentals amb poca xarxa, amb manca d'habilitats parentals i amb dificultats econòmiques. I 24 es troben en una situació de risc lleu: tenen dificultats en moments concrets, que és quan necessiten acompanyament. De tota l'atenció, cal destacar que 40 famílies són monoparentals, amb un augment de les dificultats emocionals sovint causat per la situació familiar.

Servei 0-3	
Famílies	83

Es continua posant una especial atenció en les malalties mentals perinatals, que són les que es donen durant el període que va des de l'embaràs i el part fins al primer any de vida del nadó. És molt important parar atenció a aquests trastorns, ja que sovint són ignorats i silenciats, i si no es diagnostiquen correctament, poden provocar alteracions més greus a la mare i al vincle entre la mare i el nadó. Aquest any s'han detectat 10 mares amb trastorns emocionals en el prepart o en el postpart.

S'ofereix l'**Espai nadó**, d'acompanyament i consulta, i els **Grups de criança**, per a les famílies. Aquest és un espai obert d'atenció familiar individual per als pares i mares i els seus bebès on se'ls ofereix assessorament, informació, suport, escolta i també diferents serveis com bugaderia (per a casos de necessitat) i reciclatge de roba i material de nadó. Ha estat utilitzat, regularment, per 60 famílies.

4. Centre diürn

És un servei preventiu que dona suport, estimula i potencia l'estructuració i el desenvolupament de la personalitat, la socialització, l'adquisició d'aprenentatges bàsics i l'esbarjo, i compensa les deficiències socioeducatives dels infants i dels adolescents atenent-los mitjançant el treball individualitzat, el grupal i el familiar així com el treball en xarxa i amb la comunitat.

Una problemàtica important de les famílies ateses, en un 25 %, són les situacions desfavorables del context familiar; un 25 % presenten dificultats i transgressió de les normes; un 23%, aïllament social, i un 17 % pateixen la desatenció dels seus progenitors, que tenen dificultats per atendre les seves necessitats.

El servei fa una atenció diària, després de l'escola, amb els infants i els adolescents de 3 a 16 anys, i suport familiar a través d'acompanyaments individuals.

Centre diürn	
Participants	33

5. Tarda en família

És un programa d'intervenció socioeducativa i terapèutica adreçat a famílies que presenten dificultats en l'exercici de les competències parentals. La finalitat és millorar el benestar dels infants i de les seves famílies partint de la capacitat parental i a través d'un espai d'intervenció que permeti a les famílies traslladar a la seva vida quotidiana els coneixements i les habilitats adquirides en les altres intervencions.

La gran majoria de necessitats detectades han estat les socials, lligades al desenvolupament de pautes educatives i de límits, seguides de les emocionals, vinculades al reconeixement dels fills i a la capacitat de connectar amb les pròpies emocions i amb les de l'infant. És un espai setmanal.

Tarda en família	
Famílies	9

6. Timó, acompanyament a adolescents

És un servei destinat a donar suport educatiu i emocional als adolescents a partir de 13-14 anys fins a la majoria d'edat i que es troben en una situació de risc social. La finalitat és que puguin assolir progressivament les capacitats per gestionar les seves responsabilitats personals i socials. És un servei vinculat a la xarxa formativa i prelaboral de la comarca.

Les principals dificultats amb què es troben aquests joves són: les relacions familiars, la salut mental i el benestar emocional, les dificultats escolars i formatives, i l'impacte de la situació de pobresa del seu entorn. El fet que s'entrellacin aquestes dificultats entre si provoca que la situació del jove sigui molt complexa. Per això és tan important la nostra intervenció des del vincle i l'acompanyament.

Servei Timó	
Joves	53

7. Larai i Garbuix, serveis socioeducatius de lleure

A Olot, el CASG disposa de dos espais socioeducatius de lleure: el Garbuix, gestionat per Esplais de la Garrotxa, i el Larai, gestionat directament pel CASG, a través dels quals es contribueix a la inclusió i la cohesió social mitjançant el lleure. Els dos serveis es troben regularment per treballar el model d'intervenció i coordinar les actuacions.

En aquests espais es treballa per la inclusió i la cohesió social a partir del lleure, establint relacions entre els participants i reforçant valors com el respecte, el reconeixement, la col·laboració o la lluita contra els estereotips, entre molts d'altres. Es treballa des de l'acompanyament, creant vincle i confiança, amb una finalitat educativa i pedagògica.

Garbuix	
Participants	136
Famílies	37
Esplai diari	98
Lectura	12 persones voluntàries
Aula d'estudi	38 participants
Garbuix estiu	66 participants
Apropa cultura	69

Larai	
Participants	69
Famílies	40
Aula de deures	43

8. Esferes, acompanyament socioeducatiu

És un projecte en col·laboració amb les tècniques de Joventut, i amb la coordinació de l'escola del municipi i de l'Ajuntament. Pretén generar un espai d'acompanyament socioeducatiu, fora de l'horari escolar, per poder fer deures, per tal de fomentar i mantenir hàbits d'estudi. Està adreçat als infants i als adolescents de cicles mitjà i superior de primària i es fa durant el curs escolar. Les dades són de setembre a desembre del 2022 i de gener a juny del 2023. El duen a terme joves que cursen batxillerat i que, de manera voluntària, participen en el projecte.

Esferes	
Castellfollit de la Roca	17 alumnes
Les Planes d'Hostoles	9 alumnes
Sant Joan les Fonts	46 alumnes
Sant Feliu de Pallerols	5 alumnes

9. Servei de suport a les famílies (SSF)

És un servei d'acompanyament i d'intervenció terapèutica adreçat a les famílies amb infants i adolescents de 0 a 18

anys en situació de risc social. Les intervencions s'orienten cap a la prevenció de la desprotecció infantil i a la promoció de les relacions familiars, la parentalitat positiva, el vincle familiar i el tractament del trauma infantil. Es fa a partir del treball individual, familiar i/o grupal. Els principals eixos de treball són: les relacions familiars, el reagrupament familiar amb el programa Vaivé, les competències parentals amb el treball grupal i l'acompanyament familiar en les diferents etapes del cicle vital.

Els nuclis familiars atesos corresponen a 76 famílies reagrupades (16 d'aquestes són d'intervencions puntuals que comentàvem al punt anterior) i a 28 famílies no reagrupades (12 intervencions puntuals).

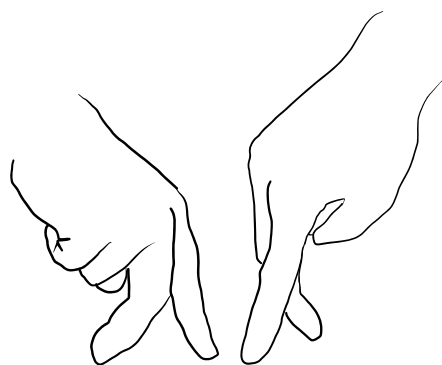
SSF	
Persones	267
Famílies	103

S'observa un clar predomini de les famílies monoparentals i reconstituïdes per sobre del model de família nuclear. Gairebé totes les famílies reconstituïdes són originàries de països de l'Amèrica Central, principalment d'Hondures.

10. Atenció grupal

Destaquem l'atenció grupal com a metodologia d'intervenció.

Grup	Finalitat	Mitjana de participació
Grup de criança 0-3	Compartir la criança dels infants.	19 mares
Grup famílies	Grup de famílies d'origen sud i centreamericà del 2022 amb la mateixa idea de crear xarxa però treballant també aspectes emocionals i relacionals a través de l'abordatge de temes d'interès general. Amb servei de cangur.	
Enganxa't al català	Aprenentatge del català i diferents temes d'interès dels pares: coneixement de l'entorn, aspectes de caire escolar, tradicions... Escola Malagrida.	
Grup competències parentals	Treballar les competències parentals.	
Visites culturals	Conèixer equipaments i recursos d'oci cultural de la ciutat.	
Cicle de xerrades	Acostar a la població serveis de la ciutat d'Olot.	
Grup de dones	Espai obert per crear xarxa.	34 dones
Sessions d'acollida	Des del programa Vaivé per a famílies reagrupades.	15 famílies per sessió
Estiu per a totes	Grup de joves per conèixer recursos de la ciutat d'Olot.	17 joves
Grup de joves	Espai per compartir activitats.	

Per diferents condicions, a vegades la família va més enllà de disfuncionalitats i s'arriba a situacions greus de negligència en la cura de la mainada. Pot haver-hi maltractament físic i/o emocional, abús sexual... quan els progenitors ja no protegeixen els seus fills i filles. També és important saber els condicionants de l'entorn, de la seva vida quotidiana, si són o no factors de protecció. L'atenció a la infància i l'adolescència en situació de desprotecció és l'eix de treball que aglutina els professionals del servei de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA).

5.3.2.2. ATENCIÓ A LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA DESPROTEGIDA

Dins l'eix de protecció, quan es detecten situacions de negligència, abandonament o maltractament físic i/o emocional i abús sexual, la intervenció la realitza un equip especialitzat en l'estudi del desemparament infantil i en les mesures de protecció més adequades en cada situació familiar. Aquest equip té una doble dependència: del CASG i de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de la Generalitat.

11. Servei d'atenció a la infància i l'adolescència (SEAIA)

El servei d'atenció a la infància i l'adolescència és un equip especialitzat d'atenció a famílies amb infants i/o adolescents en situació d'alt risc o de desemparament. És un equip multidisciplinari que té com a objectiu el diagnòstic, el tractament i el seguiment dels infants i els adolescents en risc de desemparament o en situació de desemparament i les seves famílies. Parteix d'un model d'acompanyament des del vincle i el model sistèmic.

L'atenció és supracomarcal: atén la comarca de la Cerdanya (la part gironina), el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Garrotxa. S'ha treballat amb 392 expedients en global i amb 180 infants i adolescents, concretament a la Garrotxa, on el nombre d'expedients continua augmentant (l'any 2022: 150 infants i adolescents).

EAIA	
Infants i adolescents	180

Les necessitats detectades que afecten les situacions familiars són la negligència en les necessitats bàsiques i emocionals, la salut mental i les addiccions dels progenitors, que afecten el desenvolupament dels infants, el maltractament físic i emocional, i els embarassos d'alt risc.

Un element majoritàriament comú a les persones amb qui treballem és que han viscut experiències traumàtiques i que les seves conductes actuals són fruit d'aquestes vivències. La violència també és un component estructural en el seu entorn quotidià.

El ritme amb què cada persona i família pot anar incorporant els canvis necessaris per viure millor és un element clau. Per això des d'aquest servei tenim la funció d'ampliar la consciència de la situació i de les conseqüències amb els infants.

A més de la intervenció, l'equip també realitza suport als professionals dels serveis socials bàsics assessorant-los en les situacions d'alt risc de desemparament; es valora molt positivament com una eina de caràcter preventiu. Es plantegen intervencions de suport i plans de treball conjunts per prevenir que s'agreugin les situacions de risc. S'han fet 42 assessoraments a la comarca de la Garrotxa.

Les desigualtats de gènere són causes importants en els conflictes familiars, de parella... Aquesta línia de treball aposta per promocionar l'autonomia de la dona, la prevenció i l'atenció a les violències masclistes, i la mirada comunitària per trobar aliances i sinergies en l'entorn.

5.3.2.3. L'ATENCIÓ A LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

12. Servei d'informació i atenció a les dones (SIAD)

El SIAD ofereix una atenció integral i especialitzada en les necessitats de les dones. Des d'aquest servei es dona informació, assessorament jurídic i atenció psicològica. Aquest és un servei que pretén afavorir la igualtat entre homes i dones i combatre les discriminacions de qualsevol tipus, així com acompanyar, en el procés de recuperació, les dones que viuen o han viscut situacions de violència masclista, de qualsevol tipus i en qualsevol àmbit.

Atenció psicològica i/o tractament terapèutic. Enguany, 157 persones han rebut atenció psicològica amb atenció individualitzada, adaptada al procés de cada persona.

Assessorament juridicolegal. Enguany, 67 dones i homes han demanat assessorament jurídic i legal. Sobretot han estat demanades sobre l'àmbit civil, informació del procediment de divorci i separació de parella de fet, pàtria potestat i règim de custòdia i incompliment de sentència en el pagament de la pensió d'aliments i del règim de visites, i sobre el procediments de separació i/o divorci. En l'àmbit penal de violència masclista, les dones han mostrat interès a saber les conseqüències d'interposar una denúncia penal per violència masclista i l'ordre de protecció. En l'àmbit d'estrangeria, hem rebut consultes sobre autoritzacions de residència, com els afecta la residència en el divorci i l'opció de regularitzar la situació amb una ordre de protecció.

El telèfon d'assistència mòbil per a violència de gènere està gestionat per la Creu Roja i permet la localització directa de la dona per part dels Mossos d'Esquadra. S'activa aquest recurs quan hi ha una situació que es valora de risc o la dona manifesta algun tipus de por respecte d'una possible agressió per part de l'exparella o de la persona amb qui ha mantingut una relació sentimental. Només pot utilitzar-se en l'àmbit de la violència en la parella.

Durant el 2023 hi ha hagut activats 20 ATENPRO. D'aquests, 12 s'han activat el 2023; la resta eren d'anys anteriors i s'ha considerat, quan ha tocat la revisió anual, que era pertinent mantenir-los, tant per part de la dona com de les professionals. Durant l'any s'han donat de baixa 7 ATENPRO. Per tant, es finalitza l'any amb 9 telèfons actius.

Espais de bon tracte. És una intervenció grupal amb l'objectiu de generar espais de bon tracte cap a una mateixa i cap a les altres, on les dones s'atreveixen a provar i a investigar amb si mateixes i amb d'altres, promovent actituds de cura i autocura. Alhora pretenem que cada taller sigui un espai ampli, obert, dinàmic i normalitzador. Aquest és el novè any que es fan tallers a la comarca i la participació ha estat notablement elevada, amb un total de 178 dones.

La difusió de tota la informació es fa a través d'un grup de WhatsApp on hi ha adscrites 457 dones.

L'Espai obert, on les dones poden venir, quan ho creguin oportú, en funció dels seus interessos i de la seva disponibilitat, entenent que les circumstàncies personals de cada una poden ser molt canviants i que l'Espai ha de ser significatiu per a cada una de manera natural.

L'Espai s'estructura així: primer, arribada i presentacions informals. Tot seguit es porta terme l'activitat prevista amb la col·laboració i la complicitat de les dones. Són les dones que ofereixen els seus coneixements i que dinamitzen l'Espai. Un cop al mes és dinamitzat per una professional. D'aquesta manera el grup és molt més enriquidor, variat i dinàmic. Enguany hi han participat 44 dones d'entre 19 i 70 anys.

S'ha seguit col·laborant amb altres iniciatives com el projecte E-Referent, d'emprenedoria laboral, i el projecte Agència per a totes, dirigit a la formació de dones migrades.

SIAD	
Dones ateses	431
Atenció psicològica	157
Assessorament jurídic	67
Telèfons d'assistència mòbil	20
Participants als espais de bons tractes	178
Participants a l'Espai obert	44

13. Campanya "Retalla les violències, enganxa les cures" (www.garrotxasenseviolencies.wordpress.com)

La campanya s'inicia el 2020 i es realitza entre els 21 municipis de la comarca. Aquest any ha donat continuïtat a les temàtiques emergides durant la campanya del 2022 en el marc del Laboratori de Pràctiques Feministes. Desplega una sèrie d'accions proposades per al conjunt dels municipis que formen part de la campanya, i alhora, cada municipi ha fet també una proposta específica en funció del seu context i dels seus interessos.

Per poder dur a terme la campanya es va crear la **Taula Comarcal de Gènere**, una taula política com a òrgan de governança, amb representants dels municipis participants amb la finalitat d'emmarcar les línies de treball de la campanya i de les actuacions que es realitzen.

A continuació descrivim les accions de la campanya:

Elaboració del protocol de violències i oci nocturn: el protocol vol dotar els municipis d'una eina que permeti prevenir, detectar, atendre i reparar les violències sexuals i LGTBI+-fòbiques que es produeixen als espais festius, concretament als d'oci nocturn. S'ha elaborat un esborrany del document final que s'ha validat tècnicament i en queda pendent la validació política.

Projecte Urbanisme, seguretat i gènere: ha estat una iniciativa del Departament d'Interior de la Generalitat. El projecte s'ha desenvolupat a través d'una xerrada taller de preparació de la marxa exploratòria on van participar 11 dones i persones amb identitats dissidents i la marxa exploratòria, mitjançant la qual s'han analitzat diferents aspectes de la configuració física i social que condicionen la percepció de seguretat a la ciutat d'Olot.

Formació Nits de qualitat!, a comissions de festes, clubs esportius i entitats: per segon any consecutiu hem organitzat una formació sobre dispensació responsable d'alcohol i sobre prevenció i abordatge de les violències masclistes. Han sigut 2 sessions de 3 hores, adreçades principalment a les entitats, a les comissions de festes, als col·lectius i als clubs esportius que gestionen barraques i barres de bar a les festes majors.

Punts liles nocturns: enguany també hem comptat amb dispositius de punts liles nocturns com a espais de sensibilització i atenció, amb professionals especialitzades i amb marxandatge creat específic a la comarca. Les festes majors que han disposat d'un punt lila han estat: Montagut, Sant Privat d'en Bas, Sant Esteve d'en Bas, Sant Feliu de Pallerols i les Festes del Tura d'Olot.

Brigades liles itinerants: aquest any també s'han professionalitzat les brigades liles itinerants de les Festes del Tura d'Olot amb l'Associació Aritja, les quals han comptat amb dones voluntàries per fer suport a la dinamització al carrer amb propostes pedagògiques per sensibilitzar i conscienciar la població més jove sobre prevenció de violències masclistes i LGTBI+ fòbiques.

"Les coses pel seu nom": es tracta de punts de sensibilització professionalitzats, ideats i implementats per persones amb formació en gènere, feminismes i prevenció de les violències. Són temàtics i engloben temes com la diversitat sexual, la diversitat corporal, les masculinitats, les cures, la socialització i els rols de gènere.

Cicle de converses "Dialogant les lleis": ha estat un cicle de converses que ha portat a debat quatre lleis que han estat aprovades recentment a escala estatal o al Parlament de Catalunya. Cada conversa ha comptat amb tres ponents (professionals del món del dret i de l'àmbit de la salut i activistes), que han presentat una mirada sobre la llei des del seu camp i experiència, i seguidament s'ha obert el diàleg al públic.

Exposició "Embarassos, maternatges i masculinitat": es va apostar per aquesta activitat com una proposta més de sensibilització, per tal de repensar els imaginaris tradicionals de la maternitat i la criança des d'expressions de gènere que trenquen amb la imperant, i per donar visibilitat a corporalitats i estètiques que qüestionen els mandats socials dominants. Es va organitzar conjuntament amb l'equip de llevadores de la Fundació Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa.

A petició d'alguns municipis, una altra proposta que es va acordar per a la campanya d'enguany va ser proporcionar material tipus banderes i lones per penjar físicament als municipis en dates assenyalades i diades internacionals.

Campanya "Retalla les violències"	
Nits de qualitat!	20 persones
Brigades liles itinerants	173 persones
"Les coses pel seu nom"	207 persones
"Dialogant les lleis"	100 persones
"Embarassos, maternatges i masculinitat"	40 persones

14. Temps de cures

Programa de l'Àrea d'Educació i Cultura de l'Ajuntament d'Olot que promou i facilita el temps de cures i de respir per a les famílies en situació més vulnerable, perquè és un sol progenitor a càrrec dels fills, sense xarxa social i familiar, i amb una situació precària econòmicament. Es fa a través d'accions destinades a espais de lleure i joc per als infants,

colònies i servei de cangur. Des del CASG col·laborem en la detecció de les necessitats de les famílies, el disseny, la difusió i l'avaluació del projecte.

Promoure el desenvolupament personal en relació amb la salut i el benestar social, de cura cap a un mateix. I les habilitats socials, perquè facilitin el bon tracte cap a les altres persones. Tot plegat per fomentar relacions sanes i un bon desenvolupament emocional, físic i de salut dels infants, els adolescents i els joves, i fomentar la convivència des de la responsabilitat, l'autonomia i el respecte.

5.3.2.4. PROMOCIÓ DELS BONS TRACTES I DELS HÀBITS SALUDABLES

15. Programa d'accions de prevenció de les violències i promoció dels bons tractes als centres educatius de la comarca

És un programa preventiu que s'aplica durant tot el curs escolar als centres educatius de manera continuada, per tal de generar bones pràctiques i referents de prevenció dins els centres. Es fan tant accions destinades a l'alumnat com al professorat i a les famílies, a partir de tallers, intervenció i acompanyament a l'aula, formació amb professorat i xerrades amb famílies.

Bons tractes	
Escoles	6

La intervenció es fa des de la gestió emocional, potenciant el bon tracte i la perspectiva de gènere. S'ha fet a 6 centres educatius de primària de la comarca, amb la idea de poder arribar, en següents cursos, a més centres i que aquest treball s'inclogui dins la dinàmica del mateix centre. Es porta a terme conjuntament amb l'entitat Ranura.

16. Programa de prevenció de conductes de risc

En relació amb la prevenció de conductes addictives, la finalitat del conjunt d'activitats per a alumnes dels centres educatius s'orienta a garantir que els nois i noies de la Garrotxa rebin una educació sobre conductes addictives i

Programa de prevenció de conductes de risc		
On off	7 sessions	IE Greda, grup adolescents Centre diürn
Jo soc rar	6 sessions	IE Greda
Sota pressió	11 sessions	IE Greda / INS La Garrotxa
Cànnabis, com ho vius?	5 sessions	IE Greda
Sortim?	9 sessions	IE Greda / INS La Garrotxa

sobre habilitats socials i de vida que els aportí informació adequada a les seves necessitats i els capaciti per prendre decisions apropiades en relació amb les conductes addictives, tot procurant evitar, retardant o reduint el consum de drogues o els mals usos de les pantalles.

Això comporta, principalment, donar suport als centres d'educació primària, als d'educació secundària i a altres formats d'educació formal de la comarca en l'aplicació d'activitats preventives, proposant-los programes adequats, facilitant els materials per a la seva posada en pràctica i portant a terme la seva aplicació. Es realitza conjuntament amb l'entitat PDS.

17. Servei de mesures alternatives a la sanció administrativa (SMEASA)

Programa que treballa des de la prevenció amb el jove i que ofereix una alternativa a la sanció administrativa imposada als infractors menors d'edat per consum o tinença de drogues a la via pública, per fer una tasca educativa orientada cap al no consum de tòxics o cap a la reducció dels riscos derivats d'aquest consum.

SMEASA	
Intervencions	91
Adolescents i les seves famílies	14

18. Servei educatiu de mesures alternatives (SEMA)

És un servei de suport als centres educatius de la Garrotxa que ofereix una alternativa educativa a l'expulsió d'alumnes del centre educatiu per infringir les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC) per consum, tinença i/o símptomes de consum de drogues (especialment cànnabis) o per altres conductes descrites com a sancionables a les NOFC, i que la direcció del centre consideri adients per a l'alumne infractor. El servei, ubicat als centres educatius de la comarca, oferirà suport i orientacions als alumnes sancionats per tal de contribuir a millorar les seves competències (actitud, relacions, rendiment escolar...). El treball amb els alumnes es complementarà amb l'orientació als seus pares, mares i/o tutors legals, i amb un treball amb el professorat dels alumnes implicats.

SEMA	
Intervencions	6
Adolescents i les seves famílies	3

5.4. L'ACCIÓ DAVANT LES NECESSITATS RELACIONALS COMUNITÀRIES

5.4.1. QUI HEM ATÈS

Les necessitats col·lectives: les persones vivim en comunitat, som interdependents. Necessitem conèixer altres persones, **vincular-nos-hi des d'una relació sana**, tenir experiències significatives i fer xarxa per conèixer altres realitats, per identificar punts en comú (problemàtiques i fortaleces) i per poder afrontar la vida quotidiana de la manera més fàcil i benestant possible.

En aquest àmbit no disposem d'una recollida de dades i d'uns indicadors consensuats a escala de Catalunya. Per això presentem les dades des d'una proposta on preveiem les persones, les entitats i les famílies en funció de la finalitat de l'espai on han participat:

- Informació i orientació (més enllà de les informacions i les orientacions que queden reflectides en els apartats anteriors, fruit de la intervenció individual i familiar).
- Accions de formació, prevenció i sensibilització.
- Espais per crear xarxa de relacions, sentiment de pertinença i vincle comunitari.

4.091 participants

orientació, formació, prevenció i sensibilització

1.229 persones han estat **informades i orientades** per als següents temes:

- 1.053 persones han participat en sessions per conèixer els serveis, les entitats, els equipaments i els recursos de la ciutat d'Olot.
- 36 persones han rebut orientacions sobre l'arrelament per formació.
- 30 persones han rebut informacions sobre la protecció internacional.
- 60 persones han participat en xerrades sobre el reagrupament a partir del programa Vaivé.
- 29 persones s'han interessat per un projecte de voluntariat.
- 21 professionals han rebut orientacions sobre les identitats de gènere.

300 persones han participat en una **formació**:

- 223 persones han realitzat els mòduls de formació necessaris per poder sol·licitar l'arrelament social.
- 12 docents han participat en una sessió de sensibilització cultural.
- 31 dones cuidadores s'han format en la seva tasca professional.
- 14 traductores han rebut formació per a la millora de la seva tasca professional.
- 20 persones han participat en Nits de qualitat!, una formació en temes de gènere.

1.795 persones han participat en **projectes de prevenció i sensibilització**:

- S'han aprofitat als punts liles en el marc de la campanya "Retalla les violències i enganxa les cures".
- 100 persones han dialogat sobre les lleis.
- 11 persones han conversat sobre l'oci i l'espai públic.
- 2 persones han accedit a ser mediats en un procés de conflicte.
- 473 persones han participat en espais de sensibilització sobre temes de gènere.
- 180 persones i 30 docents han participat en espais de sensibilització sobre diversitat de creences.
- 200 han participat en una jornada sobre els drets de les persones grans.

C O M U N I T A T

767 persones han participat en projectes i/o espais on **vincular-se i enxarxar-se**:

- 263 dones han participat en projectes de bons tractes.
- 67 infants han participat en activitats de lleure i oci.
- 170 joves han participat en activitats d'oci i lleure.
- 267 veïns i veïnes han participat en activitats relacionals.

161 entitats

- 102 han rebut informació i orientació per poder fer la seva tasca.
- 59 han participat en espais per enxarxar-se.

246 famílies

- 246 nuclis familiars que conviuen en blocs de pisos, on s'han generat espais de trobada, per poder-se conèixer, generar vincles, dialogar i gestionar les discrepàncies.

61

Necessitats col·lectives

Participants	4.091
Entitats	161
Famílies	246

5.4.2. QUINES INTERVENCIIONS HEM FET

L'acció dels serveis socials davant les necessitats relacionals comunitàries parteix del fet que relacionar-se és una necessitat social bàsica. Tenir unes bones relacions socials amb els veïns i veïnes, amb amics i amigues, amb companys i companyes de feina, amb la gent amb qui ens creuem diàriament... és bàsic per a la nostra qualitat de vida individual i comunitària, i també per generar ciutats i territoris més cohesionats, i dels quals tothom pugui sentir que forma part.

La nostra intervenció se centra en l'acció comunitària, entesa com una metodologia que té com a principal finalitat la inclusió social. Pretén treballar les necessitats col·lectives a partir de l'organització comunitària. És per això que tenim un objectiu doble: per una banda, el mateix procés que enforteix els vincles entre les persones i, per l'altra, el resultat que implica la millora de les condicions de vida. La prevenció i la sensibilització també són eixos clau del nostre treball. No podem aconseguir aquest objectiu sols, sinó que necessitem compartir i col·laborar amb la resta d'agents socials per fer-lo possible.

L'arribada constant de persones procedents d'arreu del món necessita un acompanyament i una acollida per facilitar al màxim la seva autonomia i promoure que s'incorporin en la societat.

Aquesta llei marca que els municipis de més de 20.000 habitants estan obligats a fer aquesta acollida, i és per això que a la comarca, de moment, el servei d'acollida se centra bàsicament a la ciutat d'Olot.

El servei de primera acollida informa les persones estrangeres que acaben d'arribar al municipi dels drets i dels deures que tenen com a persones nouvingudes: el primer pas que es fa és una **entrevista** amb totes les persones que arriben de nou a la ciutat i que la demanen.

Aquest 2023, s'ha detectat un augment molt important de les persones que tenen **problemes per empadronar-se** i que demanen poder empadronar-se al CASG perquè allà on viuen no els ho deixen fer, per no perdre ajudes, per manca d'habitatge, per ocupacions... Cada vegada més persones comenten que han hagut de pagar diners al llogater per poder-se empadronar.

Durant aquest any, hem canviat el format incorporant entrevistes d'acollida **grupals**, per assegurar-nos poder atendre tothom que arriba i incidir en el tema de la xarxa i del suport entre iguals.

El total de persones que hem atès amb les entrevistes individuals o grupals ha sigut de 1.053.

Una vegada les persones fan l'entrevista d'acollida entren en un circuit de formació en el qual han de completar **3 mòduls: A (llengua), B (laboral) i C (entorn)**.

Acabats els 3 mòduls es pot tramitar el **certificat d'acollida**, que expedeix la Generalitat. Aquest 2023 s'han fet 191 tramitacions vinculades al certificat de primera acollida: **188 persones han sol·licitat poder fer les formacions** i estan realitzant els diferents mòduls A, B, C, i **23 persones** han acabat tot el circuit i han obtingut el certificat d'acollida.

Els **mòduls de llengua** són impartits pel Centre de Formació d'Adults (CFA) i el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL), i són necessàries 90 hores per tramitar el certificat d'acollida. Aquest 2023 s'han ofert, entre els 2 serveis, **45 cursos de català i 9 de castellà**. Gairebé 1.200 persones s'han matriculat aquest curs per aprendre català.

El mòdul B **informa a les persones nouvingudes del funcionament del mercat laboral a Olot i a la Garrotxa, així com dels serveis i dels recursos existents al municipi per a la recerca d'ocupació**. És el SOC qui els imparteix. En total s'han fet **9 mòduls B** i se n'han beneficiat **94 persones**, un terç més que l'any anterior.

Finalment, el mòdul C és el que duem a terme directament des del CASG, amb l'objectiu de **facilitar la informació i la formació necessàries de la societat catalana i del seu**

5.4.2.1. ACOLLIDA I ACOMPANYAMENT A PERSONES IMMIGRANTS

1. Servei de primera acollida

Pel que fa al servei de primera acollida, s'informa a les persones estrangeres que acaben d'arribar al municipi dels drets i els deures que tenen com a persones nouvingudes, ja que segons la **Llei d'acollida de les persones immigrades** tenen el dret que l'Administració els informi i contribuir així a fer efectius els principis d'igualtat i de cohesió social.

marc jurídic per tal de promoure la seva autonomia. Es fa amb la col·laboració de la majoria de serveis d'acollida de la ciutat. D'aquesta manera es crea un clima de confiança que permet que les persones que atensem estableixin vincles entre elles i coneguin persones que treballen als serveis públics de l'àmbit local. En total s'han realitzat **9 sessions** (2 de les quals han sigut específiques per a joves) i **106 persones han acreditat.** És un nombre bastant més elevat que l'any anterior.

Servei de primera acollida	
Entrevista d'acollida	1.053 persones
Mòdul B	94 persones
Mòdul C	106 persones
Certificats	23 persones
Acte reconeixement	70 persones

Per poder donar reconeixement a totes aquelles persones que han passat pel servei durant el 2023 i aquelles que han obtingut el certificat, per primera vegada, s'ha organitzat un acte coincidint amb el **Dia Internacional de les Persones Migrades**. Es van convidar totes les persones que han passat pel servei d'acollida durant el 2023 i també totes les professionals que imparteixen els mòduls d'acollida. Van participar-hi 70 persones.

2. Servei d'acollida especialitzada

PROTECCIÓ INTERNACIONAL

En relació amb les persones sol·licitants de protecció internacional, des del 2017 que es va establir col·laboració amb la Fundació Cepaim, que és una de les entitats gestores del **Programa estatal d'atenció a sol·licitants d'asil i persones refugiades** per poder desenvolupar el programa a la comarca i així garantir un acompanyament integral a les persones refugiades que hi arriben.

Programa atenció a sol·licitants d'asil	
Persones	111
Places	50
Nacionalitats	13
Persones ateses fora del programa	125

Aquest any s'han ofert 50 places del programa i s'ha treballat amb un total de 111 persones, procedents de 13 països diferents. Els 3 països d'origen amb major nombre de persones han estat Ucraïna, Hondures i l'Afganistan. A banda de les persones que són dintre del programa, cal

destacar que continua havent-hi un augment molt gran de les demandes de protecció internacional així com de les denegacions d'aquestes, fet que està sobrecarregant molt els serveis i provocant situacions molt complexes per a les persones sol·licitants. Hi ha hagut un augment important del risc d'irregularitat sobrevinguda.

Per atendre aquesta demanda s'ha establert un circuit de coordinació entre diferents agents que hi treballem: Creu Roja, Cepaim i CASG.

Aquest global és un tema preocupant, ja que la majoria de persones que demanen protecció internacional no poden accedir a cap tipus de programa ni de recurs sense cita policial. Una cita policial que és gairebé impossible d'aconseguir i que tot i que s'ha treballat amb la Direcció General de Migracions, Refugi i Antiracisme, i han fet reunions amb la Policia Nacional provincial per mirar de revertir la situació, no hi ha projecció que això canviï i el col·lapse va empitjorant.

REAGRUPAMENT FAMILIAR

És el programa d'acompanyament al reagrupament familiar en aspectes emocionals, socials, educatius i jurídics per tal de prevenir i/o minimitzar possibles dificultats i/o conflictes familiars posteriors i millorar la integració a l'entorn.

Reagrupament familiar	
Demandes de reagrupament	191
Persones assistents a les sessions informatives	60
Sessions informatives	4
Famílies amb acompanyament terapèutic	76

S'han fet 4 sessions informatives, amb una assistència mitjana de 15 persones, 60 en total. La majoria de persones reagrupen alhora les dones i els fills i filles, i en primer lloc són de l'Índia, seguides de Gàmbia, Colòmbia, el Marroc, la Xina, el Senegal, Hondures... Continua sent molt més alt el percentatge d'homes reagrupants que dones.

S'han atès 76 famílies al suport terapèutic, 38 de les quals són casos nous oberts aquest any. El perfil tipus de família atesa és una família monoparental o reconstituïda provinient d'Hondures en què la mare ha estat la persona que ha migrat primer, la separació ha estat entre 5 i 9 anys, i la cuidadora principal al lloc d'origen ha estat una dona del llinatge matern.

Per poder fer un reagrupament les famílies han de demanar als ajuntaments on estan empadronades un informe de l'habitatge. Aquest any s'han resolt 191 informes a la Garrotxa, 165 dels quals a Olot. Tot i això, cal destacar que

cada vegada més la gent reagrupa la seva família sense passar per tot aquest procediment legal i, per tant, no podem comptabilitzar-les de manera correcta.

Tot i que la majoria de persones reagrupa fills i cònjuge, cal destacar un augment del perfil de reagrupaments a progenitors i progenitores d'edat avançada, fet que obre unes problemàtiques noves (problemes de salut, aïllament, habitatges no accessibles, expectatives irrealistes...).

3. Servei de traduccions

Enguany han incrementat notablement les traduccions presencials, les quals han passat de 216 el 2022 a 357 aquest 2023 en 14 llengües diferents. Un 72 % de les traduccions que s'han fet al llarg del 2023 són per professionals del CASG. Les llengües més demanades són l'àrab i el panjabi, amb molta diferència de la resta, seguides de l'ucraïnès, el xinès i el soninke.

Traduccions	
Traduccions	357
Llengües	14

4. Altres projectes i activitats

Aquest 2023 s'han pogut seguir impartint 2 formacions per a **cuidadores**. La primera, de nivell 1, la van acreditar 18 dones de les 23 inscrites inicialment. Es van fer un total de 10 sessions de desenvolupament de la gestió de la salut emocional, l'autoregulació emocional, la prevenció de l'abús, la gestió de conflictes...

Enguany també s'ha fet la formació de nivell 2. Aquesta formació està dividida en 2 mòduls, dels quals de 19 dones inscrites 13 van acreditar-los. El curs anava sobre aspectes de neteja domèstica i condicionament de llits, roba de vestir i de la llar, i cuina.

Amb motiu del Dia Internacional de les Persones Migrades es va fer una activitat de sensibilització sobre el fet migratori: la Biblioteca humana. 6 persones explicaven el seu relat migratori en petits grups a les persones que s'acostaven.

5.4.2.2. EMANCIPACIÓ I INCLUSIÓ JUVENIL

L'objectiu principal dels **referents d'emancipació i inclusió juvenil (REIJ)** és guiar les persones joves en situació de vulnerabilitat en la construcció d'un itinerari cap a una vida plena i independent. Aquesta orientació implica assegurar-se que gaudeixin plenament dels seus drets de ciutadania i, fonamentalment, fomentar la seva completa integració a la comunitat i la seva emancipació.

El perfil de joves en situació de vulnerabilitat és àmplia. Podrem diferenciar-los en:

a) Joves procedents de llatinoamèrica (Hondures, Colòmbia, el Perú o l'Equador) que arriben al territori perquè hi tenen algun familiar i/o amic i tenen estudis al país d'origen o treballaven abans d'arribar.

b) Joves subsaharians i marroquins majoritàriament procedents de centres, no alfabetitzats i sense família al territori.

Cal destacar que a la comarca hi ha 140 places per a joves migrants sense referents familiars.

En concret, hi ha 1 centre d'emergències a Sant Feliu de Pallerols, 1 centre de primera acollida a Maià de Montcal, 4 pisos assistits en diferents franges d'edat i gestionats per diferents entitats del tercer sector i 3 pisos de gestió directa des del CASG.

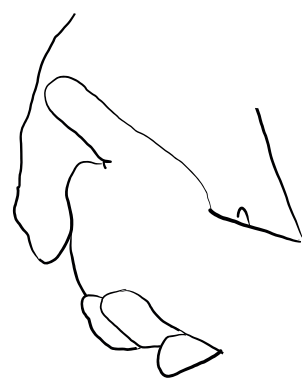
El projecte SOM. Aquest any es tanca aquest projecte iniciat el 2021, en el qual hi va haver una fase prèvia de formació de joves i de recollida de residus a l'entorn natural de la comarca. Un cop acabada aquesta fase es va recollir material per fer una exposició que finalment es va dinamitzar amb una peça teatral que va servir de treball emocional i relacional per als joves. Aquesta peça es va presentar al Núria Social amb la participació d'una cinquantena de persones.

Referent d'emancipació i inclusió juvenil	
SOM	50 joves
Estiu per a totes	36 joves
Torneig de futbol	122 joves
Que corri l'aire	12 joves

Estiu per a totes. Des d'un equip pluridisciplinari del CASG s'inicia una proposta adreçada a tots els joves migrats de la Garrotxa que sentin la necessitat d'enxarxar-se amb d'altres joves, conèixer els recursos de la ciutat i reforçar la comprensió de la llengua catalana a través de diferents eines d'expressió artística i lúdica per a la seva òptima naturalització al territori i benestar emocional i social durant els mesos d'estiu. Hi han participat 36 joves.

Torneig de futbol. L'objectiu fonamental és establir un espai recreatiu i social a través del futbol sala, reforçant vincles comunitaris entre joves de la comarca. El torneig es va dur a terme durant 2 setmanes de juliol i hi van participar 122 joves.

Que corri l'aire. El projecte s'emmarca davant la necessitat dels joves de poder tenir un espai de confiança on parlar català. Igualment es detecta la necessitat de poder conèixer diferents entitats, espais i serveis que serveixin a les persones joves per enllaçar-se i per vincular-se al territori. S'ha dut a terme 2 matins a la setmana durant el curs escolar i hi han participat 12 joves.

V I D A

5.4.2.3. DIVERSITAT DE CREENCES

La nostra tasca consisteix a conèixer totes les confessions de la comarca i mantenir el vincle amb els representants dels espais de culte de la ciutat.

També hem de coordinar i facilitar les trobades del **Grup de Diàleg Interreligiós (GDI)**. Les diferents confessions que configuren el Grup es troben des de fa 13 anys. Enguany s'ha recuperat el ritme mensual de les trobades, que amb la pandèmia s'havia interromput. El GDI va patir una baixa important l'any passat: el mossèn Lluís Solà, un dels seus fundadors. S'han fet 10 trobades, amb una mitjana de 7 persones (sikhs, musulmanes, evangèliques i catòliques).

Per tercer any s'ha col·laborat amb el Centre de Recursos Educatius en la **formació** que facilita l'equip ELIC (equips d'assessorament i orientació en llengua, educació intercultural i cohesió social) per a les referents de les aules d'acollida. S'ha realitzat la visita a 5 espais de culte i s'ha fet una formació de 2 hores de sensibilització intercultural. En total hi han participat 12 docents.

Com a novetat d'enguany, i després de molts anys, s'ha facilitat de nou la visita als espais de culte de la ciutat a personal tècnic de l'Ajuntament, entitats i altres serveis. En total 30 professionals han assistit a les diferents visites (temple de testimonis de Jehovà, oratori musulmà Al-Fatah, centre evangèlic Beraca i gurdwara sikh Bhai Mardana Ji).

Una altra novetat ha estat la **Jornada de portes obertes als espais de culte**, amb motiu del Dia Internacional per a la Diversitat Cultural i el Diàleg. Es van visitar 4 espais de culte (església de Sant Roc, centre evangèlic Beraca, oratori musulmà Al-Rahma i gurdwara Bhai Mardana Ji) i hi van assistir un total de 60 persones de totes les edats i procedències.

El GDI ha promogut per sisè any que arribi a la comarca la **Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya**. Ha facilitat el visionat de 2 pel·lícules amb una mitjana d'assistència de 20 persones (Can Trona Vall d'en Bas i Núria Social) i s'ha dinamitzat el debat posterior.

Diversitat religiosa	
Confessions GDI	7
Persones formades	42
Visites centres de culte	80

Tota aquesta diversitat i aquestes migracions tenen a veure, i no ho podem obviar, amb les desigualtats Nord-Sud. Per això, des de l'equip, també dediquem esforços a la cooperació.

Vivim en una societat molt diversa. És important viure la diversitat com una font de riquesa, però també com un dret. Cal garantir una igualtat de tracte i reduir les discriminacions que la ciutadania pugui patir per raons relacionades amb diversitat sexual, cultural, de gènere, funcional i de creences.

5.4.2.4. COOPERACIÓ

Es destina una part del pressupost d'Olot a projectes del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, escollint projectes en països dels quals hi ha persones que han vingut a viure a la ciutat. Aquest any hem treballat amb els següents projectes:

- Articulació d'una xarxa de perímetres agrícoles a la Casamance (**Senegal**) en base a la sobirania alimentària i el ple exercici dels drets de les dones.
- **Dones migrades hondurenys:** espais de relació, vincles i cura comunitària. S'ha continuat amb el treball amb dones hondurenys residents a Catalunya per iniciar un procés d'enfortiment de capacitats. Així mateix, es vol donar a conèixer la realitat migratòria de les dones hondurenys (desarrelament del seu territori i el que implica migrar a escala familiar i comunitària).
- Aquest 2023 també es va facilitar ajuda per l'emergència dels **terratrèmols a Turquia** i la creació de material conjunt pels **terratrèmols del Marroc**.

5.4.2.5. SERVEI D'ATENCIÓ INTEGRAL LGTBI+: VA DE GÈNERE!

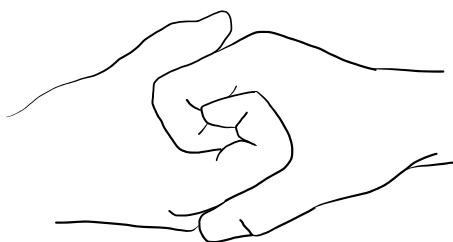
El SAI s'adscriu, doncs, dins de Va de gènere!, un servei que vetlla per garantir i per fer efectives les polítiques públiques de diversitat sexual i de gènere a la comarca de la Garrotxa. Les dones i les persones del col·lectiu LGTBI+ comparteixen la necessitat de pal·liar les discriminacions que genera el sistema cisheteropatriarcal, segons el qual l'home mascle heterosexual és el centre de tot, i tot allò que no encaixa en aquesta lògica té el risc potencial de patir desigualtat. Des d'aquest marc, esdevé necessari tenir en compte la perspectiva de gènere i la diversitat sexual per ampliar la concepció de les violències.

El SAI Garrotxa ofereix informació, assessorament i recursos; acompanyament en processos d'identitat sexual i de gènere, i en la gestió de tràmits, d'incidències i de denúncies per LGTBI+-fòbia, així com activitats de prevenció, sensibilització i formació.

Atencions individuals i/o familiars

Enguany, el SAI ha atès un total de 28 persones, amb les quals s'han fet 86 atencions individuals i/o familiars. Aquestes s'han adreçat al servei per rebre atenció per qüestions relacionades amb la pertinença al col·lectiu LGTBI+ per acompanyament a processos identitaris o d'orientació sexual, per haver patit alguna discriminació i per canvis documentals).

En relació amb el perfil de població atesa, aquest ha sigut més divers que l'any anterior: persones trans* joves i adultes i familiars d'aquestes, homes gais, persones migrades per LGTBI+ -fòbia al país d'origen –sobretot Llatinoamèrica–, i atenció a joves amb identitats de gènere i orientacions sexuals no normatives, atenció i incidències per lesbofòbia i transfòbia.

S'ha fet l'**acompanyament social i terapèutic** a 9 persones i la gestió de 4 modificacions de documents de la targeta de salut per a persones trans* i s'ha acompanyat la gestió de documents al Registre Civil i a l'Escola d'Art d'Olot.

També s'han dut a terme 2 **processos de mediació** entre una persona atesa al SAI i un local d'oci nocturn, i entre un jove i família i dues entitats de la comarca. Posem molt de valor a iniciatives d'aquestes característiques, ja que considerem que la nostra realitat –una població petita i pròxima– facilita poder apropar postures i persones i promoure la comunicació i el diàleg en les situacions viscudes (sempre que sigui possible i que es valori positivament per part de les parts). Per tant la mediació és una de les maneres de treballar que volem potenciar, més enllà de la denúncia, que a voltes té poc recorregut i massa vegades no repara el dany viscut.

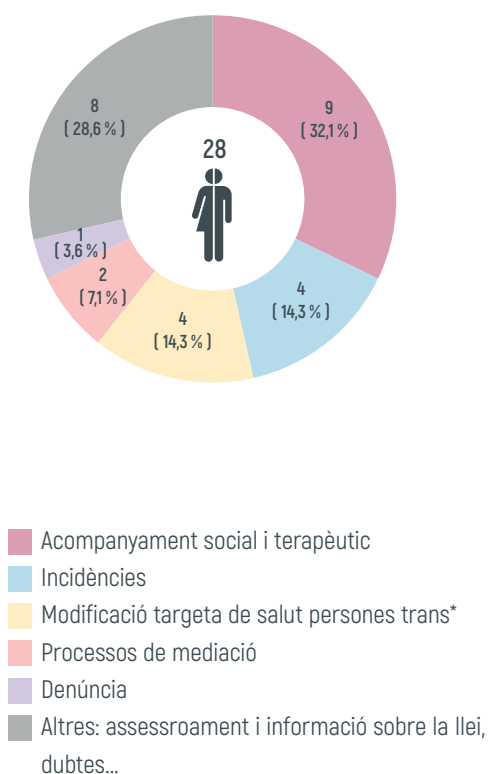
També s'ha atès **1 denúncia per agressió lesbòfoba** així com **4 incidències** relacionades amb agressions amb significació LGTBI+ a l'espai públic (a persones i mobiliari).

Assessoraments i coordinació entre professionals

S'han fet 8 **assessoraments** a 21 professionals de diferents àmbits: d'educació (3 centres educatius), salut (CSMIJ), Registre Civil i serveis socials (promoció social, relacions familiars i EAIA) i a 1 entitat del tercer sector.

Així mateix, s'ha realitzat 1 **sessió de presentació del servei i sensibilització** en diversitat de gènere en la infància a un claustre d'una escola de la comarca, 1 **sessió de sensibilització** a alumnat de la Comissió de Coeducació d'un centre educatiu de secundària i 1 **sessió de sensibilització** sobre la Llei integral de la llibertat sexual al cicle formatiu d'Integració Social. A aquestes sessions hi han participat un total de 53 persones.

SAI : Servei d'atenció integral

Servei d'atenció integral (SAI)	
Atencions	28 persones
Assessoraments	8 persones
Denúncies	1 persones
Incidències	4 persones
Medicacions	2 persones

L'èxit en la gestió de la diversitat passa, en gran mesura, per establir relacions socials de qualitat entre persones diverses. És evident que l'espai físic té un paper clau en tot aquest tema i, per tant, la manera com dissenyem la ciutat ens mostra també la manera com volem que la nostra ciutadania s'interrelacioni o, per contra, no es relacioni. Des del món social hem de poder influir per tenir una ciutat més amable, insistint en el disseny d'espais públics que promoguin les relacions i facilitant espais de trobada als barris: apostar per un model de casals de barri que faciliti el contacte entre la ciutadania i que promogui les activitats conjuntes.

5.4.2.6 PROGRAMA D'INTERVENCIÓ COMUNITÀRIA ALS BARRIS I MUNICIPIS

L'essència és promoure les relacions socials en un territori des d'una mirada educativa i comunitària. La intervenció en un territori concret, ja sigui un barri o un municipi, ens permet concentrar la mirada i tenir una visió més profunda de les necessitats, les potencialitats i la qualitat de les relacions que s'hi estableixen.

Barri de Sant Miquel - les Tries a Olot

Un dels pilars importants que permeten la transformació del barri és el Pla integral d'accions de millora (PIAM), un document que marca les principals accions de millora necessàries i que va sorgir d'un llarg procés participatiu amb la implicació de molts veïns i veïnes.

Les decisions sobre les properes passes del PIAM es prenen a través del Consell de Barri per consens amb totes les persones que hi participen. Aquest any s'han fet 5 Consells, amb un augment considerable de participació, tant pel que fa al nombre com a la diversitat de persones.

Aquest any s'han prioritzat 3 actuacions del PIAM:

- **Millora urbanística de la plaça de Sant Miquel.** S'ha reformat la plaça amb els temes sorgits del procés participatiu anterior i s'ha generat un entorn que afavoreix la trobada veïnal i l'estada.
 - **Teatre social al barri: Entranyes.** Aquesta ha sigut la cinquena edició del festival amb una comissió organitzadora autònoma i un acompanyament des d'una medidora cultural, fet que ha donat cos i consistència al festival.
 - **Festival de Circ a les Tries.** S'ha fet el segon Festival de Circ del barri també generat des d'una comissió veïnal autònoma i amb gran nombre de participació.
- Dins d'aquest servei es troba el projecte del **Cosidor de Sant Miquel**, un espai de relació i intercanvi entre veïns del barri amb el punt en comú de la costura i el tèxtil. Aquest any el nombre de participació ha estat al voltant de 20 a 23 dones d'una franja d'edat entre els 50 i 90 anys i d'origens diversos.

PIAM	
Consell de Barri	50 persones
Accions desenvolupades	3
Pressupost	150.000 €

Barri de Vivendes Garrotxa a Olot

Les accions que s'han realitzat durant l'any són:

- Treball continuat al barri, coneixent i creant vincle amb les persones que hi viuen.
- Visites a domicili repetides vegades per parlar amb cada un dels veïns i veïnes i amb l'associació de veïns. Hem conegut el **98 % del barri**.
- Impulsar el projecte **Next Generation** de rehabilitació d'edificis i la millora d'estalvi energètic.
- Jornada matinal amb les **dones** del barri per introduir serveis i recursos de la ciutat.
- Diferents trobades amb els infants i els joves del barri per escoltar les seves propostes de millora del barri.
- Impulsar un **casal d'estiu** gratuït per a tots els infants del barri, juntament amb Educació i Cultura de l'Ajuntament d'Olot anomenat Esbarria't i on han participat 17 infants.
- Organitzar, planificar i participar en el **sopar de barri**, per tal de fomentar la inclusió i la cohesió de totes les persones que hi viuen. Hi van participar 200 persones.
- Jornada matinal pensada per treballar la coneixença entre veïns i veïnes amb format esmorzar i poder crear un espai de conversa i relació.
- **Millores arquitectòniques** i urbanístiques al barri. Millora en els equipaments (parc, fanals, paviments...).

Ciència als barris

Aquesta proposta va ser iniciativa de l'equip de l'Espai Cràter, i té com a objectiu apropar-se als barris d'Olot a través de la ciència i a les persones que moltes vegades tenen dificultats o es troben més impediments per accedir a aquest espai.

Els barris d'Olot on s'ha dut a terme són: Sant Miquel, Pequín, les Tries i Vivendes Garrotxa.

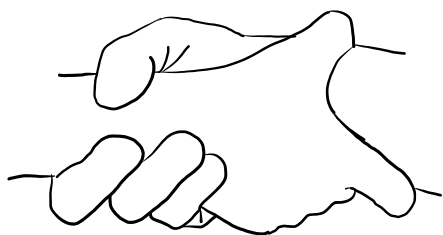
Prèviament a les activitats, s'ha parlat amb entitats, associacions, organitzacions, escoles, espais de culte... per tal d'adaptar-nos a les necessitats de cada barri i a les persones que hi viuen. De mitjana, a tots els barris hi ha hagut una participació d'entre 15 i 20 infants, que, en alguns casos, han estat acompanyats per les seves famílies.

Sant Joan les Fonts

Al llarg del 2023 arriba una demanda per part de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts, en la qual es demana una tècnica comunitària durant 12 hores setmanals per atendre aspectes relacionats amb temes veïnals, convivència i participació dels habitants del municipi en les activitats que organitza l'Ajuntament.

El projecte pot iniciar-se a l'octubre i es comença l'acció comunitària al municipi en tres eixos clars:

1. Conèixer i ordenar les activitats, les entitats, els equipaments i els serveis que treballen al municipi.
2. Implementar l'acollida a les persones que arriben de nou al poble.
3. Vincular-se als col·lectius de persones migrades que són poc conegudes des del consistori.

R E S I L I E N C I A

La gestió de la convivència i la promoció d'un bon veïnatge són dos reptes constants que han d'abordar tots els municipis. El treball social comunitari esdevé una oportunitat per a la transformació de les relacions socials existents i per fer que la ciutadania sigui la protagonista del canvi. No obstant això, l'individualisme, les desigualtats, les condicions personals dures i la dificultat per acceptar una societat canviant i diversa fan que les persones, més enllà de buscar en l'entorn més proper aquest suport i acompanyament, sovint evoquem en aquests espais comuns el malestar i les preocupacions.

5.4.2.7. VEÏNATGE I CONVIVÈNCIA

El servei veïnatge i convivència dona suport a les relacions comunitàries perquè les persones puguin millorar la convivència en el seu entorn més proper: la comunitat veïnal, el barri o l'espai públic. Les accions que s'impulsen des del servei se centren en els següents eixos de treball: intervenció en casos de conflicte, accions de prevenció i accions de sensibilització.

Intervenció en casos de conflicte

El servei acumula un total històric de 246 casos, a diferència del 2023, que n'eren 203. Per treballar aquests casos s'han fet 297 intervencions repartides en 8 municipis.

D'aquests 44 expedients, 24 continuen oberts, 18 estan tancats i 2 estan en estudi.

Destaquem aquest any, en casos reactius, el local de joves de l'Ideal d'Olot. Un cop realitzat l'informe final de la diagnosi del conflicte i traspassat al departament demandant, l'Ajuntament conclou tancar el projecte de manera definitiva a la ubicació actual.

Intervenció en casos preventius

Des de la necessitat de prevenir situacions de conflicte, part de les nostres intervencions es basen a idear o a planificar accions de prevenció que es fan en blocs de pisos o a l'espai públic en els quals hi ha indicadors que ens fan pensar que a mitjà o a llarg termini poden sorgir-hi conflictes.

Plaça de les Filadores, Castellfollit de la Roca

Aquest any es continua amb el procés iniciat el 2019 del projecte Comunitats amb VIDA, una proposta de treball grupal en comunitats veïnals des de la perspectiva relacional.

Arran de noves incorporacions al bloc, tot i haver estat treballant la relació entre veïns, es trenca l'harmonia que hi havia, i això provoca noves situacions de conflicte dins el bloc que requereixen iniciar una altra vegada una feina d'acompanyament des del servei conjuntament amb Habitatge, els serveis socials bàsics i l'Ajuntament de Castellfollit.

Les Preses

El novembre del 2023 s'inicia un procés de prevenció al poble de les Preses. Es prioritzen els blocs del carrer Teixos així com també els habitatges de la plaça Artiga Bonica. Entre les dues zones, hi ha un total de 72 habitatges. En el cas de 43 d'aquests s'ha pogut parlar amb els residents i obtenir informació de la situació en la qual es troben per fer una valoració diagnòstica.

Next Generation - Habitatges Olot

Durant l'any 2022 es va iniciar el treball per a la sol·licitud de finançament a través dels fons europeus Next Generation prioritant 4 agrupacions d'habitatges conformats per 24 blocs i 410 habitatges: pisos del Portal, pisos verds del barri de Sant Miquel, avinguda de Santa Coloma 4 i 6, i Vivendes Garrotxa. Aquests fons europeus tenen com a objectiu promoure la rehabilitació energètica, tot i que també poden finançar complementàriament rehabilitació, com ara l'accessibilitat o la conservació d'edificis.

proposta d'intervenció específica a cada un dels llocs, segons les seves característiques.

Amb la incorporació d'integradores socials al servei, es van poder agilitzar l'anàlisi i el pla d'intervenció, definits prèviament, i prioritzar espais públics on hi ha dinàmiques enquistades des de fa un temps amb una presència continuada d'observació, anàlisi i execució de mesures per apaivagar les molèsties de la ciutadania. Un 18,18 % dels casos registrats el 2023 per conflictes comunitaris es donen en l'espai públic.

Durant el 2023 s'han rebut queixes en 8 espais públics, majoritàriament a Olot, per problemàtiques vinculades sempre amb el col·lectiu de joves. Com passa habitualment, aquestes queixes es concentren especialment durant els mesos de més calor. S'ha de tenir en compte que aquestes temporades de calor cada cop són més llargues i, per tant, hem de pensar en solucions que no només englobin els dos mesos d'estiu. Es fa necessari incorporar professionals en la gestió de l'espai públic per l'increment de la seva utilització.

Sensibilització

Treballar per una ciutat més habitable i amable on la gestió alternativa de conflictes esdevingui quotidianitat és un dels reptes que donen sentit a la intervenció que s'acostuma a fer de manera més preventiva i reactiva.

En aquest sentit, aquest 2023 es van impulsar una sèrie d'accions i activitats vinculades als fons europeus Next Generation, les quals han estat vinculades al **Programa d'estalvi energètic i pobresa energètica d'Olot**, que s'ha dut a terme juntament amb l'Oficina d'Habitatge d'Olot. Aquest projecte consta de xerrades informatives i de paradetes als barris per poder sensibilitzar sobre el tema, i s'ha realitzat als pisos del Portal, a Sant Miquel i a Vivendes Garrotxa.

Més enllà de promoure que cadascú sigui el motor de resolució de les pròpies necessitats, també és important potenciar la implicació dels ciutadans en els afers col·lectius. Fer-ho és una mostra de civisme, de preocupació pel bé comú i, en definitiva, de voluntat de millora de les condicions de vida del conjunt de la població, més enllà dels interessos particulars.

Veïnatge i convivència	
Casos nous	44
Intervencions	297
Municipis	8

Durant el 2023 s'han fet reunions amb les comunitats de veïns i amb els presidents i també entrevistes als domicilis. Només 3 dels 20 blocs s'han acollit per poder fer les reformes estructurals per a la millora de les condicions energètiques dels habitatges.

Espai públic

A principis del 2023 vam prioritzar les zones de la ciutat d'Olot on sabíem que eren més susceptibles d'aparèixer conflicte i així poder-lo prevenir, fent una anàlisi i una

L'Administració pública ha de facilitar les condicions perquè els ciutadans exerceixin els seus drets de ciutadania i el seu rol cívic. Per tant, el foment, l'estímul i la posada en marxa d'espais per a la participació social ha de ser una voluntat clara que s'ha de concretar en accions. Accions que cal que siguin pensades i reflexionades, i que necessiten un pla o un model de participació consensuat políticament que ho faci possible.

5.4.2.8. PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Des del servei de participació acompanyem i donem suport a la incorporació de la ciutadania en les decisions públiques de la comarca.

Als pobles de la comarca el servei fa una funció de "colideratge" amb l'equip de govern i els òrgans de seguiment ciutadà. Es dissenya, es facilita i es fa seguiment dels diferents processos.

Aquest 2023 hem treballat en 5 processos repartits en 2 municipis de la següent manera:

- Pressupostos participatius (les Preses i Mieres).
- Gestió col·laborativa de Can Mosquera (Mieres).
- Consell dels Infants - Conte dels 90 anys de l'escola (Mieres).
- Elaboració del projecte d'una piscina municipal sostenible (Mieres).

A tots els processos s'hi han incorporat trobades veïnals i espais de deliberació ciutadana per a la presa de decisions. La finalitat és la de construir conjuntament, crear comunitat i augmentar les relacions socials.

A les **Preses**, el procés de pressupostos participatius es duia a terme per segon any consecutiu. En general hi va haver una baixada de participació que pot ser deguda al poc espai de temps que hi ha hagut entre un procés i aquest, fet que no permet a la ciutadania veure un cicle tancat de pressupostos. És per això que s'ha considerat oportú espaiar els pressupostos participatius cada 2 anys i mirar de dotar-los de més quantitat econòmica.

Mieres és el municipi on la participació ciutadana ha fet una evolució més notable. Després dels 7 anys que fa que som presents al territori hem pogut dinamitzar tot tipus de processos.

Aquí, en general, també hi ha hagut una davallada en la participació a les trobades veïnals. L'anàlisi que en fem va en dues direccions: una primera que potser indica l'elevat nombre de processos que hi ha al poble i el llarg temps que fa que es duen a terme, cosa que genera un cert "cansament ciutadà". L'altra direcció apunta que potser la metodologia establerta amb trobades temàtiques i directament grupals no ha acabat d'agradar o de funcionar.

A **Olot** el servei duu a terme tot allò que té relació amb el PIAM del barri de Sant Miquel i les Tries.

Participació	
Processos participatius	5
Municipis	3

Aquest 2023 hem fet el seguiment de la millora de la plaça de Sant Miquel amb les idees i les indicacions sorgides del procés participatiu realitzat fa 2 anys.

Les associacions són generadores de canvi i detectores de necessitats socials i enriqueixen la qualitat de vida de les ciutats; són una part important de l'engranatge necessari per assolir la cohesió social. Com a Administració pública que reconeixem aquesta vàlua, hem de donar suport a les entitats, i no podem fer-ho d'una altra manera que no sigui conjuntament amb elles.

5.4.2.9. SERVEI INTEGRAL DE SUPORT A L'ASSOCIACIONISME

El Servei Integral de Suport a l'Associacionisme (SISA) centra la mirada en les persones i en la dinàmica de grup que es genera (habilitats, competències, capacitats...) en relació amb les dimensions o els eixos que conformen l'activitat de l'entitat (posada en marxa, participació, activitats, gestió i finançament, i comunicació) per acompanyar-les i facilitar el seu desenvolupament. També obre la porta al voluntariat des de les mateixes entitats així com a persones que en un moment de la seva vida volen dedicar un temps als altres. L'aposta és treballar perquè el voluntariat sigui una via de creació de xarxa social, d'oportunitats d'inclusió i cohesió, de coneixement del territori, de les entitats...

Les dades genèriques de les atencions fetes durant el 2023 han estat les següents:

- 321 **atencions** a 102 **entitats** de diferents àmbits de la comarca.

Tant a entitats que necessiten un assessorament més puntual com a d'altres a les quals els cal un acompanyament més llarg per resoldre un seguit de necessitats o una situació de conflicte que requereix una mirada externa a l'associació. Cal destacar que aquest any hem reduït un 20 % la tramitació administrativa, i, per tant, hem pogut dedicar més hores a l'acompanyament d'activitats, a la creació de xarxes... de les entitats.

- 29 **entrevistes** a persones interessades a fer **voluntariat** i 11 **crides de voluntariat** per a projectes de la ciutat. L'Administració pública no pot tenir voluntariat directe però fem d'enllaç amb les entitats i els projectes del territori.

- S'ha donat cobertura, amb els espais municipals comunitaris, a 157 **demandes d'activitats** a través dels **6 espais d'entitats** que gestionem. Aquest any hem ampliat 1 espai més, el del Morrot, i hem augmentat les demandes en 60 més.

- S'ha gestionat el **programa de subvencions** de l'Ajuntament d'Olot amb un total de 85.000 €, dels quals se n'han beneficiat 49 entitats.

- Dinamització dels **3 espais de treball conjunt entre entitats del mateix àmbit**: la Coordinadora d'Entitats de Discapacitat, la Xarxa de Barris i el Consell Consultiu de la Gent Gran de la Garrotxa.

Entitats i voluntariat	
Entitats	102
Atencions	321
Punt de voluntariat: persones	29
Crides de voluntariat	11
Demandes d'equipaments	156

A banda d'aquestes dades d'atenció, s'ha continuat el treball amb la **Taula Tècnica del SISA**, on s'ha planificat la sol·licitud de les subvencions. En canvi, no es va aconseguir treballar el tema de les justificacions, per qüestions de calendari.

També s'ha convocat la **Taula SISA**, l'òrgan de governança del servei en la qual participen 12 entitats de la ciutat i marquen les línies de treball en aquest àmbit. Aquest any cal destacar, sobretot, la trobada d'entitats, que es fa bianualment, i que ha sorgit precisament del treball de la Taula.

6.

6. Pressupost

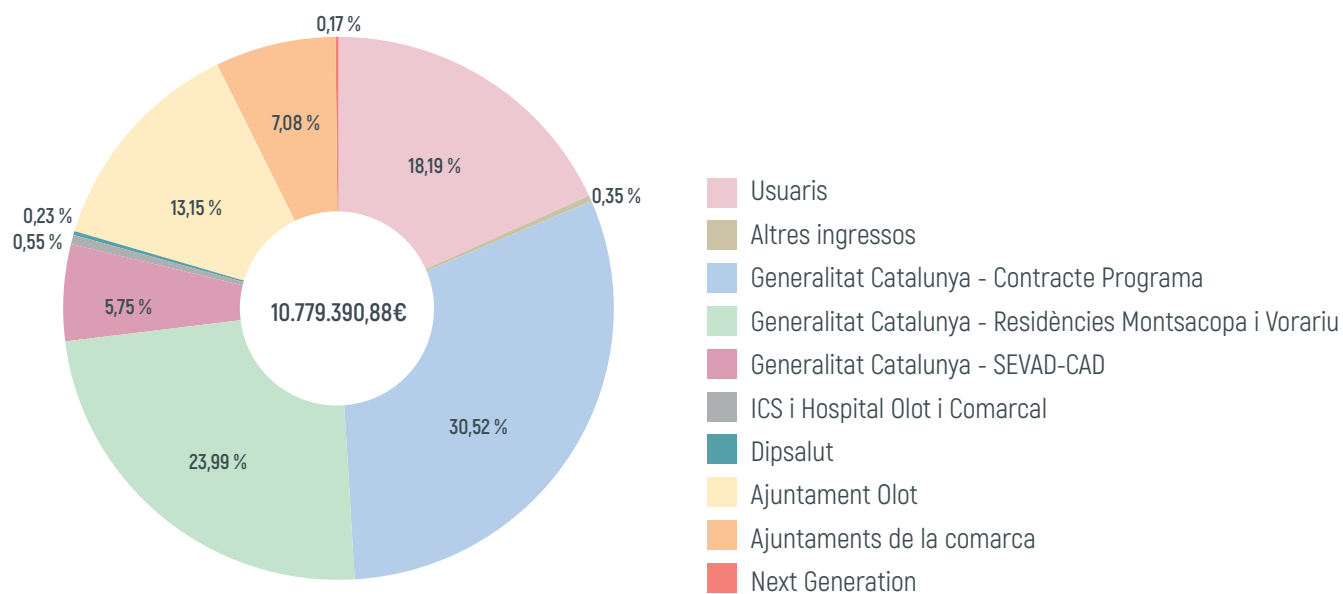
El pressupost és el pla econòmic i financer anual vinculat a l'estratègia del CASG i esdevé l'eina tant per a la gestió pública com per a la planificació, la programació, el control i el seguiment. Té caràcter anual i conté les previsions d'ingressos que s'esperen obtenir i les despeses que es poden executar en l'exercici corresponent.

La liquidació del pressupost 2023

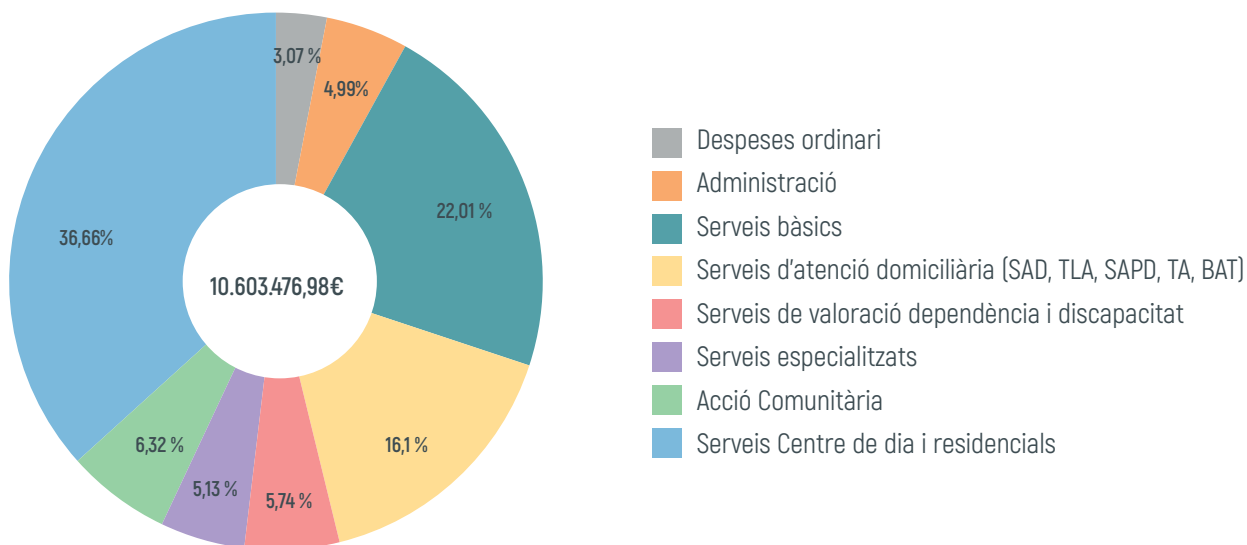
L'exercici pressupostari del CASG inclou 10.779.390,88€ d'ingressos. Un 81,46 % prové d'administracions públiques; un 18,19 %, de les persones usuàries, i un 0,35 %, d'altres tipus d'ingressos.

Les despeses sumen un total de 10.603.476,98 €. El gruix d'aquestes despeses, un 91,9 %, se centra en el conjunt dels serveis formats pels equips que ofereixen les prestacions a la ciutadania. Un 4,99 % es destina a administració i un 3,07%, a despeses ordinàries.

Ingressos 2023

Despeses 2023

7.

7. EL 2023 EN 10 PUNTS

1. Celebració dels 25 anys del CASG. Durant tot l'any hem realitzat activitats, amb la participació de la ciutadania i els professionals i els polítics del CASG, amb l'objectiu de visibilitzar més l'actuació dels serveis socials a la comarca.

2. Eleccions municipals. Hem explicat a tots els alcaldes i alcaldesses i als equips de govern nous què és el consorci, la seva organització, els seus serveis i el seu finançament. Les eleccions també provoquen un canvi en els membres dels òrgans de govern, tant en la Junta General com en el Consell de Direcció.

3. Atenció integrada social i sanitària. La comarca de la Garrotxa és seleccionada com una de les 7 comarques de Catalunya per implementar projectes d'integració social i sanitària en les situacions de més complexitat, cosa que millorarà l'atenció de les persones amb dependència, discapacitat i malaltia mental.

4. Atenció a la dependència. Una part important de les situacions de dependència està atesa per persones familiars o bé per persones cuidadores que no són de l'entorn familiar, i en gran mesura es tracta de cuidadores migrades. Per això ens hem plantejat el gran repte de millorar la situació d'aquestes dones, administrativament, econòmicament, en salut, en relacions... perquè puguin cuidar de la millor manera possible les persones dependents.

5. Arribada de persones migrades a la comarca, les quals, en la seva gran majoria, fugen de guerres, violències i pobresa en el context internacional. Moltes d'elles es troben en situació administrativa irregular, la qual cosa incrementa exponencialment la seva situació de vulnerabilitat.

6. Arribada de joves que migren sols de contextos de pobresa i joves amb moltes càrregues emocionals i familiars que busquen vincles per desenvolupar la seva trajectòria personal.

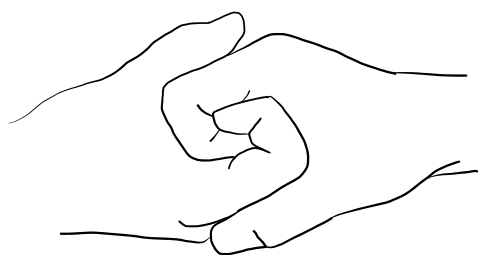
7. Es manté una tendència al creixement del nombre de persones i famílies amb situació de pobresa. Tot i ser una comarca amb un índex d'atur baix, també hi ha cada vegada una més nombrosa part de població que té una situació precària.

8. Va de gènere!, marc de polítiques de gènere, a la nostra comarca, que marca estratègies. És important donar la informació, l'assessorament jurídic i l'atenció psicològica a totes les dones per combatre les discriminacions de qualsevol tipus, així com acompanyar, en el procés de recuperació, les dones que viuen o han viscut situacions de violència masclista.

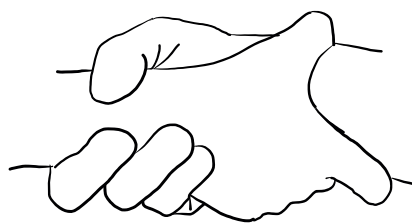
9. La Garrotxa, una comarca diversa. El gran repte de la gestió de la diversitat és establir relacions socials de qualitat entre persones diverses. La gestió de la convivència i la promoció d'un bon veïnatge són reptes constants que han d'abordar tots els municipis.

10. Hi ha moltes dificultats amb les relacions amb el Departament de Drets Socials, concretament amb la gestió del contracte programa, tant amb els procediments administratius com amb les justificacions dels projectes.

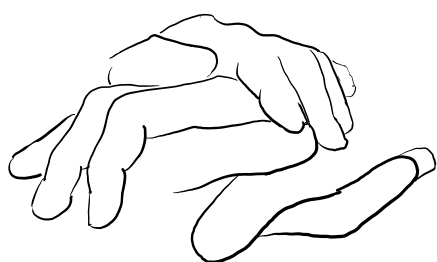
* Les dades d'atenció són d'elaboració pròpia a partir de les extraccions de dades dels diferents programes informàtics. Cal explicar que si comparem les dades de les persones beneficiàries de l'acció dels serveis socials de l'any passat no tindran coherència perquè enguany hi ha hagut un error informàtic en l'aplicació de la seva comptabilització.

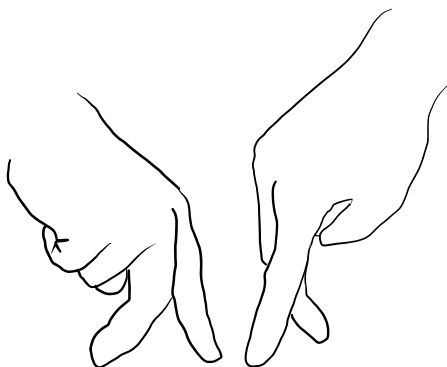
E M P A T I A

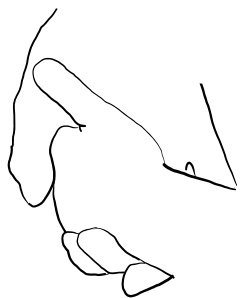
R E S I L I È N C I A

A C O M P A N Y A R

E S C O L T A R

V Í D A

C O M U N I T A T

Consorci d'**ACCIÓ SOCIAL** de la Garrotxa

25^{anys}

Consorti d'ACCIÓ SOCIAL de la Garrotxa

Consorti d'**ACCIÓ SOCIAL** de la Garrotxa